

PRILOG I.

OBRAZLOŽENJE PLANA

SADRŽAJ:

I. OBRAZLOŽENJE

0.	UVOD.....	5
1.0.	POLAZIŠTA.....	7
2.0.	CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA.....	39
3.0.	PLAN PROSTORNOG UREĐENJA.....	49

UVOD

0.1. Zakonske pretpostavke

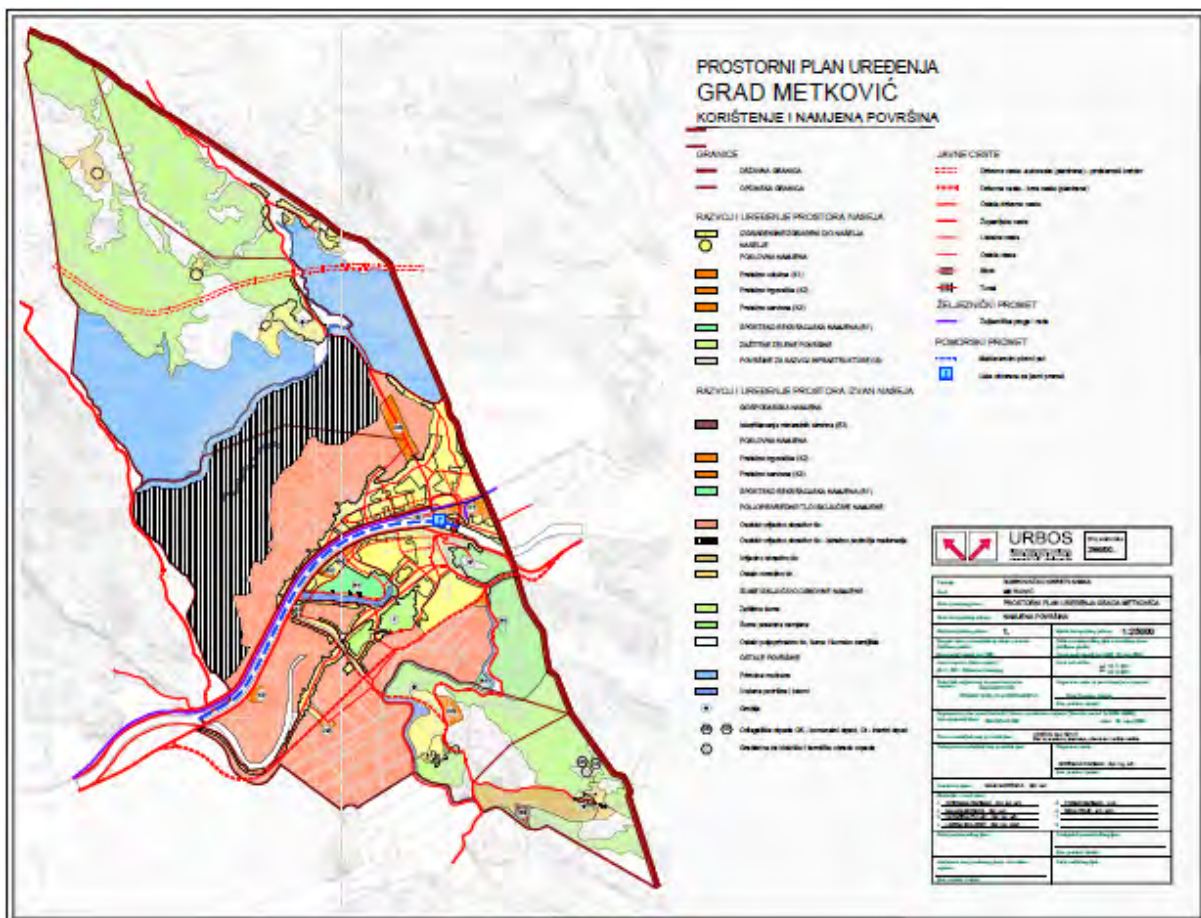
Stupanjem na snagu novog Zakona o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12, 80/13) u listopadu 2007. te Izmjena i dopuna Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 06/03, 03/05, 03/06, 07/10, 04/12, 09/13) 17. lipnja 2010. stvorene su pretpostavke za početak postupka izrade i donošenja Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Metkovića.

Postupak izrade i donošenja predmetnog Plana kao prostorno-planskog dokumenta reguliran je sukladno:

- Zakonu o prostornom uređenju i gradnji (Narodne novine 76/07, 38/09, 55/11, 90/11, 50/12, 55/12, 80/13),
- Pravilniku o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova (Narodne novine 106/98, 39/04, 45/04 i 163/04),
- Prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije (Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije 06/03, 03/05, 03/06, 07/10, 04/12, 09/13),
- drugim relevantnim zakonima i propisima.

0.2. Obuhvat Izmjena i dopuna PPU Grada Metkovića

Prostorni obuhvat Izmjena i dopuna PPU Grada Metkovića jednak je obuhvatu postojećeg PPU Grada Metkovića („Neretvanski glasnik“, 06/04).

Kartogram 1. Korištenje i namjena prostora

Izvor: Prostorni plan uređenja Grada Metkovića („Neretvanski glasnik“, 06/04.)

OBRAZLOŽENJE

1.0. POLAZIŠTA

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.1. Posebnosti i značaj, 1.1.1.2. Zaštita prostora, stavak 5. mijenja se i glasi:

„Od ukupno 80 zaštićenih posebnih rezervata u RH, četiri posebna rezervata se u cijelosti nalaze u Donjoneeretvanskom kraju, i to:

- ornitološki: Pod Gredom – Vid (Grad Metković)
Prud (Grad Metković)
močvarno područje Orepak (Općina Kula Norinska)
- ihtiološko-ornitološki: ušće Neretve (Grad Ploče, Grad Opuzen)

Na ovom se području jednim dijelom proteže i poseban rezervat u moru „Malostonski zaljev i Malo more“ (Općina Slivno). Posebni rezervati koji su čitavom površinom prisutni na prostoru Donjoneeretvanskog kraja zauzimaju ukupno 1 187 ha, odnosno 2,9% kopnene (2,4% ukupne) površine Donjoneeretvanskog kraja. Površina posebnog rezervata u moru „Malostonski zaljev i Malo more“ iznosi 4 821,4 ha, od čega se manji dio nalazi na teritoriju Općine Slivno.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.1. Posebnosti i značaj, 1.1.1.2. Zaštita prostora, stavak 6. mijenja se i glasi:

„Na području Donjoneeretvanskog kraja zastupljeni su i lokaliteti pod ostalim kategorijama zaštite prirode, i to:

- značajan krajobraz: Modro oko i jezero uz naselje Desne (Grad Ploče), Predolac-Šibenica (Grad Metković)“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.1. Posebnosti i značaj, 1.1.1.2. Zaštita prostora, stavak 7. mijenja se i glasi:

„Na temelju Zakona o zaštiti prirode predlaže se zaštititi sljedeće dijelove prirode na prostoru Donjoneeretvanskog kraja:

- u kategoriji „park prirode“: Delta Neretve
- u kategoriji „posebni rezervat“:
 - ornitološki: jezero Kuti
 - ornitološko-ihtiološki: ušće Neretve (proširenje)

Evidentirana su i potencijalno vrijedna područja, za koje se predlaže dodatno vrednovanje te ovisno o rezultatima zaštita temeljem Zakona o zaštiti prirode:

- u kategoriji „spomenik parkovne arhitekture“: stari park u centru Metkovića

Uredbom o EU ekološkoj mreži NATURA 2000 (Narodne novine, 124/13.) proglašena je Ekološka mreža Republike Hrvatske, koja predstavlja područja ekološke mreže Europske unije NATURA 2000.

Ekološku mrežu Republike Hrvatske, prema članku 6. Uredbe o ekološkoj mreži, čine područja očuvanja značajna za ptice – POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za EU, kao i njihovih staništa te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarnih područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za EU).

Ekološka mreža Republike Hrvatske (NATURA 2000) obuhvaća čitavo područje Grada Metkovića, s vrstama navedenim u sljedećoj tablici:

Područja ekološke mreže RH na području Grada Metkovića

REDNI BROJ	VRSTA	NAZIV PODRUČJA	OZNAKA
1.	Područja očuvanja značajna za ptice – POP (Područja posebne zaštite – SPA)	Delta Neretve	HR1000031
2.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Predložena Područja od značaja za Zajednicu – pSCI)	Delta Neretve	HR5000031

U sklopu šireg područja HR5000031 Delta Neretve uvršten je i lokalitet Jama u Predolcu, za koje je ključno očuvanje, uključujući i ekološke uvjete u istom, zbog postojanja strogo zaštićene i kritično ugrožene vrste sjeverni dinarski špiljski školjkaš *Congerina kusceri*.

Na prostoru Donjoneeretvanskog kraja, a temeljem Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije, predlaže se zaštititi dva osobito vrijedna područja – prirodna krajobraza, koja se nalaze na teritoriju Grada Ploče:

- Krstina – Višnjica
- područje Vrgorskog polja (jezera)

Dolina Neretve, odnosno područje oko rijeke uz deltu te oko Metkovića i Vida, svrstava se u jedan od 17 kulturnih krajolika Dubrovačko-neretvanske županije.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.1. Posebnosti i značaj, 1.1.1.2. Zaštita prostora, stavak 10., dodaje se sljedeći tekst:

„Na prostoru Grada Metkovića nalaze se brojna kulturna dobra (spomenuto naselje Vid i Metković). Tome se pridodaju i brojni arheološki lokaliteti, navedeni u cjelini 3.4.2. Kulturno povijesna baština.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.1. Posebnosti i značaj, 1.1.1.3. Smjernice obnove i revitalizacije područja, stavak 2., na kraju alineje 1., stavlja se znak „;“ i dodaje se sljedeći tekst:

„planiranom izgradnjom autoceste u koridoru Vc (Budimpešta–Sarajevo–Ploče) i Jadransko-Jonske autoceste, s čvorištem na teritoriju naselja Nova Sela (Općina Kula Norinska), do grada Metkovića izgraditi će se pristupna cesta, što će dodatno poboljšati prometno-geografski položaj i pripadajuću infrastrukturu Grada Metkovića u cjelini“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.1. Posebnosti i značaj, 1.1.1.3. Smjernice obnove i revitalizacije područja, stavak 2., na kraju alineje 2., stavlja se znak „;“ i dodaje se sljedeći tekst:

„razvitak ovih (centralnih) funkcija biti će sukladan planiranom položaju naselja u urbanom sustavu županije, i to: regionalno i manje regionalno središte (Metković i Ploče) te područno središte – važnije lokalno središte (Opuzen), koje ovim kategorijama pripadaju“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.1. Posebnosti i značaj, 1.1.1.3. Smjernice obnove i revitalizacije područja, stavak 2., dodaje se sljedeća alineja:

„ – povoljna demografska obilježja (kretanje i struktura stanovništva) na razini Grada, koja su uglavnom obilježje njegovog upravnog i gospodarskog središta Metkovića“.

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.3. Geografska regionalizacija Donjonegetvanskog kraja, stavak 1. mijenja se i glasi:

„Iako Donjonegetvanski kraj ima jedinstvena historijsko-geografska i prirodno-geografska obilježja, prostorno se dijeli na sedam upravno-teritorijalnih jedinica: tri Grada (Metković, Ploče, Opuzen) i četiri Općine (Pojezerje, Kula Norinska, Zažablje, Slivno). U ovoj cjelini grad Metković ima vodeću ulogu kao naselje s najvećim brojem stanovnika, stupnjem centraliteta i funkcijom rada.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.5. Osnovni podaci o stanju u prostoru, tablica 2. mijenja se i glasi:

„Tablica 2. Osnovni podaci o prostoru Grada Metkovića (2011.)

Površina prostora Grada Metkovića	50,82 km ²
Gustoća naseljenosti	330,3 stan./km ²
Broj naselja (samostalnih statističkih naselja)	5
Ukupan broj stanovnika	16 788
Broj stanovnika: 0-19 godina	4 821
Broj stanovnika: 20-59 godina	8 992
Broj stanovnika: 60 i više godina	2 975
Koeficijent starosti	17,7
Broj domaćinstava	4 915
Prosječan broj članova domaćinstava	3,42

Izvor: Popis stanovništva 2011., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.5. Osnovni podaci o stanju u prostoru, tablica 3. mijenja se i glasi:

„Tablica 3. Površina, stanovništvo, stambene jedinice, domaćinstva i gustoća naseljenosti Grada Metkovića i Dubrovačko-neretvanske županije

	POVRŠINA		STANOVNIŠTVO				STAMBENE JEDINICE				DOMAĆINSTVA				GUSTOĆA NASELJENOSTI 2001.(2011.)
			Popis 2001.		Popis 2011.		Popis 2001.		Popis 2011.		Popis 2001.		Popis 2011.		
	km ²	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	broj	%	stan./km ²
GRAD METKOVIĆ	50,82	2,8	15 384	12,5	16 788	13,7	4 409	8,5	5 614	8,6	4 177	10,7	4 915	11,7	302,7 (330,3)
ŽUPANIJA	1 785	100	122 870	100	122 568	100	52 048	100	64 994	100	39 125	100	42 077	100	68,8 (68,6)

Izvor: Popis stanovništva 2001. i Popis stanovništva 2011., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.6. Prostorno razvojne i resursne značajke, 1.1.6.1. Prirodna osnova, stavak 26. mijenja se i glasi:

„Poljoprivredno zemljište

U delti Neretve nalaze se vrijedne poljoprivredne površine nastale melioracijom močvarnih površina. Za ostvarenje napretka u poljoprivrednoj proizvodnji potrebno je završiti raspolaganje poljoprivrednih površina u vlasništvu Republike Hrvatske, i to 200 ha u Vrbovcima te oko 70 ha u Koševu. Riječ je o potencijalno vrijednom poljoprivrednom području nad kojim se trenutno provodi pilot projekt navodnjavanja. Potrebno je razmotriti i mogućnost melioracije kazete Norin-Vid, ukupne površine od 600 ha. Nadalje, nužno je završiti projekt navodnjavanja doline Neretve, koji danas omogućuje navodnjavanje tek dijela poljodjelskih površina. Za rekonstrukciju magistralnog natapnog kanala izrađen je pilot projekt sa pripadajućom projektnom dokumentacijom. Za realizaciju sustava navodnjavanja potrebno je izgraditi mobilnu pregradu, crpne stanice sa zahvatom izravno iz korita rijeke Neretve i Male Neretve te mikroakumulaciju s gravitacijskom mrežom za natapanje. Crpna stanica sa zahvatom iz korita rijeke Neretve predviđena je na teritoriju naselja Metković, u kanalu „Nokat“. Sustav odvodnje je trenutno zapušten, sa obraslom kanalskom mrežom i deformiranim koritima kanala zbog slijeganja zemljišta. U tijeku su čišćenja pojedinih dionica glavnih kanala i rekonstrukcija crpnih postaja. Dugoročno gledano, potrebno je sanirati i unaprijediti ovaj sustav.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.6. Prostorno razvojne i resursne značajke, cjelina 1.1.6.3. Demografska osnova, mijenja se i glasi:

„1.1.6.3. Demografska osnova

RAZMJETAJ I KRETANJE BROJA STANOVNIKA

Grad Metković bilježi porast broja stanovnika od 1857. do 2011. godine za gotovo 11,4 puta (tablica 5.). Taj je porast bio konstantan, prisutan kroz sve međupopisne periode. Sa 1 476 stanovnika (1857.) porastao je na 16 788 stanovnika (2011.). Kretanje broja stanovnika na razini naselja, od prvog do zadnjeg Popisa, može se pratiti samo kod naselja Metković i Vid. U odnosu na 1857. godinu, broj njihovog stanovništva se do 2011. godine značajno povećao. Ovo se osobito odnosi na naselje Metković, središnje i gospodarski najznačajnije naselje Grada, čiji se broj stanovnika povećao za 15 puta. Taj je porast bio konstantan kroz sve međupopisne periode. Iako je djelomično posljedica povećanja teritorija naselja, porast broja stanovnika rezultat je pozitivnog prirodnog kretanja i imigracije stanovništva iz susjednih ruralnih naselja.

Tablica 5. Broj stanovnika Grada Metkovića i pripadajućih naselja 1857.-2011.

NASELJE	POPISNE GODINE															
	1857.	1869.	1880.	1890.	1900.	1910.	1921.	1931.	1948.	1953.	1961.	1971.	1981.	1991.	2001.	2011.
DUBRAVICA ¹	0	0	49	58	74	104	0	0	148	137	135	115	102	82	106	90
GLUŠCI ²	0	0	93	89	99	126	0	0	138	146	153	130	106	97	65	76
METKOVIĆ ³	999	1 143	1 223	1 386	1 571	1 848	2 308	2 888	3 166	3 712	4 659	7 272	9 845	12 026	13 873	15 329
PRUD ⁴	0	0	34	103	141	167	0	0	126	160	155	223	370	417	561	497
VID ⁵	477	551	532	594	686	769	963	1 053	1 080	1 146	1 256	1 070	674	748	779	796
Ukupno GRAD	1 476	1 694	1 931	2 230	2 571	3 014	3 271	3 941	4 658	5 301	6 358	8 810	11 097	13 370	15 384	16 788

Izvor: Naselja i stanovništvo RH 1857.-2001. i Popis stanovništva 2011., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

Donjoneeretvanski kraj je dugo vremena bio tradicionalno ruralni prostor. Ključan poticaj porastu broja stanovnika bio je razvoj prometne infrastrukture i valorizacija povoljnog prometno-geografskog položaja Grada Metkovića. Još od 18. stoljeća Metković ima lučke funkcije, sukladno svom smještaju uz rijeku Neretvu i u blizini mora. U to vrijeme predstavlja važni tranzitni centar prema zaleđu. Prva

¹ Godine 1857., 1869., 1921. i 1931. podaci su sadržani u naselju Metković. Od 1880. do 1910. godine i 1948. godine iskazuju se podaci za dio današnjeg obuhvata naselja. Godine 1981. naselje je pripojeno naselju Metković, a 1991. godine je postalo samostalno statističko naselje.

² Godine 1857., 1869., 1921. i 1931. podaci su sadržani u naselju Metković. Godine 1880. i 1890. iskazuju se podaci za dio današnjeg obuhvata naselja.

³ Godine 1857., 1869., 1921. i 1931. sadrži podatke za naselja Dubravica i Glušci. Godine 1981. pripojeno mu je naselje Dubravica, koje je od 1991. godine opet postalo samostalno naselje. Godine 1991. naselje je povećano za dio područja naselja Bijeli Vir (Općina Zažablje) i dijelove naselja Krvavac II (Općina Kula Norinska), Vid i Vidonje (Općina Zažablje).

⁴ Godine 1857., 1869., 1921. i 1931. podaci o broju stanovnika sadržani su u naselju Vid. Od 1981. godine iskazuje se kao samostalno statističko naselje, nastalo izdvajanjem dijela naselja Vid.

⁵ Godine 1857., 1869., 1921. i 1931. sadrži podatke za naselje Prud. Godine 1981. je smanjeno zbog izdvajanja dijela naselja u istoimeno samostalno naselje Prud. Godine 1991. smanjeno je za dio naselja koje je pripojeno naselju Metković.

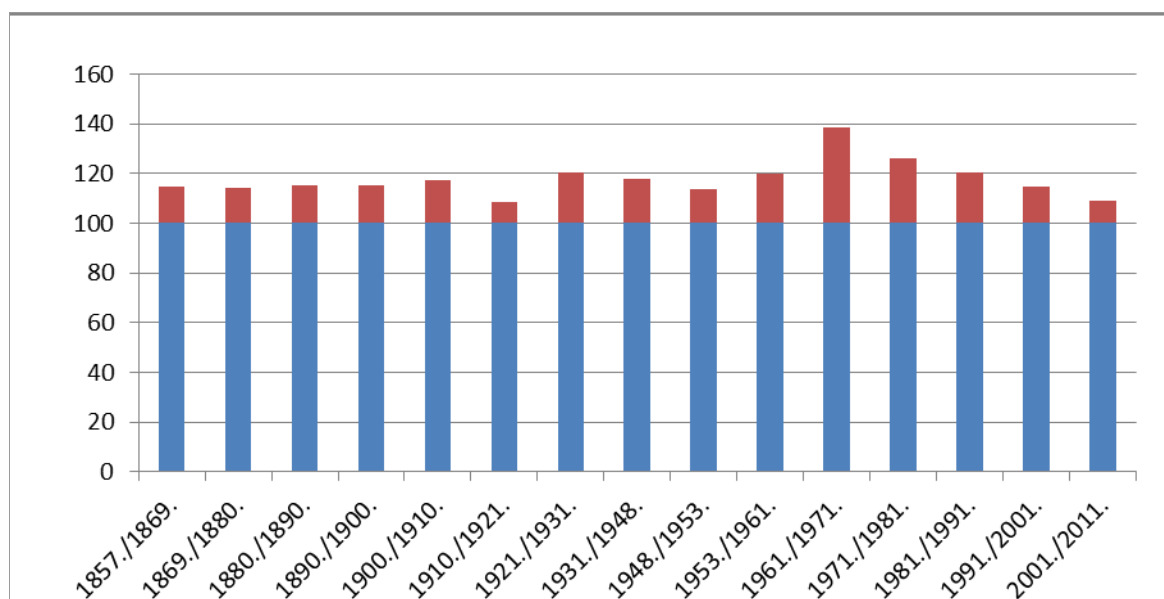
prekretnica u razvoju prometa bilo je puštanje u promet željezničke pruge 1885. godine, kojom je Metković povezan sa gradovima u zaleđu (Mostar, Sarajevo). Time je uspostavljena veza između željezničkog i do tada pomorsko-riječnog prometa, nakon čega luka Metković gubi značenje lokalne luke. Ovim ona postaje prva luka u Dalmaciji koja dobiva željeznički vezu sa svojim prirodnim gravitacijskim zaleđem. Od kraja 19. stoljeća na prostoru Grada Metkovića i ostalog dijela Donjoneretvanskog kraja odvija se pomorsko-riječni, željeznički i cestovni promet. U prvoj polovici 20. stoljeća plovni put Neretvom osposobljen je za plovidbu brodova do 1 400 DWT. Nakon Drugog svjetskog rata u Metkoviću započinje ubrzan razvoj djelatnosti tercijarnog sektora, osobito trgovine, kao i razvoj centralnih funkcija, što utječe na socioekonomsku transformaciju njegovog stanovništva i stanovništva okolice. Naselje Metković postaje privlačno za doseljavanje stanovništva okolice. Na preseljavanje stanovništva iz brdsko-planinskog područja na prostor delte Neretve, kao i s ruba na središnje dijelove uz glavne tokove, utjecala je i gradnja nove prometne infrastrukture (Jadranska magistrala 1965. godine). Najveći porast broja stanovnika ostvaren je upravo nakon Drugog svjetskog rata. Od 1948. do 2011. godine broj stanovnika se povećao za 4,8 puta (sa 3 166 na 15 056). Metković je do danas izrastao u demografski i funkcionalno drugo najznačajnije naselje Dubrovačko-neretvanske županije. Zahvaljujući dinamici gospodarskog razvoja zadržao je i glavne funkcije čitavog prostora Donjoneretvanskog kraja.

Ostala naselja smještena su na rubnim dijelovima Grada i imaju znatno nepovoljniji geografski smještaj u odnosu na Metković. Osobito zato jer svi ključni prometni pravci (cestovni, željeznički, pomorsko-riječni) prolaze duž toka rijeke Neretve. Naselje Vid ostvarilo je porast ukupnog broja stanovnika 1857.- 2011. godine. Jedini pad broja stanovnika zabilježen je 70-ih godina 20. stoljeća. Za Dubravicu, Glušće i Prud broj stanovnika se može pratiti od 1880. godine, izuzevši 1921. i 1931. godinu. Sva naselja ostvarila su porast broja stanovnika, izuzevši Glušće. Rubna ruralna naselja (Dubravica, Glušći, Vid), sa primarnim kao ključnim sektorom gospodarskih djelatnosti, najveći broj stanovnika ostvaruju 50-ih i 60-ih godina 20. stoljeća. Važnost poljoprivrede i ostalih primarnih djelatnosti u tadašnjim gospodarskim prilikama poboljšala je uvjete života i utjecala na porast broja stanovnika u ruralnim sredinama. Agrarna prenaseljenost i ograničene mogućnosti bavljenja poljoprivredom s jedne strane, dok s druge privlačnost većih centara rada (primarno Metkovića) utjecala su na iseljavanje stanovništva i proces depopulacije od 60-ih godina, koji se nije zaustavio do danas. Pozitivne demografske trendove bilježe Prud (od 1961.) i Vid (od 1981.). Na depopulaciju utjecala je i još uvijek utječe prometna izoliranost naselja, nemogućnost zadovoljavanja različitih potreba stanovnika, ali i izostanak interesa u ulaganja za održavanje u unapređivanje života u ruralnim sredinama.

U posljednjem međupopisnom razdoblju (2001.- 2011.) naselje Metković je ostvarilo najveći porast broja stanovnika. Udio u ukupnom broju stanovnika Grada iznosio je 88,9%. Porast je još ostvaren u naseljima Glušći i Vid. Uzevši u obzir povoljan prometno-geografski položaj, prostornu blizinu svih naselja te razvoj temeljen na djelatnostima sekundarnog i tercijarnog sektora, za očekivati je daljnji porast broja stanovnika u Gradu. Najveći udio u ukupnom broju stanovnika i dalje će imati naselje Metković, no on bi trebao biti sve manji. Očekuje se smanjivanje stope rasta njegovog stanovništva. Obliznja naselja (osobito Vid) trebala bi preuzeti dio demografskog rasta. U ostalim naseljima potrebno je poticati razvoj lokalne ekonomije koja će omogućiti zadržavanje mladog stanovništva i zaustavljanje procesa depopulacije.

Indeksom kretanja broja stanovnika Grada Metkovića u svim međupopisnim razdobljima želi se ukazati na intenzitet promjena u kretanju broja stanovnika (grafikon 1.). Grad Metković ostvario je porast broja stanovnika u svakom međupopisnom razdoblju. Do druge polovice 20. stoljeća broj stanovnika rastao je prosječnom međupopisnom stopom od 14% do 20,5% (indeks od 114 do 120,5). U drugoj polovici 20. stoljeća ostvaren je najveći porast broja stanovnika Grada Metkovića. Riječ je o razdobljima od 1961. do 1971. godine te od 1971. do 1981. godine. U prvom je indeks kretanja iznosio 138,6, dok u drugom 126. Od 60-ih godina stopa rasta stanovništva opada te u međupopisnom razdoblju 2001. – 2011. godine iznosi 9,1% (indeks 109,1).

Grafikon 1. Indeks kretanja broja stanovnika Grada Metkovića 1857.-2011. godine

Izvor: Naselja i stanovništvo RH 1857.-2001. i Popis stanovništva 2011., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

PRIRODNO KRETANJE

Prirodno kretanje stanovništva ukazuje na odnos između rodnosti (nataliteta) i smrtnosti (mortaliteta) stanovništva, i jedna je od odrednica ukupnog kretanja broja stanovnika. Ovisno o stopama rodnosti i smrtnosti, prirodno kretanje može biti pozitivno (prirodni prirast) ili negativno (prirodni pad).

Može se pretpostaviti kako su u prošlosti stope nataliteta bile dosta visoke, ali isto tako i stope mortaliteta. Osnovni faktor visoke smrtnosti bio je haranje malarije u močvarnom području u kojem se Metković nalazi. Istrebljenjem ove bolesti nakon isušivanja delte smanjuju se stope mortaliteta, a s društveno-gospodarskim razvojem uskoro i stope nataliteta. Sve veća urbanizacija područja i

promjena načina života uvjetovala je velike promjene koje su se odrazile i na prirodno kretanje stanovništva.

Najnoviji podaci o prirodnom kretanju stanovništva iz 2011. godine ukazuju na ostvareni prirodni prirast (tablica 6.). Pozitivno prirodno kretanje stanovništva karakteristika je Grada Metkovića i Donjoneretvanskog kraja u cjelini tijekom druge polovice 20. stoljeća. Štoviše, 2011. godine vitalni indeks⁶ Grada Metkovića bio je drugi najveći u Dubrovačko-neretvanskoj županiji (poslije Općine Župa dubrovačka: 201,6) i najveći među Gradovima jedinicama lokalne samouprave.

Tablica 6. Prirodno kretanje stanovništva Grada Metkovića od 2008. do 2011. godine

GODINA	ŽIVOROĐENI	UMRLI	PRIRODNO KRETANJE	VITALNI INDEKS
2008.	213	102	111	208,8
2009.	226	123	103	183,7
2010.	217	126	91	172,2
2011.	174	125	49	139,2

Izvor: Prirodno kretanje stanovništva u 2008., 2009., 2010. i 2011. godini po županijama i gradovima/općinama, Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

U posljednjih nekoliko godina uočava se pad prirodnog kretanja i vitalnog indeksa. Riječ je o padu koji odgovara sporijem padu životnog standarda, zahvaljujući prirodnom bogatstvu ovog prostora koji je još uvijek visoko valoriziran kroz gospodarske djelatnosti (poljoprivreda, industrija, trgovina, promet i dr.). Uočava se veliki pad prirodnog kretanja i vitalnog indeksa 2011. u odnosu na 2010. godinu. Pad prirodnog kretanja praćen je s velikim padom u broju živorođenih.

STRUKTURE STANOVNIŠTVA

DOBNA STRUKTURA STANOVNIŠTVA

Dobna struktura stanovništva Donjoneretvanskog kraja prikazana je tablicom 7. Zrelo stanovništvo (dobna skupina 20-59 godina) čini najveći dio ukupnog stanovništva, nakon čega slijede mlado (0-19 godina) pa staro (60 i više godina). Ukoliko se usporede dvije popisne godine uočava se pad udjela mladog, a porast udjela starog i zrelog stanovništva. Ovo ukazuje na proces starenja stanovništva Donjoneretvanskog kraja. Povećanje udjela starog u ukupnom stanovništvu, uz smanjenje mladog, započelo je još 80-ih godina 20. stoljeća.

Osnovni pokazatelji starosti stanovništva su koeficijent starosti i indeks starosti. Koeficijent starosti je udio stanovništva starijeg od 60 godina u ukupnom stanovništvu, dok je indeks omjer stanovništva

⁶ Broj živorođenih na 100 umrlih.

starijeg od 60 godina i stanovništva mlađeg od 20 godina. U ovom slučaju, riječ je o udjelu starog u mladom stanovništvu. Godine 2001. iznosio je 63,5%, dok 2011. godine 80,7%.

Tablica 7. Dobna struktura stanovništva Donjonegetvanskog kraja 2001. i 2011. godine

GODINA	DOBNE SKUPINE			UKUPNO
	MLADO	ZRELO	STARO	
2001.	29,1	52,5	18,4	100
2011.	25,6	53,7	20,7	100

Izvor: Kontingenti stanovništva po Općinama/Gradovima, Popis stanovništva 2001. i Popis stanovništva 2011., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

Prema posljednjim rezultatima Popisa stanovništva (2011.), objavljenim u prosincu 2012. godine, dobna struktura Grada Metkovića je sljedeća: mlado stanovništvo 28,7%, zrelo stanovništvo 53,6% i staro stanovništvo 17,7% (tablica 8.). Najveći udio mladog stanovništva imaju ruralna naselja Dubravica (35,5%) i Prud (30,6%). Dubravica je specifična i po tome što ima najveći udio starog stanovništva među naseljima Grada Metkovića (17,8%), uz naselja Glušci (21%) i gradsko naselje Metković (17,8%). Najnepovoljniju dobnu strukturu ima naselje Glušci, s vrlo niskim udjelom mladog stanovništva i udjelom starih koji premašuje udio mladih.

Izuzev naselja Glušci, indeks starosti stanovništva naselja Grada Metkovića varira između 50% i 62,4%. Najveći je u Metkoviću (62,4%), dok najmanji u Dubravici (50%). Najveći koeficijent starosti imaju Glušci (21%), a najmanji Vid (14,9%).

Tablica 8. Dobna struktura stanovništva Grada Metkovića po naseljima 2011. godine

NASELJE	DOBNE SKUPINE					
	MLADO (0-19)		ZRELO (20-59)		STARO (60 I VIŠE)	
	broj	%	broj	%	broj	%
METKOVIĆ	4392	28,7	8195	53,5	2742	17,8
DUBRAVICA	32	35,5	42	46,7	16	17,8
PRUD	152	30,6	263	52,9	82	16,5
VID	233	29,3	444	55,8	119	14,9
GLUŠCI	12	15,8	48	63,2	16	21
GRAD METKOVIĆ	4821	28,7	8992	53,6	2975	17,7

Izvor: Stanovništvo prema starosti i spolu po naseljima 2011. godine, Popis stanovništva 2011., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

SOCIOEKONOMSKA STRUKTURA STANOVNIŠTVA

Gospodarska orijentacija, odnosno funkcionalna usmjerenost nekog prostora može se zaključiti na temelju socioekonomske strukture stanovništva. Ova struktura ukazuje na strukturu stanovništva prema djelatnosti, odnosno području njihovog zaposlenja. Gospodarske djelatnosti grupiraju se u tri osnovna sektora djelatnosti: primarni, sekundarni i tercijarni. Iz tercijarnog sektora mogu se izdvojiti i djelatnosti kvartarnog sektora.

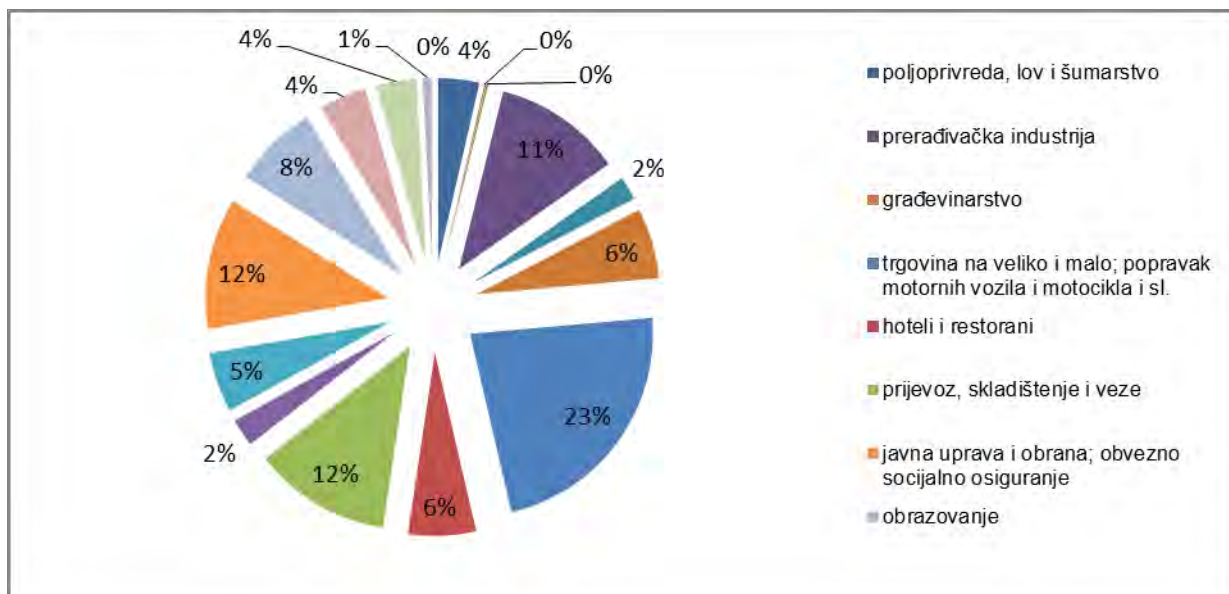
Socioekonomska struktura stanovništva Grada Metkovića 2001. godine prikazana je tablicom 9. i grafikonom 2. Ukupan broj aktivnog stanovništva 2001. godine iznosio je 6 045, a broj zaposlenih 4 325.

Tablica 9. Struktura stanovništva Grada Metkovića prema djelatnosti 2001. godine

Djelatnost	Zaposleno stanovništvo	
	broj	%
poljoprivreda, lov i šumarstvo	142	3,28
ribarstvo	4	0,09
rudarstvo i vađenje	7	0,16
prerađivačka industrija	444	10,3
opskrba el.energijom, plinom i vodom	82	1,9
građevinarstvo	244	5,64
trgovina na veliko i malo; popravak motornih vozila i motocikla i sl.	902	20,6
hoteli i restorani	235	5,43
prijevoz, skladištenje i veze	476	11
financijsko posredovanje	97	2,24
poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	208	4,81
javna uprava i obrana; obvezno socijalno osiguranje	456	10,5
obrazovanje	293	6,8
zdravstvena zaštita i socijalna skrb	165	3,82
ostale društvene, socijalne i osobne uslužne djelatnosti	140	3,24
privatna kućanstva sa zaposlenim osobljem	30	0,7
izvanteritorijalne organizacije i tijela	1	0,02
na radu u inozemstvu	348	8
nepoznata djelatnost	51	1,18
GRAD METKOVIĆ	4 325	100

Izvor: Zaposleni prema pretežitoj aktivnosti po položaju u zaposlenju, djelatnosti i spolu Grada Metkovića, Popis stanovništva 2001., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

Grafikon 2. Struktura stanovništva Grada Metkovića prema djelatnosti 2001. godine

Izvor: Zaposleni prema pretežitoj aktivnosti po položaju u zaposlenju, djelatnosti i spolu Grada Metkovića, Popis stanovništva 2001., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

Dugo vremena je najveći broj stanovnika Grada Metkovića i Donjonekranskog kraja bio zaposlen u djelatnostima primarnog sektora. Razvoj prometa u drugoj polovici 20. stoljeća potaknuo je razvoj djelatnosti tercijarnog sektora, osobito trgovine. Zbog povoljnih prometno-geografskih obilježja i demografske strukture, najjači razvoj započinje u gradskom naselju Metković. S vremenom, razvoj funkcije rada u gradu utjecao je na socioekonomsku transformaciju stanovništva okolnih naselja i uspostavu dnevnih migracija prema gradu. Prije razvoja prometne infrastrukture i uspostave dnevnih migracija, socioekonomska transformacija je redovito bila praćena procesom trajnog preseljavanja stanovništva iz ruralne okolice u gradsko naselje Metković. Trgovina i promet ovdje postaju najvažnije gospodarske djelatnosti.

Godine 2001. u Gradu Metkoviću najveći udio zaposlenih je u uslužnim ili djelatnostima tercijarnog sektora. Prednjače trgovina i servisne djelatnosti te prijevoz, skladištenje i veze. U ovim je djelatnostima 2001. godine radilo 32% zaposlenih Grada Metkovića. Slijede djelatnosti sekundarnog sektora (prerađivačka industrija i građevinarstvo). U djelatnostima primarnog sektora (poljoprivreda, lov, šumarstvo, ribarstvo) 2001. godine radilo je svega 3,37% stanovništva. Proizvodne i uslužne gospodarske djelatnosti smještene su u sklopu građevinskih područja naselja te izdvojenim građevinskim područjima (izvan naselja).

STRUKTURA DOMAĆINSTAVA

Broj domaćinstava Donjoneeretvanskog kraja 2001. godine iznosio je 10 282, a 2011. godine 11 362 (tablica 10.). S druge strane, prosječna veličina domaćinstva iznosila je 3,46 (2001.), odnosno 3,15 (2011.). Dakle, došlo je do porasta ukupnog broja domaćinstava, dok se istovremeno smanjio prosječan broj njihovih članova. Metković, Ploče i Opuzen su najveća naselja i centri rada Donjoneeretvanskog kraja, koji svojim gospodarskim razvojem potiču pozitivna demografska kretanja pripadajućih Gradova. To se očituje u konstantnom porastu broja stanovnika, koji je rezultat imigracije i pozitivnog prirodnog kretanja stanovništva te posljedično i porastu broja domaćinstava. Najveći porast broja domaćinstava ostvaren je u Gradu Metkoviću (17,7%) i Gradu Opuzenu (16,5%). Grad Metković je demografski najveće naselje Donjoneeretvanskog kraja, u kojem je 2001. godine živjelo 43,2%, a 2011. godine 47,3% ukupnog stanovništva Donjoneeretvanskog kraja. Udio domaćinstava Grada Metkovića 2001. godine iznosi 40,6%, a 2011. godine 43,3%.

Pad broja domaćinstava ostvaren je jedino na prostoru Općine Zažablje. Slaba gospodarska razvijenost utjecala je na depopulaciju ovog prostora i pad ukupnog broja domaćinstava.

Tablica 10. Domaćinstva po Gradovima/Općinama Donjoneeretvanskog kraja 2001. i 2011. godine

GRAD/OPĆINA	BROJ DOMAĆINSTAVA		PROSJEČNA VELIČINA DOMAĆINSTVA	
	2001.	2011.	2001.	2011.
Metković	4 177	4 915	3,68	3,42
Ploče	3293	3429	3,3	2,95
Opuzen	973	1 134	3,33	2,88
Kula Norinska	581	591	3,31	3
Pojezerje	302	324	4,08	3,06
Slivno	691	733	3	2,72
Zažablje	265	236	3,44	3,13
UKUPNO	10 282	11 362	3,46	3,15

Izvor: Stanovništvo prema spolu i starosti po naseljima, Kućanstva prema obiteljskom sastavu i obiteljska kućanstva prema broju članova po naseljima (Popis stanovništva 2001.); Popis stanovništva 2011. – prvi rezultati, Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

U odnosu na 2001. godinu, prosječna veličina domaćinstva Donjoneeretvanskog kraja 2011. godine se smanjila. Istovremeno, smanjena je i u svim pripadajućim jedinicama lokalne samouprave. Grad Metković prednjači po prosječnoj veličini domaćinstva 2011. godine, koja iznosi 3,42 člana. Nakon Metkovića slijede Općine Zažablje i Pojezerje. U posljednjem međupopisnom razdoblju Općina

Pojezerje je ostvarila najveći pad u prosječnoj veličini domaćinstva. Godine 2001. bila je na prvom mjestu po ovom pokazatelju (4,08 članova po domaćinstvu).

Na razini Grada Metkovića ostvaren je porast broja domaćinstava, s indeksom koji značajno premašuje indeks rasta na razini Dubrovačko-neretvanske županije i Republike Hrvatske (tablica 11.). U strukturi rasta broja domaćinstava uočava se porast u samo dva naselja (Metković, Vid), a pad u ostala tri (Glušci, Prud, Dubravica). Najveći pad ostvaren je u naselju Dubravica. Naselje Metković ostvaruje najveće stope rasta stanovništva i domaćinstava što ukazuje na visoki stupanj polariziranog razvoja Grada. To je gospodarski najrazvijeniji dio Grada koji još uvijek ima prostorne kapacitete za sve veći broj stanovnika. Za očekivati je u budućnosti pad stope rasta domaćinstava u naselju Metković, a porast u obližnjim susjednim naseljima. Struktura domaćinstava prema naseljima Grada Metkovića prikazana je na grafikonu 3.

Grad Metković odlikuje se visokim prosječnim brojem članova domaćinstava. Godine 2011. iznosio je 3,42, što je više od županijskog i državnog prosjeka (tablica 11.). Najveći prosječni broj članova domaćinstava imaju ruralna naselja Dubravica i Prud. Na ovom dijelu Grada prevladavaju pretežito obiteljska poljoprivredna domaćinstva s većim brojem članova. Spomenuta naselja imaju nešto veći broj stanovnika zaposlen u djelatnostima primarnog sektora (poljoprivreda i dr.). Naselje Metković ima karakter gradskog naselja, s gušćom stambenom izgradnjom i stambenim uvjetima koji omogućuju manji prosječni broj članova domaćinstava nego što je to slučaj u ruralnoj okolini. Godine 2011. Metković je imao najmanji prosječni broj članova domaćinstva u Gradu (3,5).

U odnosu na 2001. godinu, prosječan broj članova domaćinstava Grada Metkovića je smanjen. U tri ruralna naselja (Dubravica, Glušci, Prud) ostvaren je porast, dok u Metkoviću i Vidu pad. Najveći porast ostvaren je u Glušcima. Pad je također ostvaren i na razini Dubrovačko-neretvanske županije i Republike Hrvatske.

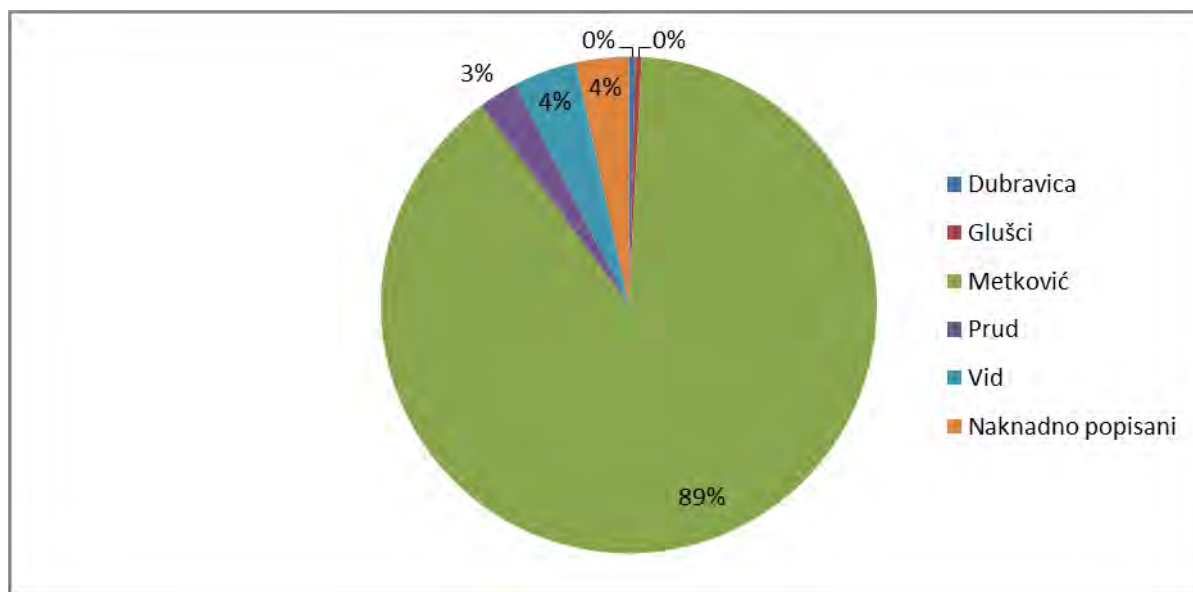
Tablica 11. Razmještaj i struktura domaćinstava u Gradu Metkoviću, Dubrovačko-neretvanskoj županiji i Republici Hrvatskoj

PROSTORNA CJELINA	BROJ STANOVNIKA 2001.	BROJ STANOVNIKA 2011.	BROJ DOMAĆINSTAVA		INDEKS RASTA DOMAĆINSTAVA 2011./2001.	PROSJEČNI BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2001.	PROSJEČNI BROJ ČLANOVA DOMAĆINSTVA 2011.
			2001.	2011.			
DUBRAVICA	106	90	29	21	0,72	3,65	4,28
GLUŠCI	65	76	21	20	0,95	3,09	3,8
METKOVIĆ	13 873	15 329	3 785	4 376	1,16	3,66	3,5
PRUD	561	497	150	124	0,83	3,74	4,0
VID	779	796	192	205	1,07	4,06	3,88
NAKNADNO POPISANI	-	-	0	169	-	-	-
GRAD METKOVIĆ	15 384	16 788	4 177	4 915	1,18	3,68	3,42

DNŽ	122 870	122 783	39 125	42 077	1,08	3,14	2,92
RH	4 437 460	4 290 612	1 477 377	1 535 635	1,04	3	2,79

Izvor: Popis stanovništva 2001. i 2011.- prvi rezultati, Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

Grafikon 3. Struktura domaćinstava Grada Metkovića 2011. godine

Izvor: Popis stanovništva 2011., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

PROGNOZA STANOVNIŠTVA

Na temelju utvrđenog kretanja broja stanovnika Grada Metkovića 1857.-2011. godine može se zaključiti sljedeće:

- konstantan porast broja stanovnika Grada, kao rezultat pozitivnog prirodnog kretanja i imigracije stanovništva
- porast broja stanovnika je prostorno neravnomjeran što je dovelo do polarizacije naseljenosti
- najveći porast broja stanovnika ostvaren je u gradskom naselju Metkoviću, u kojem je 2011. godine živjelo 88,9% stanovništva Grada
- u ruralnim naseljima zabilježen je proces depopulacije u drugoj polovici 20. stoljeća, osobito naselju Glušci na krajnjem jugoistoku Grada

S obzirom na ustanovljene zakonitosti u kretanju broja stanovnika i uspostavljene trendove, za očekivati je sljedeće:

- daljnji porast broja stanovnika, ali s nižim stopama rasta
- broj stanovnika gradskog naselja Metkovića i dalje će rasti, ali sa sve manjim udjelom u ukupnom broju stanovnika
- prostorno neravnomjerno kretanje broja stanovnika okolice grada Metkovića, uz porast u bližoj okolini
- ukupno ravnomjerniji odnos broja stanovnika gradskog naselja i ostalih, ruralnih naselja

Kao projekcijska godina u kretanju broja stanovnika Grada Metkovića ovim Izmjenama i dopunama postavlja se 2020. godina. Prema trenutno važećem Prostornom planu uređenja Grada Metkovića („Neretvanski glasnik“, br.: 06/04) kao projekcijska godina je postavljena 2015. godina. Temeljila se na osnovne dvije pretpostavke: porast broja stanovnika gradskog naselja Metkovića, uz opadanje njegovog relativnog udjela u ukupnom broju stanovnika te porast broja stanovnika u ruralnim naseljima. Projekcija se pokazala ispravnom jedino za gradsko naselje Metković. Godine 2011. u Metkoviću je živjelo 15 056 stanovnika, što je približno onom predviđeno za 2015. godinu (15 660). Druga pretpostavka se nije ostvarila, s obzirom da je u odnosu na 1991. godinu u mnogim naseljima zabilježena depopulacija (Dubravica, Glušci), a u ostalim nije ostvaren očekivani rast (Prud, Vid).

U posljednjih nekoliko međupopisnih perioda dogodile su se promjene broja stanovnika koje su rezultat stvarnih demografskih kretanja na tom prostoru (prirodni prirast/pad, imigracija/emigracija) ili pak promjene teritorija naselja. Također, uzevši u obzir procese transformacije okolice gradskog naselja Metkovića u zadnjih 20 godina kao posljedice širenja urbanih funkcija u neposrednu okolicu (Vid, Dubravica), ali isto tako planiranih širenja stambenih i gospodarskih zona (planirani UPU Vid⁷, UPU Dubravica⁸ i dr.), u bližoj budućnosti procjenjuje se blagi porast broja stanovnika u bližoj okolini Metkovića. Ukupan broj stanovnika Grada procjenjuje se na oko 18 000, a gradu Metkoviću na oko 15 500. Najveći porast u okolini ostvario bi se u naselju Vid, koji bi 2020. godine trebao imati oko 820 stanovnika.

Od pojedinih općih mjera, s ciljem uspostave optimalnog demografskog razvoja, potrebno je:

- planskim mjerama kroz gospodarski razvoj poticati redistribuciju stanovništva na prostoru Grada Metkovića
- razvijati lokalnu ekonomiju ruralnih naselja što će zadržati mlado stanovništvo i spriječiti započeti proces depopulacije
- posebno pažnju posvetiti razvoju pogranične ekonomije kao preduvjeta za prosperitet područja“

⁷ Urbanistički plan uređenja (UPU) za naselje Vid obuhvaća čitavo građevinsko područje naselja.

⁸ Urbanistički plan uređenja (UPU) za naselje Dubravica smanjen je na građevinsko područje jugozapadno od planirane poslovne zone “Dubravica“.

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.6. Prostorno razvojne i resursne značajke, cjelina 1.1.6.4. Stanovanje i stambena izgradnja, mijenja se i glasi:

„1.1.6.4. Stanovanje i stambena izgradnja

Prostornim planom uređenja Grada Metkovića („Neretvanski glasnik“, br. 06/04.) podaci o stanovanju i stambenoj izgradnji utvrđeni su za 1991. godinu. Projekcija daljnjeg razvitka stanovanja i stambene izgradnje formulirala se na razini procjena. Kao planska godina postavljena je 2015. godina, za koju je broj stanovnika procijenjen na 18 000, prosječna veličina domaćinstva 3,7, a broj stanova za stalno stanovanje između 4 500 i 4 800. Procijenjeni standard stanovanja pretpostavljao je odnos 1 domaćinstvo/1 stan, uz 100% opremljenost stanova osnovnim instalacijama.

Prema Programu ukupnog razvoja Grada Metkovića iz 2010. godine, a prema Popisu stanovništva iz 2001. godine, na području Grada Metkovića evidentirano je 4 177 kućanstava, od čega je 3 605 obiteljskih. Iste godine, ukupan broj stanova za stalno stanovanje iznosio je 4 370 (tablica 12. i 13.). Rezultati Popisa stanovništva iz 2011. godine objavljujani su kroz prve i konačne rezultate. Potonji su djelomično objavljeni. Prvi rezultati sadržavaju podatke o ukupnom broju popisanih osoba, stanovništvu, kućanstvima i stambenim jedinicama. U konačnim rezultatima detaljno je objavljen samo dio demografskih i ostalih podataka. Nedostaje detaljna analiza za kućanstva i stambene jedinice, zbog čega se koriste oni osnovni podaci iz prvih rezultata (tablica 14.). Za potrebne detaljne analize koriste se podaci iz Popisa 2001. (tablica 12. i 13.).

Prema prvim rezultatima Popisa 2011. godine u Gradu Metkoviću evidentirano je 16 929 stanovnika, 4 915 kućanstava i 5 614 stambenih jedinica. U međuvremenu su doneseni konačni rezultati, u kojima je broj stanovnika utvrđen na 16 788, dok konačni podaci o kućanstvima i stambenim jedinicama još nisu objavljeni.

Tablica 12. Nastanjeni stanovi u Gradu Metkoviću prema pomoćnim prostorijama i instalacijama

NASTANJENI STANOV I OSOBE		STANOV I KOJI IMAJU			STANOV I S INSTALACIJAMA				STANOV I SA SLJEDEĆIM KOMBINACIJAMA POMOĆNIH PROSTORIJA				
		za- hod	Ku- pa- onicu	ku- hinj u	stru- je	vodov o-da	kanaliza- cije	centra- lnog grijanja	kuhinj a, zahod i kupao nica	kuhi- nja i zaho- d	samo kuhi- nja	ostale kombinac ije pomoćni h prostorija	bez kuhinje , kupaon ice i zahoda
stanovi	3 813	3 643	3 541	3 801	3 809	3 757	3 748	679	3 526	59	154	68	6
osobe	15 283	14 822	14 452	15 260	15 271	15 146	15 114	2 875	14 409	191	427	250	6

Izvor: Popis stanovništva 2001., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

Tablica 13. Stanovi u Gradu Metkoviću prema načinu korištenja

GRAD		UKU- PNO	STANOVI ZA STALNO STANOVANJE				STANOVI KOJI SE KORISTE POVREMENO		STANOVI U KOJIMA SE SAMO OBAVLJA DJELATNOST
			ukupno	nastanjeni	privremeno nastanjeni	napušteni	stanovi za odmor	u vrijeme sezonskih radova u poljoprivredi	
Metković	broj	4 409	4 370	3 813	403	154	14	8	17
	m ²	333 678	331 522	296 951	27 313	7 258	833	280	1 043

Izvor: Popis stanovništva 2001., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

Prosječna površina stana u Gradu Metkoviću 2001. godine iznosi 75,7 m². Nastanjeno je 86,5% ukupnog broja stanova, dok ih je privremeno nastanjeno 9,1%. Stanovi za odmor čine 0,3% ukupnog broja stanova.

Tablica 14. Stanovništvo, kućanstva i stambene jedinice u Gradu Metkoviću

PODRUČJE	UKUPAN BROJ STANOVNIKA	KUĆANSTVA		STAMBENE JEDINICE	
		ukupno	privatna kućanstva	ukupno	stanovi za stalno stanovanje
Dubravica	90	21	21	31	28
Glušci	76	20	20	31	29
Metković	15 329	4 376	4 370	5 016	4 919
Prud	497	124	124	150	150
Vid	796	205	205	255	231
Naknadno popisani	-	169	169	131	131
GRAD METKOVIĆ	16 788	4 915	4 909	5 614	5 488

Izvor: Popis stanovništva 2011., Državni zavod za statistiku (www.dzs.hr), siječanj 2013.

Iz ukupnih podataka stanje u gradu Metkoviću je 3,10 stanovnik po stambenoj jedinici, što je ispod planski procijenjenih potreba. Pretpostavka je potreba rekonstrukcije objekata i infrastrukture.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.6. Prostorno razvojne i resursne značajke, cjelina 1.1.6.5. Gospodarstvo, mijenja se i glasi:

„1.1.6.5. Gospodarski kapaciteti

Gospodarstvo Grada Metkovića prvenstveno se temelji na trgovini i prometu, dok se dodatan potencijal vidi u razvoju ruralnog turizma.

Gospodarski subjekti

Od registriranih poslovnih subjekata, na području Grada Metkovića djeluju: društva s ograničenom odgovornošću, obrti, dionička društva, komanditno društvo te zadruge. Najviše je registrirano društva s ograničenom odgovornošću, njih 361.

Područja djelovanja navedenih subjekata su sljedeća:

- poljoprivredna djelatnost
- prijevoz, skladištenje i veze
- građevinarstvo
- prerađivačka djelatnost
- trgovina na veliko i malo
- stručne, tehničke i znanstvene djelatnosti.

Najviše registriranih subjekata bavi se trgovinom na veliko i malo. Prema prihodu među vodećim poduzećima nalaze se: Obšivač d.o.o., Jambo d.o.o., Poljopromet d.o.o, MGA d.o.o., Frigo Bonsai d.o.o. i Montaling d.o.o, a navedeni gospodarski subjekti djeluju u oblastima građevinarstva i trgovine.

Malo i srednje poduzetništvo

Trenutno na području Grada Metkovića djeluje 340 obrtnika. Od otvorenih obrta najviše ih je registrirano u Metkoviću, njih 320, dok su preostali registrirani u naseljima Vid (12) i Prud (8). Trećina obrta povezano je s trgovinom, a ne zaostaju niti obrti s prometnom djelatnošću.

Poljoprivredna proizvodnja

U delti Neretve postoje dva osnovna preduvjeta koja omogućavaju razvoj intenzivne poljoprivrede, odnosno uzgoj agruma i ostalih komercijalnih kultura. To su mediteranska klima i prisutnost pogodnih vrsta tala koja su uglavnom meliorirana i desalinizirana te obogaćena hranjivim tvarima.

Time su otklonjeni osnovni uzroci koji su priječili razvoj poljoprivrede u prošlosti. Močvarno tlo je tehnikom jendečenja privedeno sadašnjoj namjeni poljoprivredne proizvodnje.

Poljoprivredna kućanstva Grada Metkovića koriste oko 335 ha zemljišta od ukupno 469 ha, što čini oko 71% iskorištenog raspoloživog zemljišta. Sve jedinice lokalne samouprave u neretvanskom kraju imaju ovakav postotak iskorištenosti ili veći, dok ostali dio županije zaostaje u velikoj mjeri, pa se može reći da je ovo područje izrazito poljoprivredno orijentirano.

Iako je područje bogato vodom postoji problem navodnjavanja. Jedan od najvećih problema vezanih uz navodnjavanje predstavlja zaslanjenost površinskih i podzemnih voda koje bi trebale biti temelj natapanja zemljišta. Većina poljoprivrednika koriste u sušnim mjesecima osim kemikalija i umjetnih gnojiva, površinsku i dubinsku vodu za navodnjavanje koja je često zaslanjena. Na taj način devastiraju zemljište i smanjuju njegovu plodnost, zbog čega kroz nekoliko godina može doći do pojave slane pustinje sa potpuno neplodnim tlima.

Mediterranska klima omogućuje da se poljoprivredno zemljište koristi za uzgoj citrusa i ostalog južnog voća među kojima se najviše izdvajaju mandarine. Preko 106 000 stabala, od čega je 93 148 rodno, zasađeno je na području Grada Metkovića, što ga čini, nakon susjednih područja Opuzena i Slivno, trećim po veličini proizvođačem ovog voća u državi.

Za razliku od proizvodnje mandarina i ostalog južnog voća, maslinarstvo nije razvijeno kao u preostalim dijelovima Županije. Prema Popisu poljoprivrede iz 2003. godine evidentirano je 4 279 stabala, od čega je 78% rodno, što ne čini niti 1% ukupno zasađenih maslina u Županiji.

Vinova loza zastupljena je na 31,65 ha od čega je 97% rodna površina. Vinogradari Metkovića obrađuju 191 000 trsova, od kojih je 186 000 bilo rodno. Iako područje, poput pojedinih Gradova i Općina, nema poznati vinski proizvod, oko 252 kućanstava ostvarilo je prihod od prodaje voća i grožđa.

Veliki broj kućanstva ostvarilo je prihod i prodajom povrća, njih 119.

Stočarstvom se stanovnici Grada Metkovića bave zbog vlastitih potreba, što najbolje govore podaci iz 2003. godine kada je 48 kućanstava uzgajalo goveda, a njih 30 imalo je po jedno govedo, dok je 21 kućanstvo imalo tek jednu muznu kravu. Broj kućanstava koji uzgaja ovce je 17, a samo dva kućanstva imaju preko 50 ovaca. Veći je broj kućanstava koji uzgaja koze, a takvih je 105. Prevladavaju kućanstva koja imaju jednu do pet koza (ukupno 89). Uzgoj svinja u Županiji najzastupljeniji je baš na području Grada Metkovića, a njih je uzgajalo 141 kućanstvo, od čega je njih 82 imalo dvije svinje.

Industrija

Industrija nije značajnije razvijena na području Grada Metkovića, kao ni u cijelom Donjoneretvanskom kraju. Područje je pretežno usmjereno prema djelatnosti trgovine, prometa i veza. Prirodni krajobraz s bogatom florom i faunom jedni su od razloga zbog čega se ovaj kraj nije orijentirao na industrijski razvoj.

Turizam

Geografski položaj Grada Metkovića u srcu doline Neretve omogućio je veću orijentaciju prema poljoprivredi, dok se tek u zadnje vrijeme otkrivaju i njegovi turistički potencijali.

Prema popisu kategoriziranih turističkih objekata, hotela, kampova i marina u Republici Hrvatskoj (21. 1. 2010.) Ministarstva turizma, na području Grada Metkovića evidentirana su tri hotela: *Hotel-restaurant Villa Neretva*, *Hotel-restaurant MB* i *Hotel Narona*.

Hotel-restaurant Villa Neretva i *Hotel-restaurant MB* prema kategorizaciji imaju tri zvjezdice. *Hotel-restaurant Villa Neretva* smješten je na magistralnoj cesti Opuzen–Metković sa 6 soba i 11 kreveta, dok je *Hotel-restaurant MB* smješten u središtu Metkovića sa 15 soba i 31 krevetom. *Hotel Narona* također je smješten u središtu Metkovića te prema kategorizaciji spada u hotele s dvije zvjezdice, a ima 28 soba sa 72 kreveta.

Iako područje nije bogato kulturnim i povijesnim spomenicima, najjače turističke adute Grada Metkovića predstavljaju Arheološki muzej Narona, Ornitološka zbirka i Maraton lađa.

Od preostale turističke ponude izdvaja se fotosafari dolinom rijeke Neretve u tradicionalnoj neretvanskoj lađi. Fotosafari je započeo 1996. godine, a svoje goste vodi jednom od netaknutih europskih močvara kuda su plovili Iliri, Grci, Rimljani i neretvanski gusari. U ponudi se nalazi: posjet Neretvanskoj kući na izlazu iz jezera Kutina, koji u ljetnoj sezoni svoju gastronomsku ponudu zasniva na degustaciji neretvanskih specijaliteta pripremljenih na tradicionalan način (jegulja i žaba) te ostali turistički sadržaji (berba mandarina za posjetitelje, škola u prirodi na neretvanskoj lađi, team building (utrka autohtonim neretvanskim plovilima - trupicama, korporacijski maraton lađa, potezanje konopa, natjecanje kamena s ramena itd), posjet ornitološkoj zbirci i arheološkom muzeju Narona te razni seminari).

Privatni iznajmljivači nisu evidentirani, ali s razvojem turizma moguć je napredak i u tome turističkom segmentu. Na području djeluju tri turističke agencije: Forzita, Heureka tours i Neretvanski gusari, koje pokušavaju na najbolji mogući način privući što više turista.

Razvoj turizma u mnogome će ovisiti o ulaganju u promociju postojeće turističke ponude, ali i stvaranju dodatne za koju postoje preduvjeti u prirodnom krajoliku. Potencijal turističkog razvoja ogledava se i u blizini jakih turističkih središta (Dubrovnik, Korčula, Makarska, Mostar, Međugorje), odakle se mogu organizirati jednodnevni izleti na područje Grada Metkovića. Tome doprinosi i povoljan prometni položaj Grada, na ruti između spomenutih turističkih središta.

Potencijali ruralnog razvoja Grada Metkovića

Veći dio prostora Grada Metkovića je tradicionalno ruralni prostor te je i u današnje vrijeme uspio zadržati nekadašnji način života usklađujući ga sa suvremenim. Grad Metković obiluje raznolikošću prirodnih resursa koji bi mogli pomoći u razvoju ruralnog turizma.

Poljoprivredna proizvodnja, prvenstveno mandarina, ima vrlo značajan razvojni potencijal na području Grada Metkovića koji bi kroz pružanje usluga u ruralnom turizmu mogao osigurati glavni izvor prihoda stanovništva. Turistički proizvodi kao što su berba mandarina posjetitelja, stvaranje tematskih "mandarinskih staza" ili otvaranje centra mandarina stvaraju se nove perspektive razvoja turizma, u kojem bi stanovništvo tradicionalno orijentirano poljoprivredi osiguralo dodatne izvore prihoda te unaprijedilo kvalitetu života na selu.

Nadalje, močvarno područje Neretve s mnogobrojnim biljnim i životinjskim svijetom trebalo bi bolje iskoristiti u turističko–promotivne svrhe. Izletima neretvanskim trupicama kroz močvarno područje trebali bi se dodati tematski povijesni sadržaji na obali koji bi obogatili ponudu i osigurali dodatno zadržavanje posjetitelja. Područje je pogodno za stvaranje raznih tematskih staza (pješačkih, trupica, ornitoloških) za koje postoje uvjeti.

Arheološko nalazište i muzej Naroni također otvaraju mogućnost ruralnog razvoja.

Smjer u kojem bi se ruralno područje Grada Metkovića trebalo razvijati svakako je usklađivanje poljoprivredne proizvodnje i ruralnog turizma, odnosno stavljanja poljoprivredne funkcije u razvoj ruralnog turizma.

Vizija Grada Metkovića

Gospodarski centar Dubrovačko-neretvanske županije s razvijenom trgovinom, očuvanom tradicijom te valoriziranom prirodnom, kulturnom i povijesnom baštinom u svrhu razvoja turizma.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.6. Prostorno razvojne i resursne značajke, cjelina 1.1.6.6. Društvene djelatnosti, mijenja se i glasi:

„1.1.6.6. Društvene djelatnosti

Obrazovanje

Danas su na području Metkovića najznačajnije sljedeće obrazovne institucije: Gimnazija Metković, Srednja škola Metković, Osnovna škola Don Mihovila Pavlinovića, Osnovna škola Stjepana Radića i glazbena škola pri osnovnoj školi Stjepana Radića. Oko 3 500 učenika pohađa navedene škole.

Obrazovna struktura

Prema procjenama iz 2007. godine broj stanovnika starijih od 15 godina bez završene škole ili sa završenom osnovnom školom iznosio je 2 570. Metković je prema udjelu obrazovnog stanovništva u ukupnom stanovništvu starijem od 15 godina u vrhu Dubrovačko-neretvanske županije sa 64%.

Udio visokog i više obrazovanog stanovništva u ukupnom stanovništvu starijem od 15 godina iznosi 11% i također je među vodećim jedinicama lokalne samouprave u Županiji.

Prema broju upisanih studenata Grad Metković je drugi u Županiji iza Grada Dubrovnika, s tendencijom rasta, što ukazuje na povoljnu buduću obrazovnu strukturu stanovništva.

Zdravstvo i socijalna skrb

Na području Grada Metkovića nalaze se sljedeće zdravstvene ustanove: dom zdravlja, ambulanta opće medicine, ljekarna, poliklinika za stomatološku protetiku i ortodontiju, poliklinika za internu medicinu, ginekologiju, ortopediju, neurologiju, dermatologiju i venerologiju, ustanova za pružanje hitne medicinske pomoći, zdravstvena ustanova za medicinu rada, ustanova za zdravstvenu njegu u kući.

Zdravstvenom sustavu na području Grada Metkovića potrebna je nadogradnja, kako bi se pružanje usluga u zdravstvu u budućnosti moglo nesmetano odvijati.

Postojeća mreža socijalne skrbi na području Grada Metkovića sastoji se od: centra za socijalnu skrb, doma za djecu, doma za starije i nemoćne i tjelesno ili mentalno oštećene osobe, centra za rehabilitaciju i zavoda za zapošljavanje.

Kultura

Izgradnjom zgrade kazališta, poslije Drugog svjetskog rata, u Metkoviću počinje novo kulturno doba. Kazalište sadrži dvije pozornice sa 480 sjedećih mjesta u zatvorenom prostoru i 800 sjedećih mjesta u uređenom otvorenom prostoru uz Neretvu. U kazalištu je smješten i galerijski prostor u kojem su izlagala mnoga velika imena hrvatskog kiparstva i slikarstva.

Gradsko kulturno središte (GKS), kao krovna organizacija, organizira kazališne predstave, koncerte, izložbe, u čemu značajnu ulogu igra Matica hrvatska u Metkoviću.

Od kulturnih manifestacija treba istaknuti smotru folklor pod nazivom „Na Neretvu misečina padne“, koja se već dva desetljeća organizira svake godine u mjesecu svibnju. Smotra folklor okuplja folklorna društva iz Dalmacije, ali i šireg dijela hrvatske obale sa gostima iz Slavonije i susjednih država.

Kulturne sadržaje Grada Metkovića upotpunjuje i Gradska knjižnica, koja na raspolaganju ima preko 18 000 svezaka.

Muzej Naron je jedan od prepoznatljivih u Hrvatskoj po svojim specifičnostima, pa osim lokalnog stanovništva privlači i veliki broj ostalih posjetitelja.

Imajući u vidu relativno kratko razdoblje u kojem se počinje razvijati mreža kulturnih sadržaja, može se reći da za sada zadovoljava potrebe stanovništva Grada Metkovića.

Sport

Sport na području Grada Metkovića amaterskog je karaktera, prvenstveno zbog financijskih i infrastrukturnih razloga. Među najstarijim sportskim društvima koji djeluju na ovom području je NK „Neretva“ osnovana 1919. godine. Ipak, najveću pozornost sportskih događanja privlači rukomet, zahvaljujući djelovanju rukometnog kluba Metković.

Od preostalih sportskih klubova treba izdvojiti boćarski klub „Metković“ i veslački klub „Neretvanski gusari“.

Na području Grada Metkovića osim navedenih sportskih društava djeluje veliki broj boćarskih, borilačkih, konjičkih, malonogometnih, košarkaških, rukometnih i jedan nogometni klub.

Udruge

Na području Grada Metkovića registrirane su za rad 173 udruge. Najviše udruga je u Metkoviću, njih 164, dok je u Vidu registrirano 6, a u Prudu 3.

Broj udruga prema glavnoj grupi djelatnosti u Metkoviću je sljedeći:

- 6 ekoloških udruga
- 17 gospodarskih udruga
- 3 hobističke udruge
- 2 humanitarne udruge
- 21 kultura udruga
- 3 udruge za okupljanje i zaštitu mladeži i obitelji
- 5 socijalnih udruga
- 3 tehničke udruge
- 12 udruga iz domovinskog rata
- 2 udruge za zaštitu prava
- 6 zdravstvenih udruga
- 1 znanstvena udruga
- 74 sportskih udruga
- 9 udruga iz ostalih djelatnosti

U Vidu su registrirane dvije sportske i dvije udruge koje se bave ostalim djelatnostima te po jedna kulturna i socijalna udruga.

U Prudu su registrirane dvije sportske i jedna udruga iz ostalih djelatnostima.

Prema broju registriranih udruga može se zaključiti da je ovaj sektor dosta razvijen u odnosu na pojedine jedinice lokalne samouprave u Dubrovačko–neretvanskoj županiji.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, cjelina 1.1.7. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova, mijenja se i glasi:

„1.1.7. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Pokrivenost područja Grada Metkovića kao jedinice lokalne samouprave dokumentima prostornog uređenja potrebno je sagledavati kroz prizmu strateških i provedbenih dokumenata. Na prostorno uređenje reflektira se niz drugih dokumenata i aktivnosti u pojedinim granama djelatnosti, uključujući brojne razvojne dokumente i programe državne, županijske i gradske razine.

- Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske utvrđena su problemska područja u koja, između ostalih, spadaju ratom zahvaćena područja (fizička, funkcionalna i ekološka obnova), područja uz državnu granicu (integracija u cjelokupan prostor Republike Hrvatske), obalna područja (propisi o uređenju i zaštiti obalnih područja mora) te područja otoka (razvoj i prometno povezivanje) (tablica 15.).

Šire dubrovačko područje, a samim tim i administrativno područje Grada Metkovića po svojim karakteristikama tretiraju odrednice prvih dvaju problemskih područja (ratom zahvaćena, područja uz državnu granicu):

- prilagođavanje gospodarstva uvjetima i osobnostima prostora, a naročito s gledišta nosivog kapaciteta prostora, fleksibilnosti, integriranosti u strukture naselja i krajobraza, energetskih ograničenja, zaštite prostora i stvaranja prihoda iz domicilnih resursa
- strateški je interes da se površine za razvoj i ostvarenje novih programa traže prvenstveno unutar formiranog i komunalno opremljenog prostora naselja. Ključni čimbenik zauzimanja prostora je opremanje komunalnom infrastrukturom. Stoga je potrebno odrediti granične kapacitete prostornih struktura sustava preko kojih razvoj zahtjeva velike sustavne promjene, novi prostor i velika ulaganja
- gospodarske (industrijske) zone utvrđene u važećim prostornim planovima, u kojima su već djelomično ili u cjelini izgrađeni planirani kapaciteti, treba prioritarno kvalitativno prestrukturirati ili dograđivati. Zone utvrđene u tim planovima, ali danas bez izgrađenih objekata, ne izgrađivati do izrade prostornih planova koji će biti usklađeni s odrednicama Strategije
- područje grada; pažnju je potrebno posvetiti funkcionalnim i oblikovnim komponentama uređenja grada i okoliša, cjelovito planiranje prometnog i drugih infrastrukturnih sustava koji

nadilaze lokalnu razinu i koji izazivaju konflikte u prostoru (prometna čvorišta, prometno gospodarske zone, luke, infrastruktura državnog značenja, zaštita vodocrpilišta, vodnih, šumskih i poljodjelskih resursa, odlagališta otpada i sl.), rubne zone grada, u pravilu neprimjereno izgrađene (često bespravne) i neopremljene, potrebno je integrirati u urbani sustav i poboljšati standard opreme, ispitati iskoristivost postojećih i opravdanost izgradnje novih radnih i drugih zona te ukupnu gospodarsku fizionomiju grada s ciljem povećanja kvalitete života i racionalizacije korištenja prostora, oblikovna komponenta zastupljena u povijesnoj, graditeljskoj, prirodnoj i ukupnoj kulturnoj baštini grada i okolice, kao i prisustvo urbanog zelenila, važne su stavke identiteta grada

- prometni sustavi; zbog svog posebnog i izdvojenog položaja na jugoistoku zemlje, zahtijeva i zaslužuje posebnu i prioritetnu pažnju i tretman u prostornom povezivanju s drugim dijelovima Hrvatske. Stoga je na tom dijelu potrebno jadransku autocestu (ispitati mogućnost željeznice) te uspostaviti suvremeni sustav telekomunikacijskih veza
 - u oblasti zaštite voda; sačuvati vode koje su još čiste (posebno podzemne vode) kao jedine rezerve za opskrbu vodom, sanirati i ukloniti zagađenja uslijed kojih dolazi do ugrožavanja ili zagađivanja vode za piće na postojećim ili planiranim izvorima vode, poboljšati kvalitetu podzemnih i površinskih voda i obalnog mora izgradnjom potrebnih uređaja za prethodno pročišćavanje zagađenih voda, izgradnjom barem mehaničkog dijela centralnih uređaja, kod nove sanitarne zaštite u izvorišnim područjima i uspostaviti utvrđene mjere zaštite na osnovu neophodnih hidrogeoloških i drugih istraživanja
 - krajolik; prirodne krajolike treba sačuvati, osigurati prirodnu raznolikost i biotički potencijal, posebno onaj koji predstavlja osobnost područja, a na područjima na kojima je krajolik oštećen treba provesti sanacijske mjere
 - značajni prirodni predjeli; za Deltu Neretve predložena je zaštita u kategoriji parka prirode
 - zaštita graditeljske baštine; primjena načela integralne aktivne zaštite radi izbjegavanja ili pomirivanja mogućih sukoba interesa u procesima zaštite graditeljske baštine u zaštićenim područjima ili zonama, prostorno planska zaštita graditeljske baštine podrazumijeva sustavno uključivanje baštine u sve relevantne prostorne i urbanističke planove, izradu posebnih integralnih planova za zaštićena područja i dosljedno provedbu donesenih planskih dokumenata
 - krajolik užeg područja grada; poštivati jedinstvenost grada, njegovu poviesnu slojevitost, slijediti logiku njegova rasta, vrednovati prirodni i kultivirani krajolik (krajobrazna osnova područja)
 - obnova i razvoj ruralnog prostora (zaleđa) ulaganjem u životni standard na selu, revitalizacija porodičnog gospodarstva, seoski turizam i sl.
- Postupak donošenja Prostornog plana Dubrovačko neretvanske županije je okončan te je Plan donesen i objavljen u Službenom glasniku DNŽ br. 6/02. Do danas je doneseno nekoliko Izmjena i dopuna Plana („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, br. 06/03., 03/05., 03/06., 07/10., 04/12., 09/13.) (tablica 16.).

S gledišta integralnog gospodarenja resursima ovaj Plan mora na temelju usmjerenja Strategije odrediti područja i kriterije za korištenje prostora osnovne i sekundarne namjene te kriterije za građenje izvan građevinskog područja prema tipu, vrijednosti i osjetljivosti krajobraza.

S gledišta razvojnih sustava plan je odredio prostore i sustave na razini Županije, njihovu funkcionalnu cjelovitost i ulogu lokalnih elemenata kao dijela cjeline i time usmjeriti oblik gospodarenja.

Na županijskoj razini određen je:

- širi prostor oko grada kako bi se obuhvatili procesi u prostoru i elementi infrastrukture koji služe gradu ali su izvan njenog obuhvata
 - kriteriji za smještaj funkcija u naseljima u svrhu optimalizacije mreža, osobito u rijetko naseljenim područjima
 - kriteriji za formiranje građevinskih područja po načelu racionalnog korištenja prostora, iskorištenja rezervi formiranih struktura i oblikovanja krajobraza
 - kriteriji za korištenje i zaštitu prostora u kontaktnim zonama uz zaštićena područja (parkova prirode, zaštićenih krajolika i sl.) radi mogućeg utjecaja na područja pod zaštitom.
-
- Do danas je donesen jedan Prostorni plan uređenja Grada Metkovića, objavljen u Neretvanskom glasniku, br. 06/04., koji je još uvijek važeći. Donesen je kao novi dokument prostornog uređenja za administrativni obuhvat Grada Metkovića površine 5 082 ha. Potreba izrade Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Grada Metkovića utvrđena je odredbama Zakona o prostornom uređenju, Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije i „Programa mjera za unapređenje stanja u prostoru Grada Metkovića“ (tablica 16.).
 - Detaljni planovi uređenja (DPU) do sada su izrađeni za uže gradsko područje (stambeno-poslovni kompleks i pastoralni centar Pržine), u svrhu realizacije stambenog bloka, poslovnih sadržaja te doma za starce te za potrebe uređenja i realizacije poslovne zone „Dubravica“ na teritoriju istoimenog naselja (tablica 17.).
 - Na županijskoj razini doneseni su razvojni i programski dokumenti, koji su u svojim stručnim analizama ukomponirali prostor Grada Metkovića definirajući njegove prirodne i društvene resurse te mogućnosti razvoja (tablica 18.).
 - Na gradskoj razini donesen je Program ukupnog razvoja (PUR) Grada Metkovića, dokument kojim su definirani resursi i prioriteti u razvoju Grada kroz njegove osnovne komponente: gospodarstvo, društvene djelatnosti i infrastrukturu. Ovim se Programom nastoji omogućiti usmjeravanje aktivnosti i resursa prema poboljšanju standarda i uvjeta za život stanovnika, uključujući učinkovitiji rad lokalne samouprave i gospodarskih subjekata. Cilj Programa

ukupnog razvoja Grada Metkovića je poticanje razvoja koji integrira ostvarivanje gospodarskih, socijalnih i ekoloških ciljeva (tablica 18.).

Tablica 15. Strateški dokumenti prostornog uređenja na snazi

DOKUMENT	SLUŽBENO GLASILO (NN/GOD)	NAPOMENA
Strategija prostornog uređenja Republike Hrvatske	1997.	Donesena na sjednici zastupničkog doma Sabora Republike Hrvatske 27. lipnja 1997.
Program prostornog uređenja Republike Hrvatske	50/99	-

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Grada Metkovića 2012., siječanj 2013.

Tablica 16. Prostorni planovi na snazi – strateški

PROSTORNI PLAN	POVRŠINA OBUHVATA (UKUPNO/KOPNO/MORE) u km ²	SLUŽBENO GLASILO, OBJAVA ODLUKE O IZRADI, FAZA IZRADE
Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije	9 288,69 / 1 780,86 / 7 507,83	Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije; 06/03.,03/05.,03/06.,07/10., 04/12., 09/13.)
Prostorni plan uređenja Grada Metkovića	50,82 / 50,82 / 0	Neretvanski glasnik; 06/04.; izdop 03/10. O ⁹

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Grada Metkovića 2012., siječanj 2013.

⁹ Odluka o izradi Izmjena i dopuna (izdop) („Neretvanski glasnik“, br. 03/10).

Tablica 17. Prostorni planovi na snazi – provedbeni

PROSTORNI PLAN	SLUŽBENO GLASILO/GODINA
DPU „Stambeno-poslovni kompleks i pastoralni centar Pržine“	"Neretvanski glasnik", br. 01/11. / 2011.
DPU „Poslovna zona Dubravica“	"Neretvanski glasnik", br. 01/11. /2011.

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Grada Metkovića 2012., siječanj 2013.

Tablica 18. Drugi razvojni i programski dokumenti županijske i gradske razine

	DOKUMENT	SLUŽBENO GLASILO / GODINA	IZRAĐIVAČ
ŽUPANIJSKA RAZINA	Rudarsko-geološka studija Dubrovačko-neretvanske županije	-	Hrvatski geološki institut
	Stručna ekspertiza gospodarskog razvitka Dubrovačko-neretvanske županije s naglaskom na turizam	-	URBING d.o.o. Zagreb
	Prirodoslovna podloga Dubrovačko-neretvanske županije	-	Državni zavod za zaštitu prirode
	Stručna ekspertiza glavnih cestovnih koridora Dubrovačko-neretvanske županije	-	Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
GRADSKA RAZINA	Program ukupnog razvoja Grada Metkovića	-	Regionalna razvojna agencija Dubrovačko-neretvanske županije (Dunea d.o.o.)

Izvor: Izvješće o stanju u prostoru Grada Metkovića 2012., siječanj 2013.“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.8. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje, cjelina 1.1.8.1. Značajke dosadašnjeg prostornog razvoja i korištenja prostora, mijenja se i glasi:

„1.1.8.1. Značajke dosadašnjeg prostornog razvoja i korištenja prostora

Koncentracijom razvoja, stanovništva i izgradnje na uskom području uz rijeku Neretvu i uzduž izgrađenih prometnica dolazi do konflikata sa vrijednostima prirodne sredine. Melioriranjem močvara i stvaranjem novih plodnih poljoprivrednih površina uništen je ili ozbiljno ugrožen dio bogate flore i faune, a koji se radi posebnosti može smatrati i razvojnim resursom ovog područja.

Metković je grad koji je doživio najviši stupanj društveno gospodarske preobrazbe (uz Dubrovnik, Ploče, Korčulu i Opuzen). U njemu je najbrže unapredovao proces deagrarizacije i usmjeravanje zapošljavanja prema drugim djelatnostima (industrija, građevinarstvo, trgovina, brojne i razne usluge).

Za djelotvornu zaštitu prostora nisu dovoljne samo administrativne odluke, ali one predstavljaju temelj za poduzimanje svih ostalih aktivnosti koje bi vremenom trebale dovesti do znatnog poboljšanja stanja, jer se u protivnom neće imati što štititi. Biti će potrebni znatni naponi i sredstva da se promijeni odnos lokalnog stanovništva prema prirodi, jer samo će uz njihovu pomoć i sudjelovanje zaštita biti djelotvorna.

Dosadašnjim prostornim planovima predimenzionirane su stambene, turističke i radne zone, koje nisu odgovarale realnim mogućnostima gospodarstva i demografskom potencijalu.

U budućem razvitku djelatnosti i uređenju prostora neophodno je slijediti odrednice održivog razvitka kao temeljne, i to:

- ekološki razvitak koji omogućava odgovarajuće korištenje, a katkada i nekorištenje prirodnih resursa u slučajevima kao što su: daljnja izgradnja obalne zone, prenamjena poljoprivrednih površina, degradacija krajobraznih vrijednosti i slično
- jednakopravni razvitak kojim se omogućava ravnomjerna distribucija razvojnih dobiti unutar današnje i budućih generacija“

U poglavlju 1. Polazišta, potpoglavlje 1.1. Položaj, značaj i posebnosti područja Grada Metkovića u odnosu na prostor i sustav Županije i Države, 1.1.8. Ocjena stanja, mogućnosti i ograničenja razvoja u odnosu na demografske i gospodarske podatke te prostorne pokazatelje, cjelina 1.1.8.2. Mogućnosti i ograničenja razvoja:

„1.1.8.2. Mogućnosti i ograničenja razvoja

Glavne zapreke i ograničenja budućeg razvoja sastoje se u sljedećem:

- Nepovoljna demografska osnova, odnosno diferenciranost gradskog naselja Metković i ostalih naselja u pogledu dosadašnjeg kretanja broja i struktura stanovništva te koncentracija stanovništva na užem urbanom području predstavljati će ograničenje budućeg razvitka naselja i djelatnosti na prostorima ostalih naselja (Vid, Prud, Dubravica i Glušci). Naime, navedena područja unatoč prirodno i ekološki vrlo atraktivnom prostoru nalaze se u opasnosti da izgube kritičnu masu stanovnika koji su sposobni održati sve vitalne funkcije na razini koja je podnošljiva za većinu stanovnika i koja osigurava poželjnu kvalitetu života te dovodi u pitanje isplativost investicija. Negativna demografska kretanja ovih područja dovela su ne samo do depopulacije područja (Glušci), što je posljedica iseljavanja mladog i radno sposobnog stanovništva u fertilnim godinama života. Uzroci iseljavanja su mnogostruki: od prometne izoliranosti i nemogućnosti zadovoljenja različitih potreba stanovnika do izostanka interesa u ulaganja za održavanje i unaprjeđivanje života.
- Neprimjeren odnos prema okolišu u cjelini, ekstenzivno korištenje prostora, stihijsko zauzimanje močvarnog područja (jendečenje), niska razina opremljenosti infrastrukturom, posebno odvodnjom otpadnih voda i nepostojanjem uređaja za pročišćavanje.
- Infrastrukturna opremljenost javlja se kao ograničavajući faktor, ali i temeljni preduvjet daljnjeg razvoja naselja i gospodarskih djelatnosti (nedovršenost vodoopskrbnog sustava, sustava odvodnje, sustavnog zbrinjavanja otpada).
- Prostorno-gospodarska struktura (domaćinstva, okućnice, građevine, tradicija, zemljište) ocjenjuju se kao neiskorišteni potencijal za zapošljavanje i stanovanje. U naseljima (izuzev naselja Metković) postoji višak stanova, veliki je broj neprimjerenom korištenih građevinskih i poljodjelskih parcela, pa sve do u novije vrijeme gotovo demografski ispražnjenih ruralnih prostora.
- Neplanska izgradnja individualnih objekata namijenjenih stanovanju zauzela je područja uz rukavce Male Neretve te ugrozila osnovne krajobrazne vrijednosti prostora i mogućnost rješavanja komunalne problematike.

Razvojne mogućnosti

Promišljanje budućeg razvitka ovog područja treba temeljiti na novom pristupu, tj. održivom razvoju. Situacija u kojoj se našao Grad Metković nakon Domovinskog rata, sa narušenom gospodarskom strukturom, devastiranim (opožarenim) krajobrazom te nizom sociopsiholoških, nemjerljivih posljedica ratnih zbivanja, nameće potrebu preispitivanja dosadašnjih kretanja i postavljanja novog, bitno drugačijeg koncepta razvoja. Stoga je u kontekstu razvojnih mogućnosti potrebno sagledati sljedeće:

- veliki prostorno-gospodarski sustavi se vlasnički i strukturno transformiraju s tendencijom disperzije, razvijanje pogranične ekonomije te pogona malih razmjera, što se vezuje za obiteljsko gospodarstvo, obnovu tradicijskog načina življenja u skladu s prirodom i okolišem

- pogodnosti razvitka poljoprivrede i vezane za obranu od poplava i mogućnosti navodnjavanja
- pogodnosti područja za razvoj turizma vezano uz specifične prirodne vrijednosti područja (močvare) i specifični prirodni i eko sustav Donje Neretve (izletnički, znanstveni, kulturno povijesni turizam)
- valorizacija geoprometnog i geostrateškog položaja Grada Metkovića – razvijenost prometne i ostale infrastrukture vezana je za stanje gospodarstva koje je nužno prestrukturirati i dislocirati ga izvan užeg gradskog područja te na taj način potaknuti razvitak tih područja
- prirodne pogodnosti – blaga klima, obala pogodna za kupanje, dovoljne količine kvalitetne pitke vode
- biološka raznolikost, visokovrijedni kultivirani krajobrazi, spomenička baština (posebno zaštićena područja)“

2.0. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavlje 2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja, mijenja se i glasi:

„2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja

U svrhu definiranja ciljeva i zadaća uređenja prostora Dubrovačko-neretvanske županije provedene su opsežne raščlambe. Obuhvaćene su i raščlambe povijesnog geoprometnog-političkog ustroja, i raščlambe prostorno-planske dokumentacije. Rezultat je utvrđivanje resursa i konflikata u prostoru te potrebe pretvaranja prvih u razvojne elemente, i otklanjanja drugih kao ograničavajućih elemenata u budućoj prostornoj organizaciji Županije.“

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavlje 2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja, cjelina 2.1.1. Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava, mijenja se i glasi:

„2.1.1. Razvoj gradova i naselja posebnih funkcija i infrastrukturnih sustava

Za optimalan razvoj naselja neophodno je odrediti optimalan stupanj urbanizacije primjeren društvenoj i gospodarskoj razvijenosti Dubrovačko-neretvanske županije te nov sustav središnjih naselja/razvojnih žarišta koji mora biti sukladan teritorijalnom ustrojstvu. Ovim se pretpostavlja policentričan razvoj, koji se ostvaruje alokacijom investicija u proizvodne i infrastrukturne objekte koji pridonose razvitku manjih urbanih i razvojnih središta u žarišta razvoja.

U razvoju gradova osobitu pažnju treba usmjeriti na njihovu funkcionalnu strukturu. Skladna polifunkcionalna struktura svakako je najpoželjnija. Osobito se mora poticati razvoj manjih gradova naselja, do 2.000 stanovnika, čiji se manjak ili nedovoljna razvijenost osjeća osobito u ruralnim područjima. Ovi gradići moraju postati nositelji svekolikog razvitka svojih gravitacijskih područja. Demografski se moraju obnavljati ruralna naselja u svim dijelovima Županije, gdje za to postoje objektivne potrebe i mogućnosti. Među njima je i Donjoneretvanski kraj, odnosno Grad Metković.

Gradsko naselje Metković je po broju stanovnika drugo najveće naselje u Dubrovačko-neretvanskoj županiji. Sukladno tome, u sustavu središnjih naselja županije ima ulogu regionalnog središta, posjedujući samo dio centralnih funkcija koje mu po spomenutoj ulozi pripadaju. Istovremeno, riječ je o manjem razvojnom središtu, odnosno srednjem gradu, koji svoje centralne funkcije dijeli sa Pločama. Potrebno je postići potpunu opremljenost centralnim funkcijama grada Metkovića kao potencijalnog važnijeg regionalnog središta u urbanom sustavu županije i Republike Hrvatske. U bližoj budućnosti Metković se mora potvrditi kao glavno središte i nositelj daljnje urbanizacije Donjoneretvanskog kraja i Dubrovačko-neretvanske županije. Iako njegovu privlačnost smanjuje oskudna ponuda životnih mogućnosti i nerazvijene institucije, kao izvor posebne privlačnosti mogu

poslužiti specifični lokalni uvjeti života i dr. Sustav središnjih naselja Dubrovačko-neretvanske županije mora biti takav da optimalno zadovolji potrebe svih stanovnika Županije i šireg gravitacijskog područja.

Ostala naselja Grada Metkovića (Dubravica, Glušci, Prud, Vid) su ruralnog karaktera. Mogućnosti njihovog razvoja ogledavaju se kroz čvrstu funkcionalnu vezu s gradskim naseljem Metković, koja bi se ostvarivala kroz kolanje ljudi, robe, informacija i dr. Obostrana međusobna ovisnost između jedinog gradskog i ostalih ruralnih naselja, u pogledu spomenutih funkcionalnih veza, utjecala bi na ravnomjeran demografski i gospodarski razvoj svih naselja. No prije toga potrebno je adekvatno vrednovanje svih prirodnih resursa, osobito u ruralnim naseljima te provođenje programa reurbanizacije, revitalizacije i infrastrukturne rekonstrukcije. Time bi se poboljšali uvjeti života, a određena naselja, sukladno demografskoj i gospodarskoj važnosti, dobila bi ulogu lokalnih središta. Demografska obnova ruralnih naselja neophodna je u svim dijelovima Županije, podrazumijevajući pod tim osiguranje zaposlenja, skrb prema starom stanovništvu te stvarno poboljšanje životnog standarda i kvalitete života stanovništva.

Strateški ciljevi i usmjerenja za unapređenje uređenja naselja na županijskoj razini su:

- utvrditi kriterije i mjere za racionalno planiranje prostornih obuhvata građevinskih područja svih tipova i veličina naselja, sukladno potrebama smještaja stanovništva i gospodarskih djelatnosti u njima
- utvrditi nužan broj i strukturu stalnih stanovnika važnijih naselja (vodeći računa o elitnim razvojnim skupinama i o sociološkim, kulturološkim, psihološkim i gospodarstvenim uvjetovanostima i zakonitostima), koja jesu ili trebaju postati, u urbanoj mreži županije, inicijalna žarišta razvitka svoga područja
- povećati udio u broju i veličini stambenih, radnih, uslužnih i rekreacijskih funkcija u malim i manjim gradskim središtima, kako bi utjecali na povoljnija demografska kretanja i cjelokupni razvitak svojeg područja
- voditi djelatnu politiku uređenja seoskih naselja s povećanjem stambenih, komunalnih i drugih standarda
- obnoviti i/ili uređivati povijesna središta gradova i ostalih naselja, kao jedinih mjesta tradicijskog graditeljskog identiteta s funkcijama usluga, kulture, kvartarnih djelatnosti i stanovanja
- pratiti organizacijom prostora izgradnju stambenih objekata i objekata društvenog standarda te komunalnom opremljenošću dinamiku gospodarskog rasta u smislu stalnog i stabilnog rasta životnog standarda
- usmjeravati stambenu novogradnju u naselja opremljena komunalnom infrastrukturom i objektima društvenog standarda
- osigurati čuvanje i obnovu postojećeg stambenog fonda, posebno u vrijednim povijesnim jezgrama i naslijeđenim planski izgrađenim gradovima i naseljima.

Dnevne migracije, kao jedan od oblika funkcionalne povezanosti grada i okolice, mogu se i moraju koristiti kao planska mjera u usmjeravanju razvoja Grada Metkovića. Jačanje dnevnih migracija ima za

posljedicu porast vrijednosti okolica gradova i proces suburbanizacije. Uređenjem i organizacijom prigradskog prometa oko grada moguće je ublažavati preseljavanje u gradove te poticati razvoj i urbanizaciju okolica.

Infrastrukturni sustavi obuhvaćaju prometnu, vodnogospodarsku, energetska i ostalu komunalnu infrastrukturu Dubrovačko-neretvanske županije i Grada Metkovića. Sukladno osnovnim smjernicama razvitka cestovne infrastrukture u Hrvatskoj, potrebno je:

- rješavanje kritičnih dionica i objekata, osobito na državnim cestama te na prilazima i obilaznicama većih gradova
- intenzivirati ulaganja u održavanje cestovne infrastrukture
- primjenjivati stroge kriterije zaštite u izgradnji cesta i dr.

Razvoj pomorskog prometa usredotočuje se na dvije međunarodne pomorske luke u županiji: luku Dubrovnik i luku Ploče. Na prostoru Grada Metkovića nalazi se luka Metković, kao luka za putnički i teretni promet. Najveće mogućnosti njenog razvoja proizlaze iz činjenice da ona danas funkcionira kao sastavni dio luke Ploče, druge najveće teretne luke u Hrvatskoj. Zbog pomorsko-riječnog karaktera ima veliki potencijal u budućem razvoju. Uz pravilno uklapanje u sustav luke Ploče, ona može imati značajnu ulogu u razvoju intermodalnog transporta na prometnom pravcu TER i TEM. Kroz poboljšanje praćenja tehničkih i tehnoloških promjena u pomorskom prometu, potrebno je obnoviti luku, ali isto tako i poboljšati pravnu regulativu radi bržeg pristizanja kapitala u luke i cijeli sektor pomorskog, odnosno riječnog prometa.

U željezničkom prometnom sustavu Hrvatske potrebno je bolje povezivanje s međunarodnom željezničkom mrežom, i to izgradnjom novih dvokolosiječnih željezničkih pruga velikih brzina na uzdužnim i poprečnim europskim i nacionalnim tranzitnim prometnim pravcima. Na području Dubrovačko-neretvanske županije planira se gradnja brze dužobalne jadranske željeznice, od Istre preko Dalmacije do Albanije. Planirana trasa ne prolazi teritorijem Grada Metkovića. Za Grad Metković posebno je važan transverzalni prometni pravac, koji se proteže od luke Ploče do Sarajeva i dalje prema Srednjoj Europi. Ovu je prugu potrebno modernizirati, tako da se izgradi još jedan kolosijek i ovisno o potrebi poprave pojedini tehnički elementi.

Okosnica za daljnju izgradnju i poboljšanje sustava telekomunikacija Dubrovačko-neretvanske županije su već postojeći magistralni svjetlovodni kabeli "Adria 1" i "Jadranko". U svrhu brže i kvalitetnije izgradnje kableske mreže potrebno je redefinirati odnos prometne infrastrukture te osigurati koridore, uz ceste i željezničke pruge, uz koje će se polagati cijevi za uvlačenje telekomunikacijskih kabela.

Opskrbljenost stanovništva Županije vodom danas dostiže između 85 i 90%. To se uglavnom odnosi na vodoopskrbne sustave gradova i većih naselja, dok su velika područja i dalje nepokrivena vodoopskrbnom mrežom. Prioritet u razvoju vodoopskrbne mreže predstavlja izgradnja započetih i dijelom izgrađenih sustava u cilju širenja vodovodne mreže na bezvodna područja. Usporedno je potrebno provoditi sanitarnu zaštitu izvorišta. Potrebno je izvršiti i hidrogeološke radove za

utvrđivanje zona sanitarne zaštite i na razini Županije donijeti odluke o zonama sanitarne zaštite. Vodnogospodarsku infrastrukturu čine i sustavi za navodnjavanje te uređenje režima voda. Na Donjoneretvanskom području potrebno je rekonstruirati magistralni natapni kanal i sanirati natapne mreže te nastaviti radove na kanalskoj distribucijskoj mreži za navodnjavanje. Pritom je potrebno definirati budući sustav navodnjavanja. U pogledu uređenja režima voda, jedan od ciljeva je zaštita od poplava i melioracijska odvodnja na Donjoneretvanskom području.

Razvoj energetske infrastrukture temelji se na uvođenju izravne transformacije 110/10(20) kV i odumiranju 35 kV mreže, što je u skladu i s praksom europskih zemalja, a sve u cilju poboljšanja naponskih prilika u srednjenaponskoj mreži Županije. Postojeći 10 kV dalekovodi će se postupno zamjenjivati 20 kV vodovima. Strateški cilj je razvitak energetike u kojem bi se promovirale čiste tehnologije, plinifikacija, energetska učinkovitost, korištenje obnovljivih izvora energije, razvitak poduzetništva i zaštita okoliša. Predviđa se uključivanje Dubrovačko-neretvanske županije u projekt plinifikacije Dalmacije, kao i projekt Jonsko-jadranskog plinovoda. Do realizacije ovog projekta predlaže se plinifikacija većih urbanih središta miješanim odnosno isparenim ukapljenim naftnim plinom (tzv. "satelitska plinska opskrba" - za veća konzumna područja).

Gospodarenje otpadom temelji se na donesenom Planu gospodarenja otpadom Dubrovačko-neretvanske županije, prema kojoj je potrebno odrediti makrolokacije budućih sanitarnih odlagališta i objekata u sustavu gospodarenja otpadom. Plan gospodarenja otpadom Grada Metkovića usvojen je 2012. godine. Do 2015. planira se realizacija cjelovitog sustava gospodarenja otpadom sa županijskim centrom za gospodarenje otpadom „Lučino razdolje“ u Općini Dubrovačko primorje, pretovarnim stanicama, reciklažnim dvorištima, zelenim otocima, pogonima za obradu građevinskog otpada i dr. Odlagalište „Dubravica“ na teritoriju Grada Metkovića već je sanirano. Do otvaranja županijskog centra za gospodarenje otpadom cilj je da se ono i dalje zadrži u funkciji zbrinjavanja otpada. Nakon otvaranja županijskog centra cilj je da postane odlagalište komunalnog i inertnog otpada, s građevinom za obradu građevinskog otpada, pretovarnom stanicom i reciklažnim dvorištem, odakle će se ono otpremati na središnje mjesto u Županiji.

Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture podrazumijeva za svaki tip grada/naselja odrediti primjeren pravac preobrazbe. Prema stvarnoj razvojnoj sposobnosti i životnoj ponudi svaki grad ili važnije naselje Dubrovačko-neretvanske županije nalazi se barem na jednom stupnju niže nego što pokazuje njegovo formalno mjesto u hijerarhiji središta. S obzirom da je za razvitak društvene infrastrukture neophodno osigurati približno iste mogućnosti korištenja sadržaja javnih funkcija centraliteta svih stanovnika Županije, potrebno je predložiti određenu strukturu, sastav i kvalitetu objekata društvenog standarda za razvitak mreže malih i srednjih gradova Županije, koji će nuditi suvremene i optimalne uvjete ugodnog života i rada u Županiji. Kod svega toga treba predviđati ekonomičniji, racionalniji i funkcionalniji razvitak, razmještaj i strukturu središnjih uslužnih funkcija. Grad Metković predstavlja regionalno središte, koji se u idućim razdobljima mora potvrditi u ulozi glavnog središta i nositelja daljnje urbanizacije bliže i dalje okolice. Iako njegovu privlačnost smanjuje oskudna ponuda životnih mogućnosti i nerazvijene institucije, prioritete izvedeni iz strategije reurbanizacije te učvršćivanje posebnih pogodnosti kao posljedice specifičnih lokalnih uvjeta života mogu poslužiti kao izvor posebne privlačnosti.

Smjernice za daljnju izgradnju su:

- izgradnja stambenih objekata i objekata društvenog standarda mora biti rezultat organizacije prostora te programa komunalnog opremanja sukladno dinamici gospodarskog rasta u smislu stalnog i stabilnog rasta životnog standarda i potpunijeg zadovoljavanja osobnih i zajedničkih potreba;
- osiguranje prostora za izgradnju obiteljskih kuća mora se temeljiti na racionalnim gustoćama naseljenosti primjerene tipovima naselja i regionalnim značajkama, a u skladu s psihološkim, sociološkim, ekološkim i ekonomskim zakonitostima i činiocima;
- aktivnostima očuvanja i obnove (rekonstrukcija, sanacija) postojećeg stambenog fonda treba davati isto značenje kao i novim stambenim gradnjama (osobito u povijesnim urbanim cjelinama) i treba ih razvijati kao kontinuiranu i programiranu djelatnost;
- utvrđivati realne troškove uređivanja građevinskog zemljišta, osobito u gradovima, i ostvarivati objektivnu ekonomsku naknadu za uređeno zemljište i položajnu rentu. Intenzivirati sređivanje i ažuriranje evidencija o zemljištu, osobito u građevinskim područjima, s ciljem omogućavanja izrade kvalitetnih generalnih planova uređenja za gradove i ostala važnija naselja;
- obnovi oštećenih povijesnih urbanih cjelina pristupiti revizijom postojećih konzervatorskih studija za razvojne i provedbene planove područja i cjelina. U postupku revizije za svaku pojedinu urbanu cjelinu i njezino neposredno okružje nužno je utvrditi obvezujući stupnjevani režim zaštite, kao i uvjete uređenja i korištenja prostora. Obnovi ratom oštećenih i razorenih povijesnih ruralnih naselja treba pristupiti definiranjem tipologije njihova prostornog identiteta te utvrđivanjem smjernica i uvjeta u razvojnim i provedbenim planovima.“

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavlje 2.1. Ciljevi prostornog razvoja županijskog značaja, cjelina 2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora i očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša, mijenja se i glasi:

„2.1.2. Racionalno korištenje prirodnih izvora i očuvanje ekološke stabilnosti i vrijednih dijelova okoliša

Potrebno je unaprijediti postojeću kakvoću okoliša, a u daljnjem razvoju otklanjati uzroke onečišćenja i skrbiti da se budući razvoj uskladi s ciljevima postizanja ukupne kvalitete života. Narušavanje čovjekovog prirodnog okoliša uzrokovano je tijekom posljednjih 50 godina pojačanom urbanizacijom i disperzijom stambene izgradnje koju pritom nije pratila izgradnja komunalne infrastrukture, ali i izgradnjom industrijskih pogona kod kojih nisu poštivani temeljni zahtjevi zaštite okoliša.

Donjoneretvansko područje predstavlja posebno konfliktno područje, i to u pogledu daljnjeg razvoja koji sve više transformira prirodnu sredinu (daljnje melioracije i dr.) te potrebe za zaštitom istih visokovrijednih elemenata prirodne sredine.

Postojeće djelatnosti koje prema kriterijima i usmjerenjima za sanaciju okoliša ne odgovaraju prostoru na kojem se sada nalaze potrebno je premjestiti. U planiranju trasa velike infrastrukture mora se najprije ispitati mogućnost korištenja postojećih koridora i izbjegavati zauzimanje novih vrijednih površina. Prirodne vrednote ovog prostora moraju se osmisliti u smjeru mogućeg održivog gospodarskog korištenja, u nekim od kategorija zaštite prirode (park prirode, strogi rezervati i dr.), pritom bez narušavanja njihove biološke raznolikosti i ekološke ravnoteže. Površine za razvoj poljodjelstva, stočarstva, ribarstva i marikulture treba aktivirati sukladno klimatskim i drugim pogodnostima područja. Potrebno je predložiti odgovarajuće mjere i zahvate koji će omogućiti poboljšanje uvjeta zaštite i korištenja poljodjelskog zemljišta, posebno na najboljim kategorijama tla i velikim kompleksima. Voda za natapanje je potencijal za valorizaciju tla u poljoprivrednoj proizvodnji. Potrebno je omogućiti njenu ravnomjernu raspodjelu.

Ugroženost površinskih i podzemnih voda na području Dubrovačko-neretvanske županije posljedica je nekontroliranog ispuštanja fekalnih otpadnih voda u podzemlje i vodotoke, odlaganja otpada na nesanitarnim i divljim odlagalištima te intenzivnog korištenja kemijskih sredstava u poljodjelstvu. U cilju sanacije i zaštite voda potrebno je provesti sljedeće:

- izgradnja zajedničkih kanalizacijskih sustava naselja i gospodarskih objekata sa uređajima za čišćenje i ispuštima kojima će se ispuštati pročišćene otpadne vode u rijeke i vodotoke
- izgradnja uređaja za predtretman otpadnih voda industrijskih pogona, servisa, hotela i restorana prije upuštanja u gradsku kanalizaciju
- zbrinjavanje mulja sa uređaja za čišćenje
- uređenje novih sanitarnih odlagališta sa primijenjenim sustavom zaštite okoliša
- ograničenje uporabe umjetnih gnojiva i kemijskih sredstava za zaštitu bilja
- zabrana izgradnje gospodarskih objekata koji ispuštaju štetne i opasne tvari
- zabrana korištenja otpadnih voda u poljodjelstvu i upuštanja otpadnih voda u tlo
- zabrana odlaganja otpada na odlagalištima smještenih u užoj vodozaštitnoj zoni izvorišta koja se koriste u vodoopskrbi
- redovita kontrola kakvoće vode na vodotocima i izvorima i dr.

U Dubrovačko-neretvanskoj županiji prioritet predstavljaju radovi na odvodnim sustavima za otpadne i oborinske vode svih priobalnih Općina/Gradova, uključujući Grad Metković.

U cilju zaštite šuma potrebno je jačati ekološku komponentu održivog gospodarenja šumama te ono koje je poharano požarima reforestirati i obnoviti.

Današnje stanje obradivog tla s aspekta zaštite od onečišćenja nekontroliranom upotrebom pesticida, mineralnih gnojiva i drugih sastojaka, a naročito teških kovina, uglavnom zadovoljava. Rješenje odlaganja otpada, unatoč brojnim ulozenim naporima, i dalje ne zadovoljava. Potrebno je pristupiti sanaciji zatvaranja i napuštanja većine lokacija odlagališta otpada u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, među kojima je i odlagalište „Dubravica“. Na onečišćenje tla utječu otpadne vode naselja i

industrije, odlaganje krutog otpada na nesanitarnim odlagalištima, kemijska sredstva korištena u poljodjelstvu i dr. U cilju sanacije i zaštite tla potrebno je provesti sljedeće:

- izgradnja kanalizacijskih sustava za komunalne i industrijske otpadne vode
- saniranje
- ograničenje upotrebe umjetnih gnojiva i kemijskih sredstava za zaštitu bilja i dr.

Na onečišćenje zraka utječu sve gospodarske aktivnosti, uključujući promet. Grad Metković, osobito prostor uz tok rijeke Neretve, predstavlja osovinu urbanizacije čitavog Grada, gdje je najveća koncentracija stanovništva i gospodarskih djelatnosti. Preko ovog se područja ostvaruje intenzivna komunikacija između Republike Hrvatske i Bosne Hercegovine, odnosno luke Ploče kao glavne uvožno-izvozne luke i njenog gravitirajućeg zaleđa u Bosni i Hercegovini. Povećanje količine cestovnog prometa utjecalo je na narušavanje kvalitete zraka na užem gradskom području, kuda prolaze najvažnije prometnice. Izgradnjom autoceste prema zaleđu (međunarodni Vc koridor) za očekivati je smanjenje količine tranzitnog prometa preko užeg gradskog područja.

S obzirom da je o ugroženosti zraka na području Dubrovačko-neretvanske županije moguće zaključivati samo na temelju praćenja onečišćenja zraka na meteorološkoj postaji u Dubrovniku, potrebno je uspostaviti područnu mrežu za praćenje kakvoće zraka, u čitavoj Županiji, što je sukladno zakonskoj obavezi.“

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavlje 2.2. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja, 2.2.1. Demografski razvoj, stavak 2. mijenja se i glasi:

„Očekivane buduće demografske promjene

S obzirom na ustanovljene zakonitosti u kretanju broja stanovnika od 1857. do 2011. godine i uspostavljene trendove, za očekivati je sljedeće:

- daljnji porast broja stanovnika, ali s nižim stopama rasta
- broj stanovnika gradskog naselja Metkovića i dalje će rasti, ali sa sve manjim udjelom u ukupnom broju stanovnika
- prostorno neravnomjerno kretanje broja stanovnika okolice grada Metkovića, uz porast u bližoj okolini
- ukupno ravnomjerniji odnos broja stanovnika gradskog naselja i ostalih, ruralnih naselja

Kao projekcijska godina u kretanju broja stanovnika Grada Metkovića ovim Izmjenama i dopunama postavlja se 2020. godina. Prema trenutno važećem Prostornom planu uređenja Grada Metkovića („Neretvanski glasnik“, br.: 06/04) kao projekcijska godina je postavljena 2015. godina. Temeljila se na osnovne dvije pretpostavke: porast broja stanovnika gradskog naselja Metkovića, uz opadanje njegovog relativnog udjela u ukupnom broju stanovnika te porast broja stanovnika u ruralnim

naseljima. Projekcija se pokazala ispravnom jedino za gradsko naselje Metković. Godine 2011. u Metkoviću je živjelo 15 056 stanovnika, što je približno onom predviđeno za 2015. godinu (15 660). Druga pretpostavka se nije ostvarila, s obzirom da je u odnosu na 1991. godinu u mnogim naseljima zabilježena depopulacija (Dubravica, Glušci), a u ostalim nije ostvaren očekivani rast (Prud, Vid).

U posljednjih nekoliko međupopisnih perioda dogodile su se promjene broja stanovnika koje su rezultat stvarnih demografskih kretanja na tom prostoru (prirodni prirast/pad, imigracija/emigracija) ili pak promjene teritorija naselja. Također, uzevši u obzir procese transformacije okolice gradskog naselja Metkovića u zadnjih 20 godina kao posljedice širenja urbanih funkcija u neposrednu okolicu (Vid, Dubravica), ali isto tako planiranih širenja stambenih i gospodarskih zona (planirani UPU Vid, UPU Dubravica i dr.), u bližoj budućnosti procjenjuje se blagi porast broja stanovnika u bližoj okolini Metkovića. Ukupan broj stanovnika Grada procjenjuje se na oko 18 000, a gradu Metkoviću na oko 15 500. Najveći porast u okolini ostvario bi se u naselju Vid, koji bi 2020. godine trebao imati oko 820 stanovnika.

Od pojedinih općih mjera, s ciljem uspostave optimalnog demografskog razvoja, potrebno je:

- planskim mjerama kroz gospodarski razvoj poticati redistribuciju stanovništva na prostoru Grada Metkovića
- razvijati lokalnu ekonomiju ruralnih naselja što će zadržati mlado stanovništvo i spriječiti započeti proces depopulacije
- posebno pažnju posvetiti razvoju pogranične ekonomije kao preduvjeta za prosperitet područja“

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavljje 2.2. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja, 2.2.1. Demografski razvoj, preostali dio teksta nakon stavka 2. do cjeline 2.2.2. briše se.

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavljje 2.2. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja, 2.2.2. Odabir prostorno-razvojne strukture, stavak 5., mijenja se i glasi:

„I dalje treba očekivati širenje utjecaja Metkovića na društveno-gospodarsku, fizionomsku i funkcionalnu preobrazbu naselja u okolini i izvan područja Grada Metkovića.“

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavljje 2.2. Ciljevi prostornog razvoja gradskog značaja, 2.2.2. Odabir prostorno-razvojne strukture, stavci 7., 8. i 9. (Prestrukturacija gospodarstva) mijenjaju se sljedećim tekstom:

„Prestrukturacija gospodarstva

Osnovna vizija Grada Metkovića u budućnosti je gospodarski centar Dubrovačko-neretvanske županije s razvijenom trgovinom, očuvanom tradicijom te valoriziranom prirodnom, kulturnom i povijesnom baštinom u svrhu razvoja turizma. Gospodarstvo Grada Metkovića danas se temelji na trgovini i prometu (prijevoz, skladištenje, veze). Manji udio čine proizvodne djelatnosti (prerađivačka industrija, građevinarstvo, poljoprivreda). Veliki potencijal predstavlja razvoj ruralnog turizma, koji će ovisiti o ulaganju u promociju postojeće turističke ponude. Ruralni turizam ovdje se može odvijati kroz različite aspekte, odnosno vrste: izletnički, lovni, ribolovni, kulturni, gastronomski i dr. Potrebno je valorizirati blizinu primorskih (Dubrovnik, Korčula, Makarska, Split) i ostalih (Mostar, Međugorje i dr.) turističkih središta, u obliku poludnevnih ili dnevnih turističkih izleta na ovo područje. Ruralni turizam može biti vrlo važan faktor u revitalizaciji ruralnog područja Grada Metkovića, čiji razvoj može dodatno potaknuti i njegovu poljoprivrednu proizvodnju, koja bi se razvijala u funkciji ruralnog turizma. Industrija u Gradu Metkoviću nije razvijena.“

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavlje 2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Grada, 2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora, stavak 1., u alineji 5. (uže urbano područje grada Metkovića) dodaje se sljedeća rečenica:

„Potrebno je odrediti posebne urbanističke parametre za gradnju u povijesnoj jezgri i kontaktnom području (nova „pjaca“, prostor „Vage“, novo igralište, Pržine i dr.).“

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavlje 2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Grada, 2.3.1. Racionalno korištenje i zaštita prostora, stavak 1., u alineji 5. (Ostala naselja), dodaje se sljedeći tekst:

„Pored naselja Dubravica, za koje je predviđeno donošenje urbanističkog plana uređenja u cilju uređenja neizgrađenih i neuređenih dijelova građevinskih i izdvojenih građevinskih područja, za spomenuti je moguće donošenje i urbanističkog plana uređenja za naselje Vid. Time će se definirati nužno potrebna namjena površina, razmještaj djelatnosti u prostoru, javna, komunalna i druga infrastruktura, mjere za zaštitu okoliša, očuvanje prirodnih i kulturnih vrijednosti, uvjeti uređenja i korištenja površina i građevina i dr., koji čine temelj potencijalnog prostornog, demografskog i gospodarskog razvoja ovog naselja.“

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavlje 2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Grada, 2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina, u stavku 2. dodaju se sljedeće alineje i tekst:

- „- zoniranje građevinskih područja u odnosu na urbanističke parametre (veličina građevinskih čestica, koeficijent izgrađenosti i iskorištenosti, visina građevina i sl.)
- korekcija granica građevinskih područja prema zahtjevima za novom gradnjom (primjerice područje Predolac-Šibenica, za kojeg je potrebno dobiti suglasnost Ministarstva kulture)

Na čitavom prostoru Grada Metkovića potrebno je provesti digitalizaciju građevinskih područja, odnosno njihovo precrtavanje na digitalne i ažurirane katastarske podloge.“

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavlje 2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Grada, 2.3.2. Utvrđivanje građevinskih područja naselja u odnosu na postojeći i planirani broj stanovnika, gustoću stanovanja, izgrađenost, iskorištenost i gustoću izgrađenosti, obilježja naselja, vrijednosti i posebnosti krajobraza, prirodnih i kulturno-povijesnih cjelina, stavak 12. mijenja se i glasi:

„Takva populacijska kretanja nameću potrebu očuvanja obradivog tla od prenamjene u okolici Metkovića. No, moguće hidromelioracije danas zamočvarenih tala u okolini Metkovića i Opuzena (područje Kutli, dio na području Metković-Vid, aktualan pilot projekt navodnjavanja područja Koševo-Vrbovci površine 258 ha) stvorili bi nove plodne površine za daljnji razvoj poljoprivredne proizvodnje i zapošljavanje. Podržavat će se razvitak mješovitih poljoprivrednih obiteljskih gospodarstava, gdje će poljoprivreda biti osnova stjecanja prihoda, a zaposlenje izvan poljoprivrede će davati dopunske prihode.“

U poglavlju 2. Ciljevi prostornog razvoja i uređenja, potpoglavlje 2.3. Ciljevi prostornog uređenja naselja na području Grada, u cjelinu 2.3.3. Unapređenje uređenja naselja i komunalne infrastrukture, dodaje se sljedeći tekst:

„Spomenutu ostalu infrastrukturu (elektroopskrba, vodno gospodarstvo, vodoopskrba, odvodnja, telekomunikacijske instalacije) potrebno je i ažurirati prema posebnim zahtjevima nadležnih institucija.“

3.0. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.1. Prikaz prostornog razvoja na području Grada u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije, mijenja se i glasi:

„Grad Metković je po veličini drugo središte u Županiji, sa određenim gravitacijskim područjem u pogledu funkcije rada i centralnih funkcija. Gravitacijsko područje obuhvaća prostor zapadnog Dubrovačkog primorja i čitavog Donjoneeretvanskog kraja. Grad Metković je ujedno i pogranično područje Republike Hrvatske sa nestabiliziranim stanjem, posebno u gospodarskom smislu. Očekivani procesi (demografske prognoze, urbanizacija, prometna mreža, ekonomičnija mreža središnjih funkcija i dr.) utječu na koncipiranje sustava središnjih naselja koji će najviše odgovarati potrebama stanovništva i drugim korisnicima u Gradu Metkoviću i njegovom okruženju. Time će se na najbolji način uklopiti u cjelokupnu koncepciju prostornog razvitka i uređenja novih Općina i Gradova Dubrovačko-neretvanske županije.

I nadalje će se nastaviti širenje procesa urbanizacije u prostoru Grada Metkovića i Dubrovačko-neretvanske županije, prvenstveno temeljem utjecaja turizma na obali te industrije, trgovine, prometa i drugih tercijarnih vrijednosti u dijelovima Županije izvan obalnog pojasa.

Gradsko naselje Metković sa 15 329 stanovnika u 2011. godini i dalje će biti pokretač cjelokupnog društveno-gospodarskog razvitka i života u njegovoj okolini. To je značajan centar rada, koji i dalje utječe na proces socioekonomske transformacije svoje okolice. Kao središte bivše istoimene Općine i danas Grada, to je administrativno, gospodarsko, prometno, obrazovno, kulturno, zdravstveno, socijalno, uslužno i sportsko središte ovoga kraja i treba se razvijati kao regionalno središte uz poticanje daljnjeg razvoja funkcije rada i centralnih funkcija koje su potrebne Gradu i gravitirajućem području.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina, mijenja se i glasi:

„Jedan od osnovnih zadataka izrade Izmjena i dopuna prostornog plana uređenja Grada Metkovića bio je utvrđivanje izgrađenog građevinskog zemljišta. Prilikom rada na izmjenama i dopunama ovoga Plana nailazilo se na niz ograničenja. Najveće probleme u radu stvaralo je nepostojanje jedinstvene i unificirane baze podataka. Postojeći dobiveni službeni podaci ne samo da nisu ažurirani, već su i neusklađeni. Tako se utvrdilo neslaganje između geodetskih podloga 1:25000, 1:5000 i 1:1000 sa ortofoto snimkom, kao i jednih i drugih sa kartom namjene površina urađenom u okviru Prostornog plana iz 2004. godine. Usvajanjem Plana ova karta je postala službeni dokument koji se ne bi trebalo mijenjati, nego samo predložiti njegove izmjene u službenoj proceduri.

Zbog toga su izrađivači pristupili ne samo izmjenama i dopunama Plana po zahtjevima pravnih i fizičkih lica, već i korekcijama kojima se trebala riješiti već spomenuta nepodudarnost dokumenata i karata različitog mjerila, ortofoto snimka i Plana.

Izrađivači su pristupili ovom poslu jedinom mogućom metodom koja je davala prednost geodetskom planu u mjerilu 1:1000. Bazirajući rad na njenoj pretpostavljenoj točnosti, a uz istovremeno najmanje izvršenih promjena utvrđenih namjena površina, iscrtane su granice građevinskog zemljišta. Ovako utvrđene granice su vraćene na osnovnu kartu namjene površina čime je napravljena njena minimalno moguća, ali i neophodna korekcija. Tom korekcijom pomaknuta je granica Grada Metkovića, prema digitalnim katastarskim podlogama, a time usklađene i sve ostale granice te korigirane površine u odnosu na važeći Plan, što je prikazano na kartografskom prikazu 1. KORIŠTENJE I NAMJENA PROSTORA. Ovim Izmjenama i dopunama također su detaljno utvrđene površine za iskorištavanje mineralnih sirovina (na zahtjev pravnog lica), površina za odlaganje otpada (u skladu sa županijskim planom) i površine groblja.

U postupku javne rasprave potrebno je još jednom predloženu namjenu površina izložiti analizi i eventualnoj korekciji koju trebaju predložiti građani ili institucije.

Kod provjere u slučaju opravdanosti zahtjeva potrebno je utvrditi konačno stanje. Posebnu pozornost u tijeku javne rasprave treba posvetiti razdvajanju zahtjeva građana i institucija od primjedbi na ispravnost karte namjene površina. U ovom vremenu i na ovoj razini točnosti i usuglašenosti javnih podataka ovim načinom se postigla maksimalno moguća točnost.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje površina, 3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina, tablica 36. mijenja se sljedećom tablicom:

„Tablica 36. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

Redni broj	GRAD METKOVIĆ	Oznaka	Ukupno ha	% od površine Grada	st./ha
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	Građevinsko područje naselja - Izgrađeni dio - Neizgrađeni dio	GP	432,01	8,43	38,86
			248,48	4,85	67,56
	UKUPNO 1.1.	GP	680,49	13,28	24,67
1.2.	Izgrađene strukture van građevinskog područja	I ¹⁰	4,71	0,09	3357,4
		E	-	-	-
		H	-	-	-
		K ¹¹	40,33	0,8	416,26
		T	-	-	-

¹⁰ U gospodarskoj proizvodnoj namjeni (I) prikazane su zone isključivo proizvodne namjene, uključivo i eksploataciju kamena (E3).

¹¹ U gospodarskoj poslovnoj namjeni (K) prikazane su zone isključivo poslovne i zone poslovne i proizvodne namjene.

		R	4,0	0,08	4197
	UKUPNO 1.2.		49,04	0,97	342,33
	GRAĐEVINSKO PODRUČJE		729,53	14,24	23,01
1.3.	Poljoprivredne površine: - obradive	P1	808,98	15,8	20,75
		P2 ¹²	660,73	12,9	25,41
		P3	11,64	0,22	1442,27
	UKUPNO 1.3.	P	1481,35	28,92	11,33
1.4.	Šumske površine: - gospodarske - zaštitne - posebne namjene	Š1	-	-	-
		Š2	1080,06	21,08	15,54
		Š3	135,2	2,63	124,17
	UKUPNO 1.4.	Š	1215,26	23,72	13,81
1.5.	Ostale poljoprivredne i šumske površine	PŠ	380,35	7,42	44,14
1.6.	Vodne površine	V	902,51	17,61	18,6
1.7.	Ostale površine	N	-	-	-
		IS ¹³	379,4	7,41	44,25
		G	5,18	0,1	3240,93
		Z	29,73	0,58	564,68
	UKUPNO 1.7.		414,31	8,1	40,47
	GRAD METKOVIĆ		5123,31	100,0	3,28

Građevinska područja naselja Grada Metkovića prikazana su na kartografskim prikazima: 4.1. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA - Prud, 4.2. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA - Vid, 4.3. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA - Metković, 4.4. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA - Metković i 4.5. GRAĐEVINSKA PODRUČJA NASELJA - Dubravica i Glušci.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti, cjelina 3.3.1. Gospodarske djelatnosti, mijenja se i glasi:

„3.3.1. Gospodarske djelatnosti

POLOŽAJ LOKALNOG GOSPODARSTVA U ŽUPANIJU

Grad Metković spada u četiri najveća gospodarska središta Županije. Gospodarski subjekti Gradova Dubrovnik, Metković i Ploče te Općine Konavle ostvaruju 83% ukupnih prihoda i zapošljavaju 77,8% svih zaposlenih u pravnim i fizičkim osobama Županije (tablica 39.).

¹² Ukupno vrijedno obradivo tlo (P2) sastoji se od vrijednog obradivog tla (53,3 ha) i istražnog područja pod melioracijom (607,43 ha).

¹³ Infrastrukturni sustavi obuhvaćaju površine za razvoj infrastrukture („IS“ na kartografskom prikazu 1.), površine 7,35 ha, te ostale infrastrukturne sustave (građevine prometa, veza, vodnogospodarskog sustava, energetske građevine te odlagališta otpada), površine 372,05 ha.

Prema razini prihoda poduzeća po stanovniku Grad Metković nalazi se na trećem mjestu u Županiji.

Tablica 39. Usporedba gospodarskih rezultata na lokalnoj razini u Dubrovačko-neretvanskoj županiji između četiri najveća gospodarska središta (Gradovi/Općine) 2007. Godine

Grad/Općina	Prihodi pravnih osoba	Prihodi pravnih osoba <i>per capita</i>	Prosječna neto plaća kod pravnih osoba	Broj zaposlenih kod pravnih osoba	Broj zaposlenih kod fizičkih osoba
Dubrovnik	6 041 649 930	138 032	4 413	17 558	2 567
Konavle	1 518 395 607	184 048	5 242	2 278	497
Metković	988 802 093	64 275	3 032	3 092	1 424
Ploče	484 274 251	44 699	3 717	3 028	572
Županija	10 870 059 260	88 468	4 115	32 122	7 737

Izvor: Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, br.: 06/03., 03/05., 03/06., 07/10., 04/12., 09/13.), Dubrovačko-neretvanska županija (www.edubrovnik.org)

Stopa nezaposlenosti na području Grada Metkovića 2007. godine bila je mnogo veća od županijskog prosjeka. Po ovom obilježju Grad Metković zauzima središnju poziciju na ljestvici poretka svih jedinica lokalne samouprave Dubrovačko-neretvanske županije (tablica 39a.).

Tablica 39a. Zaposleni, nezaposleni i stopa nezaposlenosti u Dubrovačko-neretvanskoj županiji 2007. godine

Redni broj	Područja	Nezaposleni prijavljeni na HZZ 2007.	Broj zaposlenih 31.12.2007.	Stopa nezaposlenosti 2007.
	Županija	7159	41466	14,72
1.	Dubrovnik	2109	20943	9,15
2.	Mljet	37	282	11,6
3.	Konavle	527	2951	15,15
4.	Ploče	711	3663	16,26
5.	Blato	236	1189	16,56
6.	Korčula	393	1911	17,06
7.	Orebić	189	808	18,96
8.	Trpanj	31	132	19,02
9.	Metković	1142	4619	19,82
10.	Opuzen	282	1133	19,93
11.	Smokvica	57	228	20
12.	Vela Luka	298	1075	21,7
13.	Lastovo	57	189	23,17

14.	Dubrovačko primorje	88	279	23,98
15.	Župa dubrovačka	362	1140	24,1
16.	Ston	164	476	25,63
17.	Janjina	34	85	28,57
18.	Pojezerje	41	46	47,13
19.	Lumbarda	111	121	47,84
20.	Slivno	112	82	57,73
21.	Kula Norinska	123	81	60,29
22.	Zažablje	55	33	62,5

Izvor: Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, br.: 06/03., 03/05., 03/06., 07/10., 04/12., 09/13.), Dubrovačko-neretvanska županija (www.edubrovnik.org)

U strukturi zaposlenosti 1997. godine prevladavaju neproizvodne djelatnosti sa 60,4% ukupne zaposlenosti, koja istovremeno obuhvaća svega 14% stanovništva Metkovića. Promatrano po djelatnostima najviše je zastupljena trgovačka, potom industrijska djelatnost te obrtništvo. Znanan udio sveukupnih prihoda ostvaruje se još u poslovnim uslugama, kao i u oblastima prometa i veza i građevinarstva. Registrirana zaposlenost nije zabilježena u turističko-ugostiteljskoj i djelatnostima poljoprivrede i ribarstva (tablica 39b.).

Tablica 39b. Socioekonomska struktura stanovništva Grada Metkovića 1997. godine

naselje	broj stanovnika 1998.- procjena	broj zaposlenih 1997.	proizvodne djelatnosti	neproizvodne djelatnosti	ugostiteljstvo i turizam	trgovina	promet i veze	građevinarstvo	industrija	poljoprivreda i ribarstvo	poslovne usluge	obrtnici
Metković - broj	13000	1522	603	919		620	92	81	468		133	431
udio u zaposlenosti - %		100,0	39,6	60,4	0	40,7	6,0	5,3	30,7	0	8,7	28,3
udio u stanovništvu - %	14,0		4,6	7,1	0	4,8	0,7	0,6	3,6	0	1,0	3,3

Izvor: Prostorni plan Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, br.: 06/03., 03/05., 03/06., 07/10., 04/12., 09/13.), Dubrovačko-neretvanska županija (www.edubrovnik.org)

Temeljem prikazanih gospodarskih pokazatelja vidljivo je da se naselje Metković nalazi u skupini razvojnih središta Županije zajedno sa naseljima Dubrovnik, Korčula i Ploče, koje im ujedno pripada i prema demografskim pokazateljima.

TEMELJNE ODREDNICE GOSPODARSKOG RAZVITKA

Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, br.: 06/03., 03/05., 03/06., 07/10., 04/12., 09/13.), predviđa se da će temeljne odrednice razvitka gospodarskih djelatnosti definirati tržište i poduzetnički interesi, tako da je realno očekivati nove, dosad u gospodarskoj strukturi nezastupljene gospodarske grane.

Unatoč tome budući gospodarski razvitak biti će usmjeren na razvitak tradicionalno važnih i tržišno potvrđenih djelatnosti poljoprivrede, ribarstva, ugostiteljstva i turizma te ekološki besprijeorne proizvodnje. Trgovina, građevinarstvo, financijske usluge i obrtništvo kao prateće djelatnosti svoj razvoj temeljit će na razvitku osnovnih gospodarskih djelatnosti kao nositelja razvitka.

Vizija razvitka gospodarstva Grada Metkovića definirana Programom ukupnog razvoja Grada Metkovića 2010. nudi sljedeće odrednice gospodarskog razvitka:

- Preduvjeti daljnjeg razvitka Grada Metkovića su u njegovom istaknutom geoprometnom i geostrateškom položaju kao graničnog područja na važnom međudržavnom prometnom pravcu. Posebnosti prirodnih resursa, izuzetno vrijedna močvarna tla, stanište ptica i riba, kulturno-povijesno naslijeđe, osobito arheološke zone Naronu, predstavljat će temelj buduće gospodarske orijentacije ovog područja.
- Intenzivan razvitak poljoprivrede, trgovine i prometa bit će nositelj razvitka gospodarstva Grada Metkovića, a očekuje se i razvitak industrije vezane uz preradu poljoprivrednih proizvoda. Realno je predvidjeti da će Grad Metković preuzeti neke županijske funkcije osobito u djelatnosti poljoprivrede i vodoprivrede.

OSNOVNE GOSPODARSKE DJELATNOSTI

Poljoprivreda

Grad Metković ima dobre uvjete za proizvodnju kvalitetnog povrća tijekom cijele godine na otvorenim površinama i pod plastikom. Pored toga povrtlarstvo, karakteristično za ovaj kraj, se ubraja među grane poljoprivrede koje imaju velike pogodnosti intenzivnijeg razvitka.

Također postoje dobri uvjeti za proizvodnju voća, a pogotovo mandarina. Uzgoj stoke je sporadičan, dok je bavljenjem pčelarstvom i proizvodnjom meda zastupljeno. Izgradnja veletržnice u Metkoviću je od velikog značaja za poljoprivrednu proizvodnju čitavog područja Neretve.

Kao što se navodi u Prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije, poljoprivredu je, zbog polustoljetne zapostavljenosti neophodno reafirmirati i revitalizirati te učiniti jednom od najznačajnijih gospodarskih djelatnosti, s ciljem postizanja usklađenog i ravnomjernog prostornog razvitka.

Stoga se u tu svrhu planira pojava određenih poljoprivrednih središta za svako područje Dubrovačko-neretvanske županije, koja će opsluživati poljoprivredna obiteljska gospodarstva zajedničkim

servisima ili djelatnostima. To se prije svega odnosi na poljoprivrednu mehanizaciju, poljoprivredne i veterinarske apoteke, sjedišta poljoprivredne savjetodavne službe, veterinarske službe, laboratorije za analize pojedinih proizvoda, otkupne stanice, hladnjače, sortirnice voća i povrća, pakirnice, objekti za preradu i doradu poljoprivrednih proizvoda (uljare, vinarije, mljekare i sl.), a sve ovisno od količine i kakvoće proizvodnje u njihovoj okolini.

Ta poljoprivredna središta se uglavnom i često podudaraju sa središtima u kojima djeluju i druge službe i djelatnosti škole, zdravstvene stanice, banke, veletrgovine, kulturne ustanove i dr. i zajednički predstavljaju urbana središta s brojnim obilježjima gradske sredine.

Predviđa se da će za područje Grada Metkovića poljoprivredno središte biti naselje Metković, i to središte I. reda (ranga) na području Županije.

Pregledom površina poljoprivrednog zemljišta evidentno je da od ukupnog poljoprivrednog zemljišta u Županiji Metković raspolaže sa 20,1% (tablica 39c.).

Tablica 39c. Struktura zemljišta prema katastarskim kulturama

Kultura zemljišta	Ispostava Metković (m ²)	Ukupno Županija (m ²)	Ukupno Županija (ha)	Udio u Županiji %
Oranice	22 340 548	86 743 492	8 674	25,8
Vrtovi	4 260 390	4 884 746	488	87,2
Voćnjaci/ Maslinici	3 634 819	55 854 776	5 585	6,5
Vinogradi	7 463 669	40 054 590	4 005	18,6
Livade	0	4 406 010	441	0,0
Obradive površine	37 699 426	191 943 614	19 194	19,6
Pašnjaci	79 882 859	543 423 609	54 342	14,7
Ribnjaci	0	0	0	0,0
Trstici i bare	39 294 811	47 039 792	4 704	83,5
Neobradive površine	119 177 670	590 463 401	59 046	20,2
Poljoprivredne površine	156 877 096	782 407 015	78 241	20,1
Neplodno zemljište	68 597 633	267 718 530	26 772	25,6
Ukupno poljoprivredno zemljište	156 877 096	782 407 015	78 241	20,1
Šumsko zemljište	68 436 413	734 705 442	73 471	9,3
UKUPNO	283 913 142	1 784 830 987	178 488	15,9

Šumarstvo i lovstvo

Smatra se potrebnim provođenje sustavne brige o poljoprivrednom i šumskom zemljištu od strane nadležnih tijela, organa, organizacija sustava te javnih poduzeća. Ta briga bi se prvenstveno morala

odnositi na utvrđivanje stanja i praćenje korištenja poljoprivrednog i šumskog zemljišta. U oblasti lovstva, na teritoriju Grada Metkovića nalazi se nekoliko lovnih područja (tablica 39d.).

Tablica 39d. Državna i zajednička lovišta na području Grada Metkovića

Vrsta lovišta	Naziv	Tip lovišta	Vrsta divljači	Površina (ha)
državno	Mala Žaba Metković	otvoreno	zec obični, jarebica kamenjarka - grivna	3 830
državno	Slivno Metković	otvoreno	zec obični, jarebica kamenjarka - grivna	4 744
zajedničko	Metković	otvoreno	zec obični, jarebica kamenjarka -grivna, prepelica pućpura, patka divlja kržulja, liska crna	4 255

Lovišta ne obuhvaćaju:

- neizgrađeno i izgrađeno građevinsko zemljište te površine na udaljenosti do 300 m od naselja
- javne prometnice i druge javne površine uključujući i zaštitni pojas

Zabranjeno je ustanovljenje lovišta:

- na zaštićenim dijelovima prirode ako je posebnim propisima u njima zabranjen lov
- na moru i ribnjacima s obalnim zemljištem koje služi za korištenje ribnjaka
- u rasadnicima, voćnim i loznim nasadima namijenjenim intenzivnoj proizvodnji te pašnjacima ako su ograđeni ogradom koja sprečava prirodnu migraciju dlakave divljači
- na miniranim površinama i sigurnosnom pojasu širine do 100 m
- na drugim površinama na kojima je aktom o proglašenju njihove namjene zabranjen lov

Ugostiteljstvo i turizam

Ugostiteljstvo i turizam u budućnosti predstavljaju moguće nositelje gospodarskog razvitka Grada Metkovića, s naglaskom na kontinuirano podizanje kvalitete ukupnog turističkog proizvoda i na konkurentnost na međunarodnom turističkom tržištu. Realno je predvidjeti razvitak novih oblika turizma obzirom na atraktivan ruralni prostor, i to:

- turizam zaštićenih dijelova prirode
- kulturni turizam

Turistički potencijal Grada Metkovića sačinjava više vrsta turističkih atrakcija:

- voda
- zaštićena prirodna baština
- zaštićena kulturna baština
- kultura života i rada
- manifestacije
- kulturne i vjerske ustanove
- turističke paraatrakcije

Temeljem toga u realne turističke atrakcije ubrajaju se:

1. Rijeka Neretva, koja je vrednovanjem ocijenjena kao atrakcija od nacionalne važnosti za sportove na vodi, plovidbu i sidrenje i vezove. Njihova iskorištenost je tijekom cijele godine slabog do prosječnog intenziteta.
2. Ornitološki rezervat Prud, koji je od nacionalne važnosti. U kupališnoj sezoni je slabo iskorišten, a van sezone nije uopće iskorišten, iako za to postoji potencijal.
3. Narona (Vid) je arheološka zona međunarodnog značaja, prosječno iskorištena u sezoni, a slabo van sezone.
4. Neretvanske lađe i trupice kao atrakcija nacionalne važnosti, do sada prosječno iskorištena u sezoni.
5. Ruralna arhitektura i kultivirani krajobraz, do sada neiskorištene atrakcije regionalne važnosti.
6. Poljoprivredna proizvodnja, odnosno proizvodnja agruma, slabo je iskorištena atrakcija regionalne važnosti.
7. Utrka neretvanskih lađa kao manifestacija nacionalne važnosti visoke iskorištenosti u sezoni sa mogućnošću turističke eksploatacije i van sezone.
8. Muzeji Narona i Metković, kulturne ustanove regionalne važnosti, do sada su prosječno iskorišteni u sezoni, a slabo van sezone.
9. Luka i željeznički kolodvor kao turističke paraatrakcije.

Slijedom navedenog, područje Grada Metkovića se turističkom sintezom svodi na atraktivni ruralni prostor. Prema tome, razvoj turizma treba osobito vezati uz razvoj tradicijske poljoprivrede s naglaskom na razvoj ruralnog turizma. Turistički kapaciteti u ovom slučaju moraju biti malog mjerila i usklađeni s prirodnim i kulturnim značajkama karakteristične zone, a da istovremeno čine prepoznatljivu, uravnoteženu i dobro organiziranu turističku destinaciju Delta Neretve (rijeka Neretva, prirodni rezervati - vlažna područja, tradicijska naselja, grad Metković, povijesno područje Narone - Vid, plodno poljoprivredno zemljište).

Industrija i poduzetništvo

Proizvodni program industrije koja bi se razvijala na prostoru Grada Metkovića mora biti u skladu sa zahtjevima ekološki očuvanog prostora i u službi razvitka ostalih djelatnosti. Stoga, postojeći

poduzetnički i industrijski potencijali trebaju poslužiti razvitku ekološki prihvatljivih manjih proizvodnih pogona, intenzivnijem razvitku obrtništva, otvaranju manjih pogona i radionica, a sve u službi razvitka turizma i stvaranja ekskluzivne turističke destinacije.

Trgovina

Razvitak trgovine vidi se u modernizaciji i specijalizaciji prodajne mreže, obogaćivanju ponude i povećanju kvalitete turističke usluge. Razvitak vanjske trgovine je moguće bazirati na povoljnom geoprometnom položaju Grada Metkovića i pograničnom prometu koji se tu odvija. Posebno se stavlja naglasak na trgovini poljoprivrednim proizvodima i stvaranju uvjeta za njeno odvijanje.

Izvan građevinskog područja naselja planiraju se zone gospodarske poslovne i proizvodne namjene:

- Metković – zona veletržnice, poslovne (K1-pretežito uslužna, K2-pretežito trgovačka, K3-komunalno-servisna) i proizvodne namjene (I1-pretežito industrijska, I2-pretežito zanatska), sa okolnom zonom u istraživanju
- Dubravica – zona poslovne (K2-pretežito trgovačka, K3-komunalno-servisna, K4-pretežito reciklažna) i proizvodne namjene (I1-pretežito industrijska, I2-pretežito zanatska)
- Gospodarska zona „Opuzenka“ (zona „Metković-Vid“) – zona poslovne (K1-pretežito uslužna, K2-pretežito trgovačka, K3-komunalno-servisna) i proizvodne namjene (I1-pretežito industrijska, I2-pretežito zanatska) (dio već realiziran)

Za zonu veletržnice predviđena je površina od 3,96 ha te okolna zona, kao zona u istraživanju, površine 10,13 ha.

Zona Dubravica, obuhvata oko 9,0 ha, može sadržavati trgovačke, skladišne i ostale poslovne sadržaje, ali i radne pogone čiste industrije. Za predmetnu zonu izrađen je i usvojen detaljni plan uređenja (DPU).

Gospodarska zona „Opuzenka“ (zona „Metković-Vid“) obuhvaća skladište „Opuzenka“, površine 21,8 ha, smještena istočno i zapadno od prometnice Metković-Vid. Na ovom području moguće je urediti suvremenu skladišnu zonu u funkciji pograničnog prometa, kamionski terminal i sl. Realizacija predmetne zone moguća je samo kroz propisani UPU.

Preostale zone gospodarske poslovne i proizvodne namjene nalaze se unutar građevinskog područja naselja, i to sljedeće zone:

- Zona „Unka“-pretežito uslužna poslovna zona ili novi poslovni centar obuhvata 14,18 ha na desnoj obali Neretve
- Mehanika, obuhvat 2,5 ha
- Klaonica, obuhvat 0,9 ha
- *Bili commerce*, obuhvat 0,9 ha
- *Narona-plast*, obuhvat 2,0 ha

- *PIK Neretva*, obuhvat 2,0 ha

Namijenjene su poslovnim (K) i industrijskim (I) sadržajima. Uglavnom obuhvaćaju područja koja je potrebno intervencijom prenamijeniti ili dovršiti.

Među spomenutim zonama razlikuju se one koje su pretežno izgrađene i one koju su neadekvatno komunalno opremljene te zahtijevaju preoblikovanje, uređenje i dovršenje. Ukoliko se radi o djelatnostima koje svojim postojanjem negativno utječu na okoliš, potrebna je njihova prenamjena. Navedene pretežno izgrađene zone moguće je urediti temeljem urbanističkog plana uređenja.

Zona „Unka“ na desnoj obali Neretve zahtjeva sustavno rješenje komunalne i prometne infrastrukture i preoblikovanje i prenamjenu uz dovršenje poslovnim sadržajima u cilju povećanja urbaniteta ovog dijela grada. Njegovo uređenje jednako će se temeljiti na urbanističkom planu uređenja. U navedenoj zoni privremeno se omogućuje lokacija za otvaranje reciklažnog dvorišta (K2*,K3*), do njegove realizacije i preseljenja na lokaciju na odlagalištu „Dubravica“.

Na području Vrbovci, izvan građevinskog područja naselja, planira se gradnja kompostane (K*), koja bi po svom karakteru bila namijenjena obradi biološkog otpada i zelenila sa ciljem dobivanja korisnog humusa (biokompostana).

Sport i rekreacija

Zone športsko-rekreacijske namjene (R) obuhvaćaju zone unutar i izvan građevinskog područja naselja. Ukupna površina športsko-rekreacijske namjene (R1) iznosi 41,76 ha. Unutar građevinskog područja naselja svrstane su: zona na lokalitetu Velika Bočina (R1), športsko-rekreacijski centar (R1) na predjelu Jelaševac, zona (R1) na desnoj obali Neretve uz granicu s BiH i zona (R1) u naselju Vid.

Izvan naselja planirane su zone športsko-rekreacijske namjene: Luka Metković, Dubravica 1 i Dubravica 2 (zona jugoistočno od Koševa), a koje su planirane i Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije.

Građevinarstvo i eksploatacija mineralnih sirovina

Djelatnost građevinarstva razvijat će se kroz tržišnu i financijsku afirmaciju manjih, opremljenih i stručno osposobljenih građevinskih tvrtki za specijalizirane poslove obnove graditeljskog naslijeđa i objekata niskogradnje.

Najvrjednija mineralna sirovina je arhitektonsko-građevni kamen. Imajući u vidu postojeći potencijal za njegovu eksploataciju na prostoru Grada Metkovića te sadašnji veliki uvoz obrađenog kamena i istovremeno male investicije koje zahtijevaju objekti obrade kamena, otvara se mogućnosti za vrlo brzo i znatnije povećanje ovog vida proizvodnje.

Prema smjernicama za planiranje iz Prostornog plana Dubrovačko-neretvanske županije za razvoj gospodarstva u neretvanskom području nalaze se različite zone pretežito industrijske namjene. Na području Grada Metkovića, na lokalitetu Bijeli Vir uz naselje Glušci, već postoji gospodarska proizvodna namjena, odnosno pretežito građevinarska namjena (asfaltna baza) (I4) i zona za eksploataciju mineralnih sirovina (E3-eksploatacija kamena).

Promet

Bez razvoja prometa i prometne djelatnosti nije moguće postaviti takvu koncepciju gospodarskog razvitka koja će doprinijeti regionalno usklađenom i gospodarski uravnoteženom razvoju pojedinih područja. Time bi se postupno ublažile desetljećima kumulirane negativne posljedice prostorno neusklađenog i neravnomjernog razvitka Dubrovačko-neretvanske županije. Stoga je primarni zahtjev usmjeren prema poboljšanju prometne djelatnosti vezane za Grad Metković s ciljem uspostavljanja održive gospodarske strukture šireg područja.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti, cjelina 3.3.2. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti, mijenja se i glasi:

„3.3.2. Uvjeti smještaja društvenih djelatnosti

Središnje funkcije naselja u Hrvatskoj klasificirane su u više temeljnih djelatnosti prema važnosti i utjecaju:

1. Uprava
2. Pravosuđe
3. Udruge građana, političke stranke i druge organizacije
4. Vjerske zajednice
5. Prosvjeta (obrazovanje, školstvo)
6. Visoko školstvo i znanost
7. Kultura, umjetnost i tehnička kultura
8. Šport, rekreacija, zabava i odmor
9. Zdravstvo
10. Socijalna skrb
11. Financijske i druge slične uslužne djelatnosti
12. Prometne usluge
13. Trgovina i ugostiteljstvo
14. Obrt i druge usluge

Središte Grada Metković, kao međuopćinsko i nadlokarno središte, već je ranije kao bivše općinsko središte imao i razvijao brojne središnje funkcije srednjeg reda, koje su služile ne samo naselju Metković u kojem su se one nalazile, nego i drugim naseljima na području bivše Općine Metković. Stvaranjem novih manjih jedinica lokalne samouprave ovo središte nastavlja razvijati svoje funkcije i tako poprima međuopćinsko značenje. Povoljan geografski položaj ovog središta podržava razvitak njegovih funkcija.

RAZVOJ SKUPINA SREDIŠNJIH FUNKCIJA (DJELATNOSTI) I SADRŽAJA GRADA METKOVIĆA

Uslužne funkcije podižu obrazovnu i kulturnu razinu, zdravstvenu kulturu i standard cjelokupnog stanovništva, pridonose povećanju socijalne sigurnosti i skrbi stanovništva, ostvaruju kvalitetnije ustrojstvo opskrbe, servisa te osiguravaju nesmetanu rekreaciju i odmor stanovništva. Uza sve navedeno potrebno je predviđati ekonomičniji, racionalniji i funkcionalniji razvitak, razmještaj i strukturu središnjih uslužnih funkcija.

Uprava i pravosuđe

U sjedištu Grada, odnosno sjedištu bivše Općine Metković, mora se nalaziti ispostava županijskih službi, matični ured, gradski organi vlasti, kao i sudbena vlast s pratećim službama.

Od sadržaja pravosuđa, određuje se da na svakih 20 000 stanovnika, odnosno 200 pravnih subjekata, djeluje javnobilježnička služba u mjestima sjedištima općinskih sudova, slično kao i odvjetnička služba.

U sjedištima jedinica lokalne samouprave nalaze se institucije lokalne samouprave kao i institucije policije - policijske postaje.

Sadržaji unutar uprave, koji se ne poklapaju s teritorijalnim ustrojem, a pojavljuju se uslijed specifičnosti položaja su međunarodni granični prijelazi s prijeko potrebnim osnivanjem granične policije, carinskih ispostava i referata (tablica 39e. i 39f.).

Tablica 39e. Upravna funkcija na prostoru Grada Metkovića

ime naselja	optimalni broj stanovnika	županijski ured	ispostave žup. Ureda	matični uredi	uprava za obranu	uprava za obranu - ured za obranu	policijska uprava	Policijska uprava - polic. postaja	carinarnica	carinarnica-carinske ispostave	porezna uprava	porez. uprava -ispostava porez. uprave	državni ured za reviziju	lučka uprava -kapetanija
Metković	20 000													

Tablica 39f. Pravosudna funkcija na prostoru Grada Metkovića

ime naselja	optimalni broj stanovnika	županijski sud	općinski sud	trgovački sud	prekršajni sud	županijsko državno odvjetništvo	općinsko državno odvjetništvo	državno pravobraniteljstvo	ispostave	sjedište javnog bilježnika
Metković	20 000									

Udruge građana i vjerske zajednice

Riječ je o sadržajima koji su odraz interesa svake pojedine lokalne zajednice, odnosno posebnih strukovnih organiziranja ili raznih humanitarnih nastojanja. Ovisno o aktivnostima, potrebama i prijedlozima takvih institucija, potrebno im je osigurati prostor u lokalnim središtima i u odgovarajućim dokumentima prostornog uređenja.

Planiranje vjerskih sadržaja i objekata u ovlasti je Katoličke crkve i drugih vjerskih zajednica prisutnih na ovom prostoru. Sukladno tomu očekuje se njihovo sustavno uključivanje u procese planiranja prostora na lokalnim razinama. Odnosi se to napose na suradnju s urbanistima i prostornim planerima prilikom određivanja prostornih i demografskih kriterija za pribavljanje lokacija za vjerske objekte raznih vjerskih zajednica.

Prosvjeta

Mreža institucija i ustanova prosvjetne djelatnosti dijeli se na tri osnovne razine (tablica 39g.).

Planiranje mreže *predškolskih ustanova* nesporno je u nadležnosti lokalne samouprave. Nužno je planirati središta organizirane brige za predškolsku populaciju u svim središtima Općina/Gradova.

Mreža predškolskih ustanova nužno sadrži demografske pokazatelje o kontingentu predškolske populacije (dobna skupina 0-6 godina, podaci o natalitetu i ostalo). Potreban broj ustanova, kao i veličina skupina-jedinica ovisit će o podacima za taj kontingent. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe, koji tek treba donijeti Hrvatski državni sabor, definirat će minimalni broj skupina u dječjim vrtićima, kao i broj potrebnih djelatnika za rad s djecom kao i druge standarde i normative.

Predlaže se *mreža samostalnih osnovnih škola* u svim općinskim/gradskim središtima, dok se područni razredni odjeli samostalnih osnovnih škola osnivaju sukladno potrebama lokalnih zajednica

na teritoriju jedinica lokalne samouprave te u središtima jedinica lokalne samouprave gdje nisu objektivno mogle biti osnovane samostalne osnovne škole.

Predloženu sliku mreže osnovnih škola potrebno je na nižim razinama planiranja dimenzionirati temeljem odgovarajućih demografskih pokazatelja te na osnovi sljedećih standarda i normativa:

- za potpunu samostalnu osnovnu školu potrebno je u načelu imati najmanje 240 učenika (po jedan razredni odjel od 1. do 8. razreda),
- optimalan je broj učenika u razrednom odjelu 20, a najmanji 14, najviši 28 učenika
- razredni odjel ustrojava se od učenika istog razreda, a kombinirani razredni odjel od učenika dvaju ili iznimno više razreda, za provedbu redovite nastave po redovitome ili posebnom nastavnom planu i programu

Pravilnikom o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju učenika s teškoćama u razvoju definiraju se oblici školovanja u redovitim osnovnim školama kao i u posebnim organizacijama odgoja i obrazovanja za učenike sa znatnijim teškoćama u razvoju.

Uz redovite osnovne škole u sustavu osnovnog školstva organiziraju se i posebne osnovne škole u skladu s posebnim programima osnovnog glazbenog i plesnog školovanja.

Skupština Dubrovačko-neretvanske županije je usvojila 13. srpnja 2007. godine Program uvođenja nastave u jednoj smjeni za osnovne i srednje škole kojima je osnivač Županija. Njime je određeno da se:

- stvore pretpostavke za prelazak osnovnih i srednjih škola na rad u jednoj smjeni ili na cjelodnevnu nastavu
- uskladi veličina osnovnih škola sa pedagoškim standardom
- provedu strukturalne promjene u srednjem školstvu sukladno nacionalnom Planu razvitka sustava odgoja i obrazovanja 2005.- 2010.

Temeljem postavljenih kriterija potrebno je proširiti postojeću mrežu osnovnih škola ustanovama za dvije nove škole u Metkoviću.

Djelatnost *srednjeg školstva* obavljaju srednjoškolske ustanove (srednje škole i učenički domovi) te druge pravne osobe. U skladu s demografskom slikom jedinica lokalne samouprave, podacima o postojećem stanju u srednjem školstvu i donesenim standardima i normativima, predlaže se da u središtima gradova kakvo je naselje Metković, sukladno broju stanovnika gravitacijskog područja, se određuje broj srednjih škola primjenjujući kriterije i standarde da svaka prostorna cjelina s 8 000 – 30 000 stanovnika treba imati bar jednu srednju školu, da je optimalna srednja škola u većim središtima s 16-24 razredna odjela, odnosno s 480-720 učenika, odnosno maksimalno 30 učenika u razrednom odjelu.

Visoko školstvo

U sklopu Sveučilišta u Dubrovniku osnovan je i Tehnološko-poslovno-inovacijski centar za marikulturu - MARIBIC u uvali Bistrina - Mali Ston. U okviru svoga Odjela za stručne studije, Sveučilište će razvijati stručne studije na čitavom prostoru Županije, sukladno razvojnim potrebama pojedinih područja: u Pločama, Opuzenu, Metkoviću, Korčuli, Stonu, Dubrovniku, Župi dubrovačkoj, u Dubrovačkom primorju i u Konavlima.

Tablica 39g. Prosvjetna funkcija na prostoru Grada Metkovića

ime naselja	optimalni broj stanovnika	predškolske ustanove		osnovno školstvo		srednje školstvo	
		dječji vrtić	osnovna škola	područni razredni odjeli	glazbena škola	srednje škole	đачki dom
Metković	20 000						

Kultura i šport

U sjedištima gradova, od kojih su neki u prethodnom ustroju bili sjedišta bivših Općina, koja su ovim prijedlogom ujedno i središta temeljnih gravitacijskih područja unutar Županije, nalazi se većina kulturnih, odnosno športskih sadržaja. U svim sjedištima jedinica lokalne samouprave nalaze se inicijalni sadržaji kulture i športa.

Lociranje školsko-športskih dvorana direktno je povezano uz lokacije samostalnih osnovnih i srednjih škola. Povezivanje tih dvaju funkcija racionalizira velike troškove izgradnje i održavanja tih građevina. Nužno je istaknuti i potrebu izgradnje zatvorenih bazena i drugih športskih objekata na prostoru Županije (tablica 39h.).

Tablica 39h. Kulturna funkcija na prostoru Grada Metkovića

ime naselja	optimalni broj stanovnika	otvorena ili pučka učilišta	knjižnice i čitaonice	muzej, umjetničke zbirke, galerije	kazalište	kinematografi	dom kulture -kino dvorana	HRT - radio i TV postaja	radio postaja
Metković	20 000								

Zdravstvo

Osnovnom se mrežom određuje za područje RH, za područja županija, odnosno gradova i općina, potreban broj zdravstvenih ustanova, privatnih zdravstvenih radnika odnosno, najveći mogući broj timova primarne zdravstvene zaštite, specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite i specijalističke dijagnostike po djelatnostima, potreban broj postelja po bolničkim zdravstvenim ustanovama i stacionarima.

Mjerila za određivanje osnovne mreže zdravstvene djelatnosti utvrđuju se planom zdravstvene zaštite Republike Hrvatske kojeg donosi Vlada Republike Hrvatske, uvažavajući:

- zdravstveno stanje, broj, starosnu i socijalnu strukturu pučanstva
- jednake uvjete/mogućnosti za korištenje zdravstvenih usluga
- potreban opseg djelatnosti pojedinih razina (primarna, sekundarna i tercijarna)
- stupanj urbanizacije područja, prometnu povezanost, specifičnosti naseljenosti te dostupnost na demografski ugroženim područjima, osobito na otocima
- gospodarske mogućnosti

Zdravstvena djelatnost mora biti organizirana tako da je pučanstvu Republike Hrvatske uvijek osigurana i dostupna hitna medicinska pomoć.

Prilikom utvrđivanja prijedloga mreže za Županiju, kao i za dimenzioniranje mreže, koriste se slijedeći opći normativi i standardi:

- 1 tim opće/obiteljske medicine – 1 700 osiguranika
- 1 tim zdravstvene zaštite predškolske djece – 1 000 osiguranika
- 1 tim zdravstvene zaštite žena – 6 000 osiguranika
- 1 tim stomatološke zdravstvene zaštite (polivalentna) – 2 200 osiguranika
- 1 tim patronažne zdravstvene zaštite – 5 100 stanovnika
- 1 tim zdravstvene njege – 3 500 osiguranika
- 1 tim higijensko-epidemiološke zdravstvene zaštite – 40 000 stanovnika
- 1 tim preventivno odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata – 5 000 osiguranika
- 1 standardni tim HMP - od 35 000 stanovnika nadalje, do 35 000 stanovnika ustrojava se dežurstvo ili pripravnost po punktu
- uvjeti za osnivanje ljekarni uređeni su Pravilnikom o uvjetima za određivanje područja na kojem će se osnivati ljekarne

Socijalna skrb

Prijedlog mreže ustanova socijalne skrbi na prostoru Županije obuhvaća sljedeće ustanove:

- Obiteljski centar
- Centar za socijalnu skrb
- Dom socijalne skrbi: dom za djecu i mlađe punoljetne osobe, dom za odrasle osobe, dom za djecu i odrasle – žrtve obiteljskog nasilja
- Centar za pomoć i njegu

Standardi i normativi za lociranje ustanova socijalne skrbi su slijedeći:

Obiteljski centar je u nadležnosti ministarstva nadležnog za obitelj. Osniva se za područje jedne županije. Može se ustrojiti jedna ili više podružnica.

Sjedište centra za socijalnu skrb mora biti u Gradu ili Općini. Sjedište podružnice u pravilu treba biti u naselju koje je povezano javnim prijevozom s ostalim područjem mjesne nadležnosti. Prilaz objektima treba biti bez arhitektonskih prepreka, radi nesmetanog ulaska osoba s invaliditetom. Broj i vrsta stručnih djelatnika u centru ovisi o broju stanovnika i njihovoj gustoći na određenom području, broju i vrsti korisnika te njihovom udjelu u ukupnom stanovništvu, vrsti i opsegu specifičnih problema i poteškoća koje prevladavaju na tom području, zemljopisnim obilježjima područja mjesne nadležnosti centra, odnosno vrsti poslova utvrđenih statutom centra.

Opće karakteristike doma socijalne skrbi su: prostorije moraju biti smještene u čvrstom građevinskom objektu; lokacija doma socijalne skrbi treba biti u naselju ili njegovoj blizini, u pravilu treba biti odvojen od drugih zgrada, a oko objekta treba osigurati određenu površinu neizgrađenog zemljišta za prilaz objektu, dvorište, park, igralište, parkiralište i sl.. Po jednom korisniku treba osigurati najmanje 20 m² neizgrađenog zemljišta, a od toga 5 m² zelene površine.

Uvjeti glede prostora, opreme i potrebnih stručnih i drugih djelatnika doma za djecu i mlađe punoljetne osobe ovise o dobnim skupinama djece, usluzi koja se pruža (stalni, cjelodnevni ili poludnevni smještaj), mogućem tjelesnom ili mentalnom oštećenju. Djelatnost se može organizirati od manjih odgojnih skupina do najviše 200 korisnika. Mlađa punoljetna, mentalno zrela osoba može biti smještena i u stambenoj jedinici.

U domu za odrasle osobe skrbi se za tjelesno, mentalno ili višestruko oštećene ili psihički bolesne odrasle osobe, ovisnike o alkoholu, drogama ili drugim opojnim sredstvima, osobe kojima je potrebna dugotrajna zdravstvena zaštita i njega, odnosno stacionarna skrb te starije i nemoćne osobe.

Dom za starije i nemoćne osobe može pružati smještaj za najviše 200 osoba. Spavaonice u stambenom dijelu moraju imati najmanje 8m² po korisniku. Najmanje 50% kapaciteta mora biti namijenjeno za pojačanu njegu korisnika.

Dom za djecu i odrasle - žrtve obiteljskog nasilja, mora ispunjavati opće uvjete za djecu i članove obitelji izložene obiteljskom nasilju dok potreba traje, u pravilu do 6 mjeseci, a izuzetno do godinu dana (tablica 39i.).

Tablica 39i. Funkcija socijalne skrbi na prostoru Grada Metkovića

ime naselja	optimalni broj stanovnika	centar za socijalnu skrb	dom za djecu i mlađe punoljetne osobe	dom za odrasle	Obiteljski centar s podružnicama	Centar za pomoć i njegu	zavod za zapošljavanje	republički fond MIORH
Metković	20 000	1	1	1	podružnica	1		

OSNOVNE MREŽE DRUŠTVENIH DJELATNOSTI – PROCJENA ZA PLANSKI PERIOD

Smatra se da je pored toga što središnje funkcije treba klasificirati u veći broj temeljnih djelatnosti, nužno i njih dalje stupnjevat i prema značenju i utjecaju u prostoru. U skladu s tim postavkama, predložena je sljedeća nova optimalna klasifikacija središnjih funkcija sukladna predloženom sustavu središnjih naselja u Dubrovačko-neretvanskoj županiji, uz napomenu da je u zagradi iskazana moguća i poželjna, ali ne i obvezna središnja funkcija (tablica 40.).

Tablica 40. Skupine središnjih funkcija (djelatnosti) i sadržaji“

Temeljne skupine središnjih funkcija (djelatnosti)	Središte Grada –regionalno središte Metković	Manje lokalno središte – pomoćno središnje naselje	Naselja s pojedinačnim središnjim funkcijama
1. UPRAVA	gradsko administrativno središte - samoupravni organi - upravni odjeli (ispostave županijskih ureda) matični ured grad. služba motrenja i obavješćivanja policajska postaja grad. postrojbe i stožer civilne zaštite gradska vatrogasna zajednica (profesionalne vatrogasne postrojbe) ispostava porezne uprave carinska ispostava ili carinski referati (postaja financijske policije); (ispostave državne revizije) lučka ispostava regionalni zavod za zaštitu spomenika kulture i prirode. (dopisništvo HINA) (sinoptička hidrometeorološka postaja)	mjesni odbor, tijela mjesnih odbora, matični ured, udruga dobrovoljnih vatrogasaca, kišomjerna meteorološka postaja	(mjesni odbor, udruga dobrovoljnih vatrogasaca)
2. PRAVOSUĐE	općinski sud s gruntovnicom	odvjetnik, javni	

	prekršajni sud općinsko državno odvjetništvo više odvjetničkih ureda javnobilježničko mjesto-ured	bilježnik	
3. UDRUGE GRAĐANA, POLITIČKE STRANKE I DRUGE ORGANIZACIJE	gradska razina raznih udruga, klubova, liga, sekcija i drugih udruženja građana gradska razina političkih stranaka i sindikalnih organizacija (gradska razina zaklada i fondacija) gradska razina organizacije crvenog križa HAK - autoklub; auto škola	turističko društvo; pojedinačne udruge građana – ispostava, političke stranke – osnovna jedinica, auto škola	(turističko društvo, pojedinačne udruge građana – ispostava, političke stranke – osnovna jedinica)
4. VJERSKE ZAJEDNICE	gradska komisija za odnose s vjerskim zajednicama (rimokatolički dekanat), samostan (ostale vjerske zajednice)	RK župa – kapelan, ured i crkva; ostale vjerske zajednice	RK crkva, ostale vjerske zajednice
5. PROSVJETA- ŠKOLSTVO OBRAZOVANJE	dječji vrtić više osnovnih škola osnovno školovanje odraslih osnovna umjetnička škola-glazba, ples srednje škole i strukovne škole (srednjoškolsko obrazovanje odraslih) (učenički dom)	dječji vrtić, područni razredni odjeli osnovne škole	(dječji vrtić, područni razredni odjeli osnovne škole)
6. VISOKO ŠKOLSTVO I ZNANOST	(pojedinačne znanstv. institucije.) (pojedini stručni zavodi)		
7. KULTURA, UMJETNOST I TEHNIČKA KULTURA	javne ustanove u kulturi kojima su osnivači ili vlasnici gradovi dom kulture, galerija, muzej, gradska knjižnica, amatersko kazalište, lokalna postaja, dvotjedne novine, (gradski orkestar); (pjevački zbor) klape; gradska limena glazba; KUD sa sekcijama, otvoreno pučko učilište, 1- 2 kinematografa, samostalni umjetnici; ogranak Matice hrvatske, zajednica saveza udruženja za tehničku kulturu	dvorana za kulturne i druge potrebe; čitaonica, (limena glazba, KUD)	(čitaonica)
8. ŠPORT, REKREACIJA, ZABAVA I ODMOR	zajednice športskih udruga, športska društva i klubovi-predstavnici raznih športova, državna, županijska i gradska natjecanja i priredbe, otvoreni športski objekt, športska igrališta za razne vrste športova s izgrađenim gledalištem, zatvoreni športski objekti, dvorana, bazen, kuglana i dr. pojedinačni objekti za rekreaciju, zabavu i odmor	pojedini športski klubovi, gradska natjecanja; jedno ili više otvorenih športskih igrališta. (zatvoreni športski objekt – školska dvorana)	(pojedini športski klubovi, gradska natjecanja; športsko igralište)
9. ZDRAVSTVO	primarna zdravstvena zaštita: Dom zdravlja, hitna medicinska služba, laboratorijska i radiološka dijagnostika; ljekarne;	(zdravstvena ambulanta bez stalne liječničke	

	sekundarna zdravstvena zaštita: Poliklinike, specijalističke ordinacije, razina zdravstvenih zavoda, Ispostava Zavoda za javno zdravstvo Županije	službe – patronažna medicinska sestra)	
10. SOCIJALNA SKRB	Podružnica obiteljskog centra Centar za socijalnu skrb Dom socijalne skrbi: Dom za starije i nemoćne osobe Dom za starije i nemoćne osobe i tjelesno ili mentalno oštećene osobe Dom za psihički bolesne odrasle osobe Centar za pomoć i njegu		
11. FINANCIJSKE I DRUGE SLIČNE USLUŽNE DJELATNOSTI	(zavod za platni promet), nekoliko ispostava poslovnih banaka, štedionica i mjenjačnica; ispostava osiguravajućeg zavoda; poslovnica hrvatske lutrije, poslovnica turističke agencije, pojedine uslužne poslovne tvrtke	(mjenjačnica)	
12. PROMETNE USLUGE	manja zračna luka - aerodrom – terminal zračne luke; manja luka, manji željeznički kolodvor, manji autobusni kolodvor, (<i>rent-a-car</i>); (taxi služba) (transp.-špedit. poduzeće); (putničko autobusno poduzeće), veći poštanski ured-čvorna telef.centrala	željeznička postaja, autobusna stanica, pomoćni poštanski ured, automatska telefonska centrala	autobusna stanica, pomoćni poštanski ured, telefonska govornica (željeznička postaja)
13. TRGOVINA I UGOSTITELJSTVO	više trgovačkih tvrtki na veliko i malo, export-import, robna kuća, skladišta, specijalne trgovine, manja hladnjača, manja tržnica, hotel-prenočište, restoran-kavana, disko klub	trgovina mješovite robe, gostionica	trgovina mješovite robe, gostionica
14. OBRT I DRUGE USLUGE	automehaničarska radionica, manja tiskara, neki specijalni tehnički servisi, veći broj obrtničkih radionica, usluge prerade i servisa u poljoprivredi	obrtničke radionice i usluge	(pojedinačni obrti)

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, „Zaštićeni dijelovi prirode“, u stavku 1. (Pod Gredom) dodaje se sljedeći tekst:

„Prema podacima Državnog zavoda za zaštitu prirode, površina rezervata iznosi 419 ha, što je i prikazano na pripadajućem kartografskom prikazu.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavljje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, „Zaštićeni dijelovi prirode“, u stavku 2. (Prud) dodaje se sljedeći tekst:

„Prema podacima Državnog zavoda za zaštitu prirode, površina rezervata iznosi 299 ha, što je i prikazano na pripadajućem kartografskom prikazu.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavljje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, „Zaštićeni dijelovi prirode“, u stavku 3. (Predolac-Šibenica) mijenja se podatak o kategoriji zaštite, tako da umjesto „park šuma“ piše „značajni krajobraz“.

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavljje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, „Zaštićeni dijelovi prirode“, u stavku 3. (Predolac-Šibenica) dodaje se sljedeći tekst:

„Prema podacima Državnog zavoda za zaštitu prirode, površina značajnog krajobraza iznosi 141 ha, što je i prikazano na pripadajućem kartografskom prikazu.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavljje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, „Zaštićeni dijelovi prirode“, stavak 3. (Predolac-Šibenica), podstavak „Mjere zaštite“ mijenja se i glasi:

„Mjere zaštite

Na području i u neposrednoj okolini područja proglašenog značajnog krajobraza nisu prihvatljivi zahvati i radnje koji mogu negativno utjecati na očuvanje povoljnih uvjeta staništa i očuvanje stabilnosti biljnih i/ili životinjskih populacija, a to su: intenzivniji zahvati sječe; izgradnja javnih prometnica (cestovnih građevina s pripadajućim objektima i uređajima), izgradnja elektrana (uključujući i one na obnovljive izvore energije); eksploatacija mineralnih sirovina; hidrotehnički zahvati i melioracija zemljišta; prenamjena zemljišta; izgradnja golf igrališta; postavljanje antenskih stupova; onečišćenje nadzemlja i podzemlja; unošenje stranih (alohtonih) vrsta.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavljje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, „Zaštićeni dijelovi prirode“, stavak 4. (Čempres u Metkoviću) briše se.

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, „Zaštićeni dijelovi prirode“, iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4.:

„Za nekadašnji spomenik parkovne arhitekture „Čempres u Metkoviću“ u lipnju 2013. Ministarstvo zaštite okoliša i prirode izdalo je rješenje o prestanku njegove zaštite (KLASA: UP/I-612-07/13-20/02, URBROJ: 517-07-2-1-1-13-1).“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, naslov u stavku 5. (Evidentirani, posebno vrijedni prirodni predjeli koje je potrebno zaštititi u smislu Zakona o zaštiti prirode) mijenja se tako da glasi:

„Evidentirana područja, odnosno područja predviđena za zaštitu temeljem Zakona o zaštiti prirode“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, stavak 5., podstavak 1. (Delta Neretve) mijenja se i glasi:

„a) Delta Neretve, koja predstavlja područje od međunarodne važnosti koje je uvršteno na *Ramsarski* popis vlažnih staništa (močvara) te predstavlja potencijalno područje europske ekološke mreže NATURA 2000. Sadrži najveće i najvrjednije ostatke sredozemnih močvara u Hrvatskoj i jedno je od malobrojnih takvih područja preostalih u Europi. Radi svojih prirodnih vrijednosti Delta Neretve je predviđena za zaštitu u kategoriji parka prirode, prema Zakonu o zaštiti prirode, u dva strateška dokumenta koja je donio Sabor Republike Hrvatske: Nacionalnoj strategiji i akcijskom planu zaštite biološke i krajobrazne raznolikosti (1999., 2008.) i Strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske (1998.). Državni zavod za zaštitu prirode je 2009. godine izradio Stručnu podlogu za proglašenje Parka prirode Delta Neretve. Planom područja posebnih obilježja će se pobliže urediti zaštita, unapređenje i korištenje tog prostora.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, stavak 5., u podstavku 2. (Stari park u centru Metkovića) dodaje se sljedeći tekst:

„Danas je park u znatnoj mjeri degradiran. Njegova zaštita podrazumijeva obnovu prema starim nacrtima.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.1. Zaštita prirode, dodaje se nova cjelina:

„3.4.1.1. EKOLOŠKA MREŽA I STANIŠTA

Ekološka mreža Republike Hrvatske proglašena je Uredbom o ekološkoj mreži (Narodne novine, 124/13) i predstavlja područja ekološke mreže Europske unije NATURA 2000.

NATURA 2000 je ekološka mreža sastavljena od područja važnih za očuvanje ugroženih vrsta i stanišnih tipova Europske unije. Cilj ekološke mreže je doprinjeti očuvanja povoljnog stanja više od tisuću ugroženih i rijetkih vrsta te oko 230 prirodnih i poluprirodnih stanišnih tipova. Temelji se na EU direktivama: Direktiva o pticama – *Directive 2009/147/EC* i Direktiva o staništima – *Council Directive 92/43/EEC*. Područja se biraju znanstvenim mjerilima, a kod upravljanja tim područjima u obzir se uzima interes i dobrobit ljudi koji u njima žive. Direktiva o pticama donesena je 1979. godine s ciljem dugoročnog očuvanja svih divljih ptičjih vrsta i njihovih važnih staništa na teritoriju EU, dok je Direktiva o staništima donesena 1992. godine, s ciljem očuvanja bioraznolikosti članica EU kroz zaštitu prirodnih staništa i divlje flore i faune. Mrežu NATURA 2000 čine područja koja se izdvajaju temeljem Direktive o pticama (SPA), kao i područja koja se izdvajaju temeljem Direktive o staništima – SCI područja (*Sites of Community Importance* – Područja od značaja za Zajednicu), odnosno SAC područja (*Special Areas of Conservation* – Posebna područja očuvanja). Nakon proglašenja SCI područja, zemlje članice EU kroz šest godina moraju utvrditi mjere očuvanja, odnosno uspostaviti sustave upravljanja ovim područjima i proglasiti ih SAC područjima. Zaštita područja provodi se ocjenjivanjem utjecaja pojedinih planova i zahvata te provođenjem mjera očuvanja kroz zakonodavne propise, ugovorne i druge aranžmane s vlasnicima i korisnicima zemljišta te, ukoliko je potrebno, kroz zasebne planove upravljanja.

Ekološku mrežu Republike Hrvatske, prema članku 6. Uredbe o ekološkoj mreži, čine područja očuvanja značajna za ptice – POP (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja divljih vrsta ptica od interesa za EU, kao i njihovih staništa te područja značajna za očuvanje migratornih vrsta ptica, a osobito močvarnih područja od međunarodne važnosti) i područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (područja značajna za očuvanje i ostvarivanje povoljnog stanja drugih divljih vrsta i njihovih staništa, kao i prirodnih stanišnih tipova od interesa za EU).

Ekološka mreža Republike Hrvatske (NATURA 2000) obuhvaća čitavo područje Grada Metkovića, s vrstama navedenim u sljedećoj tablici:

Tablica 41. Područja ekološke mreže RH na području Grada Metkovića

REDNI BROJ	VRSTA	NAZIV PODRUČJA	OZNAKA
1.	Područja očuvanja značajna za ptice – POP (Područja posebne zaštite – SPA)	Delta Neretve	HR1000031
2.	Područja očuvanja značajna za vrste i stanišne tipove – POVS (Predložena Područja od značaja za Zajednicu – pSCI)	Delta Neretve	HR5000031

Ugrožena i rijetka staništa

Na području Grada Metkovića, prema Pravilniku o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanja stanišnih tipova i EU direktivi o staništima, ugrožena i rijetka staništa su:

- Bušici
- Mješovite, rjeđe čiste vazdazelene šume i makija crnike ili oštrike
- Primorske, termofilne šume i šikare medunca
- Stenomediterranske čiste vazdazelene šume i makija crnike*
- Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci
- Submediteranski i epimediteranski suhi travnjaci / dračici
- Termofilne poplavne šikare
- Trščaci, rogozici, visoki šiljevi i visoki šaševi
- Dalmatinske vapnenačke stijene / Ilirsko-jadranska, primorska točila

*-ugroženi su pojedini tipovi staništa, a ne cijela skupina

U postupku izrade prostornih planova utvrđuju se zahtjevi zaštite prirode (uvjeti zaštite prirode, pregled zaštićenih dijelova prirode, područja ekološke mreže, ekološki značajna područja), a u svrhu propisivanja mjera, odnosno smjernica za zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti, dobivenih od strane Ministarstva

Sukladno članku 24. Zakona o zaštiti prirode i članku 3. Pravilnika o ocjeni prihvatljivosti plana, programa i zahvata za ekološku mrežu, svi planovi, programi i zahvati koji mogu imati značajan negativan utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove područja ekološke mreže podliježu ocjeni prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

Prilikom provođenja postupaka određenih Zakonom o zaštiti okoliša te Zakonom o zaštiti prirode posebnu pozornost obratiti na sljedeće planirane zahvate uključujući i sagledavanje kumulativnih efekata s ostalim postojećim i planiranim zahvatima koji mogu imati negativan utjecaj na područja ekološke mreže:

- luka Ploče – potrebno sagledati skupni utjecaj (budući terminali i proizvodne zone) u kontaktnoj zoni sa planiranim Parkom prirode „Delta Neretve“
- planirani sadržaji na ušću Neretve – prije nego se odobri bilo koji pojedinačni zahvat potrebno je sagledati zbirni utjecaj svih planiranih zahvata i sadržaja u tom prostoru na područje ekološke mreže
- NPKL (Neretvansko-pelješko-korčulansko-lastovski vodovod) – potrebno ocijeniti kako će povećanje kapaciteta vodocrpilišta Prud i Modro oko utjecati na vodni režim donjeg toka Neretve i na ciljeve očuvanja ekološke mreže
- izgradnja cestovnih građevina s pripadajućim objektima i uređajima

Navedeni zahvati označavaju se kao istražne lokacije koje su sporne sa stanovišta zaštite prirode te ih nije moguće konačno utvrditi bez provedenog postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu. Od ostalih zahvata koji mogu imati negativan utjecaj za istaknuti je sljedeće: regulacije vodotoka, hidroelektrane, vjetroelektrane, solarne elektrane, bioplinska postrojenja, centri za gospodarenje otpadom, širenje i formiranje novih građevinskih područja, hidrotehnički i melioracijski zahvati, golf igrališta, pristaništa, luke i sl.

Za one zahvate, u čijoj je ocjeni prihvatljivosti utvrđeno da imaju negativan utjecaj na ciljne vrste i stanišne tipove NATURA 2000 područja, a pritom ne postoje alternativna rješenja, zahvat je moguće dopustiti u slučaju kada je utvrđen prevladavajući javni interes (uključujući interes socijalne i gospodarske naravi), uz obvezu provedbe odgovarajućih kompenzacijskih uvjeta.

Prostorni planovi koji obuhvaćaju zaštićeno područje ili čija provedba može imati značajan negativan utjecaj na ciljeve očuvanja i cjelovitost područja ekološke mreže, donose se uz prethodno mišljenje Ministarstva.

U skladu sa člankom 23. Zakona o zaštiti prirode, prije pokretanja postupka lokacijske dozvole ili tijekom postupka izdavanja lokacijske dozvole za zahvate izvan granica građevinskog područja za građevine za koje središnje tijelo državne uprave nadležno za poslove prostornog uređenja i graditeljstva izdaje lokacijsku dozvolu prema posebnom propisu kojim se uređuje prostorno uređenje, Ministarstvo utvrđuje uvjete zaštite prirode. Za ostale zahvate, izvan granica građevinskog područja, u postupku izdavanja lokacijske dozvole ili prije pokretanja postupka lokacijske dozvole, uvjete zaštite prirode utvrđuje Upravno tijelo.

Ekološka mreža i ostali zaštićeni dijelovi prirode na prostoru Grada Metkovića prikazani su na kartografskim prikazima 3.1.1. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA-Područja posebnih uvjeta korištenja i 3.1.2. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA-Staništa i Ekološka mreža RH.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.2. Kulturno povijesna baština, stavak 2. mijenja se i glasi:

„U Gradu Metkoviću definirani su arheološki lokaliteti kao zaštićena kulturna dobra te preostala zaštićena kulturna dobra (registrirana, preventivno zaštićena i evidentirana kulturna dobra):

1. Zaštićena kulturna dobra-arheološki lokaliteti (tablica 43.):

NAZIV/POLOŽAJ	OPIS	NASELJE	STATUS
Narona (na mjestu današnjeg naselja Vid)	Ostaci rimskog grada Narone	Vid	R
Kuća Markota (u središtu naselja)	Stambena kuća s ugrađenim antičkim spolijama	Vid	R
Kuća Šiljeg (u središtu naselja)	Stambena kuća s ugrađenim antičkim spolijama	Vid	R

Erešova kula (na potezu zapadnih bedema antičkog grada)	Stambena kuća s većim brojem ugrađenih antičkih spolija	Vid	R
Crkva sv.Vida (istočno od naselja)	Crkva sv. Ida s ostacima starokršćanskog kompleksa	Vid	R
Erešove bare (južno od naselja)	Ostaci starokršćanske bazilike i ville rustice	Vid	E
Šiljegove bare (južno od naselja)	Ostaci ville rustice	Vid	E
Cesta Narona-Bigeste i sjeverna nekropola (trasa približno po cesti Vid-Prud-Ljubuški)	Ostaci antičke ceste i „sjeverne“ nekropole Narone	Vid-Prud	E
Cesta Prud-Crnići (trasa prelazi preko položaja Orepak u Prudu, te zaselke Petkovići i Muslini)	Odvojak antičke ceste Narona-Bigeste u Prudu koji ide prema današnjim Crnićima i dalje u unutrašnjost	Prud	E
Bobovište iznad Orepka	4 gomile	Prud	E
Krivače (zaselak Petkovići)	5 gomila	Prud	E
Bila Vlaka (zapadno od Vida, na putu za Dragoviju)	1 gomila	Vid	E
Petkovića kuće (uz put za Dragoviju)	8 gomila	Ograđe	E
Dračeve Torine (uz put za Dragoviju, sjeverozapadno od Ograđa)	5 gomila	Ograđe	E
Krstače (jugoistočno od sela)	4 gomile	Dragovija	E
Marušića gradina	Prapovijesno naselje i antička osmatračnica	Dragovija	E
Južno i sjeverno od crkve sv. Ivana na početku sela	3 gomile	Dragovija	E
Sjeverno od sela	1 gomila	Dragovija	E
Prudska draga (uz cestu Prud-Ljubuški)	1 gomila	Prud	E
Marušića draga (uz cestu Prud-Ljubuški)	1 gomila	Prud	E
Rotni dolac-Stanine	5 gomila	Prud	E
Rotni dolac-Miloševica	4 gomile	Prud	E
Luke (desna obala Norina, zapadno od Vida)	Ostaci arhitekture i pojedinačni nalazi-vjerojatno villa rustica	Vid	E
Rokušići (lijeva obala Norina)	Ostaci arhitekture i pojedinačni nalazi – vjerojatno villa rustica	Vid	E
Područje uz Norin (istočno od Romića u Općini Kula Norinska)	Pojedinačni nalazi	Vid	E
Uz južnu stranu kanala Glibuša	Pojedinačni nalazi	Metković	E
Uz južnu stranu kanala Glibuša	Pojedinačni nalazi	Metković	E
Desna obala Neretve	Pojedinačni nalazi	Metković	E
Jerkovac (zapadno od ceste Metković-Vid, desna obala Neretve, istočno od vinarije)	Ostaci arhitekture i pojedinačni nalazi-vjerojatno villa rustica	Metković	E
Jerkovac (zapadno od ceste Metković-Vid, desna obala Neretve, istočno od vinarije)	Ostaci arhitekture i pojedinačni nalazi-vjerojatno villa rustica	Metković	E
Jerkovac (zapadno od ceste Metković-Vid, desna obala Neretve, istočno od vinarije)	Ostaci arhitekture i pojedinačni nalazi-vjerojatno	Metković	E

	villa rustica		
Dučinovci (južno od grada)	Pojedinačni nalazi	Metković	E
Koševo (južno od grada)	Pojedinačni nalazi	Metković	E
Predolac (istočno od grada, na mjestu današnje crkve sv.Ivana s grobljem)	Pojedinačni nalazi koji upućuju na postojanje prapovijesnog gradinskog naselja	Metković	E
Veraje-Rep (južno od Metkovića)	5 gomila	Metković	E
Veraje-Rep-Bijela Gomila (na zapadnom kraju brijega Rep)	Gomila i ostaci prapovijesnog naselja	Metković	E

2. Registrirana kulturna dobra:

- spomen park (Metković)

3. Preventivno zaštićena kulturna dobra:

- kompleks Duhanske stanice „Vaga“ (Metković)
- arheološki lokalitet uz crkvu Male Gospe (Dobranje)

4. Evidentirana kulturna dobra:

- urbana jezgra Metkovića
- ruralna cjelina Vid
- delta Neretve s visovima unaokolo
- lučki dio antičke Narone u Neretvi.

Revizijom postojeće zaštite formirana je nova arheološka i kulturno-povijesna cjelina „Narona-Vid“, koja obuhvaća u Vidu pojedinačno zaštićene objekte (kuća Markota, Bukovac-Šiljeg, crkva sv.Vida, Erešova kula) i evidentirane lokalitete (Erešove i Šiljegove bare). Erešova kula i crkva sv.Vida pritom se i dalje vode kao pojedinačno zaštićeni objekti.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.2. Kulturno povijesna baština, stavak 3. mijenja se i glasi:

„Kulturno-povijesna baština i ostala područja posebnih uvjeta korištenja prikazani su na kartografskom prikazu 3.1.1. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA-Područja posebnih uvjeta korištenja, dok kultivirani krajobraz i ostala područja posebnih ograničenja u korištenju na kartografskom prikazu 3.2. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA-Područja posebnih ograničenja u korištenju. Na kartografskom prikazu posebno su prikazana zaštićena kulturna dobra (grafički i pomoću tablice).“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora, 3.4.2. Kulturno povijesna baština, u stavku 12. (Točke i potezi značajni za panoramske vrijednosti krajobraza), dodaje se sljedeći tekst:

„Pored postojećih točaka i poteza značajnih za panoramske vrijednosti krajobraza, definiraju se još dvije (Gradina iznad Vujica kuća na 186 m n.v. i Dešenj na 229 m n.v.). Predmetne točke povezane su sa mnogim stazama koje vode do Metkovića i ostalih susjednih mjesta te su idealne za *treking*, kao pješačke staze i sl.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, cjelina 3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav, dodaje se novi stavak:

„Gradnja objekata za potrebe zračnog prometa u Donjonevanskom kraju planira se na području Grada Ploče (lokacija Vranjak) i Grada Opuzena (poslovna zona). Osim toga, u ovom kraju već postoji zračna luka tercijarnog značaja, i to u luci Ploče, za koju se planira izmještanje na novu lokaciju. Iz ovih razloga, ali i blizine zračnih luka u Dubrovniku, Splitu i Mostaru, na području Grada Metkovića ne planira se gradnja infrastrukture za potrebe zračnog prometa. Valorizacija ovog oblika prometa ogledava se jedino u mogućoj gradnji heliodroma na užem području gradskog naselja Metković, za potrebe Doma zdravlja (hitna pomoć), što će i biti jedan od prijedloga za buduće izmjene i dopune prostornih planova višeg reda.

Prometna infrastruktura (cestovni, željeznički, pomorski promet) Grada Metkovića prikazani su na kartografskom prikazu 2.1. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI-Promet.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav, 3.5.1.1. Cestovni promet, stavak 6. (Postojeće dionice kategoriziranih cesta) mijenja se i glasi:

„Državne ceste na području Grada Metkovića:

- dionica DC-9 (DC-8 – Opuzen – Metković – granica BiH) : 6 km
- dionica DC-62 (DC-1 – Dugopolje – Šestanovac – Zagvozd – Kula Norinska – Metković – DC-9): 5,4 km

Županijske ceste na području Grada Metkovića:

- ŽC-6218 (granica BiH-Prud-Metković (DC-62)): 5,9 km
- dionica ŽC-6220 (Metković (DC-9) – Mlinište – granica BiH): 6,6 km

Lokalne ceste na području Grada Metkovića:

- dionica LC-69012 (DC-9 – Krvavac – Metković (ŽC-6220)): 5,5 km

- LC 69013 (DC-9 – ŽC-6220): 3,1 km
- LC-69014 (Pologoša (ŽC-6220) – Glušci): 1,9 km

Ukupna duljina cestovne prometne mreže na području Grada Metkovića iznosi 34,4 km. Najviše su zastupljene županijske ceste (36,3%) sa 12,5 km, potom državne (33,1%) sa 11,5 km te lokalne ceste (30,5%) sa 10,5 km.

S obzirom da je Grad Metković područje uz državnu granicu s Bosnom i Hercegovinom, ovdje se nalazi nekoliko cestovnih graničnih prijelaza:

- stalni granični prijelazi za međunarodni promet putnika u cestovnom prometu: Prud, Metković
- stalni granični prijelaz za pogranični promet: Unka, Gabela Polje“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav, 3.5.1.1. Cestovni promet, stavci 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14. i 15. (Planirane prometnice) mijenjaju se sljedećim tekstom:

„Na prostoru Grada Metkovića planira se izgradnja južne obilaznice Metkovića, s koridorom od 75 m, na potezu od Kule Norinske (DC-9) do granice s Bosnom i Hercegovinom (granični prijelaz Metković-Doljani). Potrebno je razmotriti alternativni pravac za ovu zaobilaznicu, s obzirom da ista prolazi u neposrednoj blizini speleološkog objekta i područja ekološke mreže, Jame u Predolcu, staništa endemskog, kritično ugroženog dinarskog špiljskog školjkaša.

Na užem gradskom području Metkovića planira se istražiti lokacija za novi most preko rijeke Neretve (lokacija u istraživanju). Navedeno podrazumijeva izradu svih potrebnih studija, u skladu sa važećim propisima.

U naselju Metkoviću predviđena je gradnja novih dionica javnih razvrstanih cesta, nerazvrstanih cesta i ulica te rekonstrukcija postojeće cestovne mreže u skladu sa planskim značajem pojedinih cestovnih pravaca. Osnovni cilj je povećanje gustoće prometne mreže Grada, osobito s desne obale Neretve, kako bi se omogućila bolja komunikacija tog dijela Grada i onemogućile eventualne prometne gužve.

Na teritoriju susjedne Općine Kula Norinska, neposredno uz granicu s teritorijem Grada Metkovića, planira se gradnja pristupne ceste od čvorišta Jadransko-jonske autoceste i autoceste u sklopu Vc koridora, kao i novi cestovni granični prijelaz na čvoru. Čvor se nalazi na području naselja Nova Sela (Općina Kula Norinska).

Prilikom gradnje novih dionica cesta ili rekonstrukcije postojećih potrebno je u cijelosti očuvati krajobrazne i spomeničke vrijednosti područja, prilagođavanjem trase prirodnim oblicima terena uz minimalno korištenje podzida, usjeka i nasipa. Promet u mirovanju se rješava javnim ili privatnim

parkirališnim/garažnim prostorom. Postojeći deficiti parkirališnog prostora nadoknađuju se postupnom gradnjom javnih parkirališta/garaža, uglavnom u središnjem dijelu naselja Metković.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav, cjelina 3.5.1.2. Željeznički promet, dodaje se sljedeći tekst:

„Duljina željezničke pruge koja prolazi teritorijem Grada Metkovića iznosi 5,7 km. Ukupna gustoća željezničkih pruga Grada Metkovića iznosi 0,11 km na 1 km² prostora.

Čitava pruga svrstava se u prugu za međunarodni promet M304 (Čapljina)-državna granica-Metković-Ploče, kao glavna koridorska pruga koja se nalazi na ogranku koridora RH3. Pruga ima veliku važnost, s obzirom da predstavlja vezu Srednje Europe i Sredozemnog mora. Pruga je na ovoj dionici u potpunosti elektrificirana, kao i cijelom svojom dužinom do Ploča.

Na teritoriju naselja Metković nalazi se željeznički kolodvor, u neposredno blizini postojećeg mosta preko Neretve. Uz stalni granični prijelaz za pogranični promet „Gabela Polje“ nalazi se stalni granični prijelaz za međunarodni promet putnika i roba u željezničkom prometu „Metković“.

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav, cjelina 3.5.1.3. Pomorski promet, dodaje se sljedeći tekst:

„Luka Metković smještena je na rijeci Neretvi, koja predstavlja važan unutarnji pomorski put, a ujedno i prilazni prometni put sa uzdužnih plovnih putova koji idu Jadranskim morem. Nalazi se 11,2 nm uzvodno od ušća Neretve.

Duljina plovnog puta rijeke Neretve koja prolazi kroz Grad Metković iznosi oko 5,3 km. Čitav plovni put Neretvom (duljina 20 km) klasificira se u plovni put IV. kategorije, koji se smatra plovnim putom velikih gabarita, za plovila 1 000 – 1 500 t, duljine 80 m, širine 11,4 m i gaza do 2,5 m.

Ukupna površina luke Metković iznosi 4,5 ha.

U luci se nalazi i međunarodni pomorski granični prijelaz „Metković“, II. kategorije.

Luka Metković je jedina teretna luka među svim lukama županijskog značaja i trebala bi, kao i sve luke ove kategorizacije, biti pod tretmanom pojačanog održavanja s obzirom na agresivni utjecaj okoliša na njih te brodove koji koriste operativne obale (podlokavanje operativnih obala od strane motora brodova koji pristaju). Trend porasta prometa ove luke potrebno će biti nastaviti sa saniranjem i širenjem operativne obale nizvodno desnom obalom Neretve, zatim s renoviranjem postojećih i izgradnjom novih skladišnih prostora, modernizacijom lučke mehanizacije te stvaranjem povoljnih tehničkih i prostornih uvjeta za efikasnije manipuliranje robom.

Na prostoru Grada Metkovića planiraju se dvije luke posebne namjene, i to županijskog značaja:

- luka nautičkog turizma (do 100 vezova)
- sportska luka (do 200 vezova)

Predviđena lokacija ovih dviju luka je uz luku otvorenu za javni promet Metković.

U rukavcu Donje stare Neretve (dužina 2,5 km, širina > 100 m) na lijevoj obali Neretve, nizvodno od užeg gradskog područja Metkovića, te u rukavcu Gornje stare Neretve, sjeverno od Donje stare Neretve, definirane su kao predmet istraživanja alternativne lokacije za luku nautičkog turizma i sportsku luku (lokacije u istraživanju).

Za potencijalnu lokaciju u rukavcu Donje stare Neretve u tijeku je izrada studije isplativosti za izgradnju spomenutih luka.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, cjelina 3.5.2. Javne telekomunikacije, mijenja se i glasi:

„Telekomunikacijska infrastruktura Grada Metkovića u pogledu pošta i telekomunikacije te javnih telekomunikacija u nepokretnoj mreži sastoji se od:

- tri jedinice poštanske mreže
- tri područne centrale
- jedna mjesna centrala
- magistralni vod
- korisnički vod

Mreža poštanskog sustava veza na prostoru Grada Metkovića funkcionira unutar organizacijske jedinice Metković. Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, br.: 06/03., 03/05., 03/06., 07/10., 04/12., 09/13.), ovdje je planirano novo telekomunikacijsko čvorište „Metković Konzum“.

Na teritoriju naselja Metković u funkciji je odašiljač i tv-pretvarač, smješten na nadmorskoj visini od 106 m, visine stupa 20 m i tipa rešetke („R“).

U pogledu javnih telekomunikacija u pokretnoj mreži, Planom se omogućuje gradnja samostojećih antenskih stupova u skladu sa Prostornim planom Dubrovačko-neretvanske županije. Na prostoru Grada Metkovića postoji jedna aktivna lokacija sa samostojećim stupom. Smještena je na lokaciji između naselja Metković i Vid.

Planiraju se i neke nove lokacije za samostojeće stupove, koje bi se nalazile na teritoriju susjednih jedinica lokalne samouprave, a u svom radijusu signalom bi pokrivali i dijelove prostora Grada Metkovića.

Gradnja samostojećih stupova se uvjetuje na nekoliko načina. Generalno, potrebno je postići dobru pokrivenost područja Grada Metkovića mobilnom telefonijom, odnosno sustavom baznih stanica. Kod lociranja antenskih stupova potrebno je izbjegavati gradnju na područjima namijenjenim pretežito stanovanju, zatim namijenjenim za zdravstvene, predškolske i školske sadržaje i javne parkove. Ukoliko je stup neophodno graditi unutar građevinskog područja, potrebno je da ta lokacija bude unutar područja gospodarske, komunalno-servisne, infrastrukturne i slične namjene. Također, ne planirati smještaj samostojećih antenskih stupova na područjima zaštićenih temeljem Zakona o zaštiti prirode. Ukoliko je zbog postizanja dobre pokrivenosti područja nemoguće izbjeći njihovo planiranje i izgradnju na zaštićenom području, oni se trebaju planirati tako da se izbjegne zauzimanje istaknutih i krajobrazno vrijednih lokacija. Za samostojeće antenske stupove koji se planiraju na području ekološke mreže, a koji mogu imati bitan utjecaj na područje ekološke mreže, potrebno je sukladno Zakonu o zaštiti prirode ocijeniti njihovu prihvatljivost za ekološku mrežu, odnosno na ciljeve očuvanja tog područja ekološke mreže.

Javne telekomunikacije na prostoru Grada Metkovića prikazane su na kartografskom prikazu 2.2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI-Pošta i telekomunikacije.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, cjelina 3.5.3. Energetski sustav, mijenja se i glasi:

„Područje Grada Metkovića opskrbljuje se električnom energijom iz trafostanice TS 110/35 kV „Opuzen“ preko tri trafostanice TS 35/10 kV: „Opuzen“, „Metković 1“ i „Metković 2“. Trafostanica TS 35/10 kV „Metković 1“ je temeljito rekonstruirana (ugrađeni novi transformatori snage 8 MVA, numerička zaštita na naponu 110 V, vakuumski prekidači).

Elektroenergetska distribucija ostvaruje se preko dalekovoda 110 kV Opuzen-Neum, dužine 23 km i dalekovoda 110 kV Čapljina-Opuzen, dužine 22,3 km. Sustav zadovoljava sadašnje potrebe i zahtjeve u neposrednoj budućnosti.

Planira se izgradnja trafostanice TS 35(110)/10(20) kV „Metković“.

Prema Prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, br.: 06/03., 03/05., 03/06., 07/10., 04/12., 09/13.) definirana je planirana plinoopskrba na prostoru Dubrovačko-neretvanske županije. Infrastruktura za plinoopskrbu (magistralni plinovod, mjerno redukcijaska stanica) na području Grada Metkovića predviđena je važećim PPU Grada Metkovića („Neretvanski glasnik“, br.06/04.).

Do realizacije predviđene plinoopskrbe predlaže se plinifikacija većih urbanih središta miješanim, odnosno isparenim ukapljenim naftnim plinom. Riječ je o tzv. „satelitskoj plinskoj opskrbi“, koja je namijenjena većim konzumnim područjima. U luci Ploče nalazi se terminal za naftu i ukapljeni plin.

Energetski sustav na području Grada Metkovića prikazan je na kartografskom prikazu 2.3. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI-Energetski sustav.

Korištenje obnovljivih izvora energije u većim razmjerima na teritoriju Grada Metkovića nije prisutno. Prethodno su od strane Grada Metkovića predložene dvije lokacije za izgradnju fotonaponskih elektrana, obje uz granicu sa BiH, jedna na sjeverozapadnom, dok druga na jugoistočnom dijelu Grada. Za obje lokacije (površine 316 ha i 123,7 ha), kroz Plan korištenja obnovljivih izvora energije na području Dubrovačko-neretvanske županije, provedena je multikriterijalna analiza kojom je utvrđeno da najveći dio obiju lokacija nije pogodan za smještaj fotonaponskih elektrana, zbog prisutnosti određenih izuzimajućih kriterij, poput nepovoljnih reljefnih formi, nepovoljnih geomorfometrijskih varijabli terena te orijentacija terena.

Korištenje sunčeve energije može se realizirati kroz izgradnju manjih fotonaponskih modula i solarnih kolektora na građevinama (osnovnim ili pomoćnim), a u slučaju izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, i u područjima poslovne i proizvodne namjene. Potrebno je razmotriti mogućnost uvođenja solarne energije u mrežu javne rasvjete, s naglaskom na suvremena inovativna rješenja, primjerice korištenja baterija u stupovima sa velikim kapacitetom koje će osigurati dovoljno energije i u slučaju oblačnog vremena, smanjivanje potrošnje struje u razdoblju kada noću nema prolaznika i vozila i dr. Solarna javna rasvjeta predstavlja isplativo, ekonomično i trajno rješenje u mnogim situacijama gdje je dovođenje električne mreže preskupo ili je zbog geomorfologije terena otežano postavljanje kabela i električnih stupova. Sustav je moguće postaviti za potrebe osvjetljavanja prometnica, parkirališta, autobusnih stanica, šetnica, parkova i drugih javnih površina.

Potrebno je razmotriti mogućnosti korištenja ostalih vrsta obnovljivih izvora energije, prije svega energije biomase i energije vjetra. Biomasa predstavlja biorazgradivi dio proizvoda, otpada i ostataka poljoprivredne proizvodnje (biljnog i životinjskog podrijetla), šumarske i srodnih industrija. Glavna prednost u korištenju biomase su obilni potencijali, prisutni u obliku otpadnog materijala u poljoprivrednoj i prehrambenoj proizvodnji. U odnosu na fosilna goriva (ugljen, nafta, zemni plin) prednost biomase je i u znatno manjoj emisiji štetnih plinova i otpadnih tvari pri njenom korištenju. Korištenje biomase omogućava zapošljavanje, povećanje lokalne i regionalne gospodarske aktivnosti, ostvarivanje dodatnog prihoda u poljoprivredi, šumarstvu i drvnoj industriji kroz prodaju biomase. Na prostoru Grada Metkovića potencijalno značajan izvor energije biomase su ostaci i otpaci iz poljoprivrede te gradski i industrijski otpad, potom drvna biomasa te životinjski otpad i ostaci. Uzevši u obzir gospodarsku orijentaciju Grada, u kojoj poljoprivreda predstavlja osnovnu (primarnu) i sekundarnu djelatnost dijela stanovništva, potrebno je utvrditi i ostale uvjete za realizaciju spomenutog.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.4. Vodnogospodarski sustav, 3.5.4.1. Vodoopskrba, stavak 4. mijenja se i glasi:

„Vodoopskrbni sustav Metković

Izgradnjom novog tlačnog cjevovoda, od crpne postaje „Doljani“ do novog vodospremnik „Metković“ opskrba vodom je poboljšana. Specifičnost izvorišta „Doljani“ je što se nalazi na teritoriju Bosne i Hercegovine. S obzirom da opskrbni sustav s navedenog izvorišta ne zadovoljava ni kakvoćom ni kapacitetom, izgrađen je spoj na regionalni vodovod NPKL preko vodospreme Metković. Na ovaj vodospremnik vezati će se i cjevovod za vodoopskrbu naselja u Općini Zažablje. U posljednjih 10 godina djelomično je provedeno uređenje i sanitarna zaštita izvorišta „Prud“. Također, dovršena je izgradnja cjevovoda Metković-Dubravica-Bijeli Vir-Mlinište-Badžula-Kuti. Duljina vodoopskrbne mreže na području Grada iznosi 75 km, dok prosječna mjesečna potrošnja vode po stanu 15m³.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.4. Vodnogospodarski sustav, 3.5.4.1. Vodoopskrba, stavak 5. mijenja se i glasi:

„Planirani radovi na vodoopskrbnim sustavima:

- uređenje i sanitarna zaštita izvorišta Prud (djelomično provedeno)
- uređenje i sanitarna zaštita izvorišta Doljani (u tijeku)
- izgradnja uređaja za kondicioniranje vode na izvorištu Prud“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.4. Vodnogospodarski sustav, cjelina 3.5.4.2. Odvodnja, mijenja se i glasi:

„Bilo kakav sustav oborinske odvodnje na desnoj obali moguć je po izgradnji sustava obrane od poplava. Isti će biti potrebno uskladiti sa izgrađenim sustavom obrane od poplava i planiranim sustavima melioracijske odvodnje.

Sustav obrane od poplava ne rješava odvodnju unutarnjih voda, kao ni melioraciju poljoprivrednog zemljišta u zoni obuhvata obrane od poplava (cca 370 ha) na desnoj obali Neretve, odnosno buduća crpna stanica Jerkovac (Duvrat) je samo u funkciji obrane od poplava.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.4. Vodnogospodarski sustav, 3.5.4.3. Uređenje voda i vodotoka, stavak 1. mijenja se i glasi:

„Navodnjavanje

Današnji sustav za navodnjavanje je u zapuštenom stanju i omogućuje navodnjavanje tek dijela poljodjelskih površina. Zbog ovoga je stalno prisutna opasnost od zaslanjenja tla i gubitka poljodjelskih površina.

U tijeku je projekt navodnjavanja „Koševo-Vrbovci“, kao jedinstveni podsustav, odnosno lateralni kanal, s vodom koja se dobiva preko crpnih postaja „Koševo“ i „Vrbovci“. Omogućuje navodnjavanje područja Koševo-Vrbovci, površine 258 ha. Na ovaj se podsustav voda gravitacijski dovodi iz Neretve do sadašnjeg glavnog dovodnog kanala, iz kojeg se preko crpnih stanica izravno tlači u dovodne cjevovode i cjevovode sekundarne mreže.

Općenito, potrebno je osigurati dovoljne količine svježe nezaslanjene vode za navodnjavanje, koja će potisnuti more iz vodonosnika i površinskih vodotoka. Pored toga, u potpunosti rekonstruirati magistralni natapni kanal i sanirati natapne mreže te nastaviti radove na kanalskoj distribucijskoj mreži za navodnjavanje. Za rekonstrukciju magistralnog natapnog kanala izrađen je pilot projekt sa pripadajućom projektnom dokumentacijom. Za realizaciju sustava navodnjavanja potrebno je izgraditi mobilnu pregradu, crpne stanice sa zahvatom izravno iz korita rijeke Neretve i Male Neretve te mikroakumulaciju s gravitacijskom mrežom za natapanje. Crpna stanica sa zahvatom iz korita rijeke Neretve predviđena je na teritoriju naselja Metković, u kanalu „Nokat“.

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.4. Vodnogospodarski sustav, 3.5.4.3. Uređenje voda i vodotoka, stavak 2. mijenja se i glasi:

„Melioracijska odvodnja

Objekti melioracijske odvodnje u melioracijskim sustavima „Koševo“ i „Vrbovci“ se redovito održavaju.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.4. Vodnogospodarski sustav, 3.5.4.3. Uređenje voda i vodotoka, stavak 3. mijenja se i glasi:

„Potrebno je spriječiti neplanske i nekontrolirane melioracije na preostalim močvarnim područjima, kao i uništavanje izgrađenih objekata melioracijskog sustava.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.4. Vodnogospodarski sustav, cjelina 3.5.4.3. Uređenje voda i vodotoka, stavak 4. i stavak 5. mijenjaju se i glase:

„Obrana od poplava

Obrana od poplava od rijeke Neretve na melioriranom području Donje Neretve je jedinstvena na području Hrvatske. Navedene karakteristike odredile su i vrstu zaštitnih objekata koji su građeni. Na području Donje Neretve to su regulirana korita, obaloutvrde, odvodni, odteretni i lateralni kanali, obrambeni nasipi, ustave i crpne stanice uz obrambene nasipe. Na ovim objektima provode se sve mjere obrane od poplava predviđene Glavnim provedbenim planom obrane od poplava i ovim Planom predviđene za te vrste zaštitnih vodnih građevina.

Visoki vodostaji na području Donje Neretve posljedica su sljedećeg:

- dotoka velikih voda Neretvom s uzvodnog dijela sliva (oborine i rad hidorelektrana)
- povišenje razine mora radi plime i valova
- dotoka vode iz izvora po rubu doline
- dotoka oborinskih voda na područje Donje Neretve (najmanje)

Radovi na izgradnji dijelova sustava za obranu od poplava započeli su 60-ih godina i odvijali su se sve do 70-ih godina 20. stoljeća. U tom razdoblju, osim nasipa i nadvišenja utvrđene obale Neretve, izgrađene su dvije brane sa ustavama na Maloj Neretvi: uzvodna na početku toka u Opuzenu i nizvodna na kraju toka na samom ušću u more. Planirana funkcija ovih objekata je reguliranje toka Velike Neretve za vrijeme velikih voda, odnosno sprečavanje ulaska slane vode u tok Male Neretve.

Uvažavajući topografske uvjete, hidrografsku mrežu, genezu plavljenja, te izgrađenost i način rada sustava za obranu od poplava, sa stajališta pojave i evakuacije velikih voda, područje Donje Neretve se može podijeliti u nekoliko cjelina: korito rijeke Neretve; područje Vid – Norin; područje Koševo-Vrbovci-Kuti i područje Opuzen-ušće.

U desnom nasipu, od Opuzena do Metkovića, odnosno na dionici od Kule Norinske do luke Metković ostavljeno je više otvora i propusta koji su služili kao kolmacijski otvori za melioracije desnog zaobalja. Neki otvori potpuno zatvoreni, a na nekima ostavljeni žablji poklopci (Duvrat i Jerkovac) koji omogućavaju brže cijeđenje vode iz zaobalja za vrijeme niskih vodostaja Neretve, a onemogućavaju povrat poplavnih voda prema zaobalju. Najveći postojeći otvor na ušću Norina nije zatvoren, jer se cjelokupna voda zaobalja odvodnjava ovom rječicom. Međutim, zbog neizgrađenih obrambenih nasipa, kroz ovaj otvor dolazi do poplavljanja svih niskih predjela u polju, naselja Duvrat, Jerkovac, Unka i Gabela Polje.

Regulacijski nasip na dionici od Metkovića do Duvrata imati će funkciju obrambenog nasipa po završetku izgradnje obrambenog nasipa naselja Jerkovac uz minimalne zahvate na istom. Cijeli ovaj potez nasipa potrebno je održavati kao zaštitni nasip obzirom na buduću namjenu. Zaštita desnog zaobalja uzvodno od mosta u Metkoviću do granice sa BiH izvršena je izgradnjom obaloutvrde Umka u dužini 832,8 m.

Duž lijeve obale Neretve je izgrađen lijevi obrambeni nasip u kombinaciji sa betonskim zidom kojim se štiti lijevo zaobalje od Opuzena do Metkovića. To područje obuhvaća područja tradicionalne melioracije uz samu rijeku, nova meliorirana područja Koševo-Vrbovci, te još nemeliorirano područje Kuti. U tijelu lijevog obrambenog nasipa na ovoj dionici ugrađene su dvije betonske ustave: Nokat i Kula Norinska. Ustava Nokat služi za upuštanje vode u starorječje Nokat, Meteriz i Bočina. Ustava je danas u lošem stanju (dotrajali zatvarači).

Područje Koševo-Vrbovci zaštićeno je od poplavnih voda rijeke Neretve nasipom Metković-Krvačac, od poplavnih voda područja Kuti separacijskim nasipom Hum-cesta Metković-Klada, dok je od brdskih i izvorskih voda zaštićeno obodnim nasipom i lateralnim kanalom Koševo-Vrbovci. Sadašnje stanje nasipa je vrlo dobro i u stanju je odolijevati naglim promjenama vodostaja u lateralnom kanalu koje

su kao pojava vrlo česte. Separacijski (razdjelni) nasip Vrbovci-Hum izgrađen je između melioracijskog područja Vrbovci i močvare Kuti, a pruža se od ceste Metković-Klada do brda Hum. Treba napomenuti da na ovoj dionici postoje tri crpne stanice Veraja, Hum I i Hum II koje prvenstveno služe za odvodnju unutarnjih oborinskih i procjednih voda.

Hidromelioracijski sustav Koševo

Sustav za odvodnju Koševo 268 ha građen je početkom pedesetih. Glavni kanal smješten je kroz najniže zemljište od Veraje do podnožja brda Predolac i sa jednim ogrankom prema koševskim izvorima. Području preko Fratrove jaruge gravitira odvodnja Jeovci i Dućinovci, tj prostora južno od ceste Metković-Klada. Odvodnja područja Koševo riješena je posebnom crpnom stanicom, a kroz raniju regulacijsku ustavu na separacijskom kanalu moguće je dio voda usmjeriti prema crpnoj stanici Hum u susjednom području Vrbovci. Crpna stanica Veraja završena je 1957., a voda se crpi iz usisnog bazena u lateralni kanal Koševo-Vrbovci.

Hidromelioracijski sustav Vrbovci

Glavni kanal je zadržan na trasi nekadašnjeg kolmacijskog kanala od regulacijske ustave na separacijskom nasipu Koševo (Veraja). Glavni kanal završava u usisnom bazenu crpne stanice HUM 1. Crpna stanica HUM 1 locirana je uz brdo Hum iz glavnog kanala crpi vodu u Rijeku Mislinu.

Prema studiji iz 1961. godine ukupni kapacitet crpne stanice može zadovoljiti 8-godišnju pojavu oborina i ili 105mm oborinskog taloga. Sadašnji kapacitet osigurava odvodnju od 7 l/sek/ha. Prije rekonstrukcije 1964-1965, kapacitet je bio 2.04 m³/sek. Rekonstrukcijom, kapacitet je pojačan na 3.70 m³/sek.

Koncepcija projektnog rješenja obrane od poplava Grada Metkovića

S obzirom na stupanj zaštite od poplava, teritorij Grada može se podijeliti na tri kategorije:

1. nebranjeno poplavno područje na desnoj obali
2. nebranjeno poplavno područje (djelomično branjeno nakon izgradnje sustava obrane od poplava) na desnoj obali-područje Jerkovac
3. branjeno poplavno područje na lijevoj obali

Koncepcija projektnog rješenja obrane od poplava grada Metkovića uz desnu obalu Neretve (naselje Jerkovac) zasniva se na izgradnji sljedećih objekata: obrambeni nasip i dovodni kanal s pratećim objektima dužine 6.280m, crpna stanica Jerkovac (3x0,75 m³/s), regulacijska ustava i kabelska trasa i objekti na kruni nasipa.

Usvojena kota obrane od +3,55m n.m. osigurava optimalnu zaštitu od poplavnih voda za povratni period od 20 do 33 godina. Obrana od poplava vrši se kada počinje rasti vodostaj u području Vid-Norin. Tada se ustave zatvaraju, a vlastite vode po potrebi crpe prema močvari. Pri tome ne smije doći do razlike veće od 1,5m između vanjskih i unutrašnjih voda jer toliko iznosi granična vrijednost stabilnosti (ravnoteže) objekta na temeljnoj podlozi. Dakle, kod maksimalnog vanjskog vodostaja od +3,70m n.m. dopušteni vodostaj u branjenom području ne smije biti niži od 2,20m n.m.. Daljnjim porastom vanskog vodostaja (u poplavnom području Vid-Norin) mora doći do upuštanja vode u branjeno područje jer bi u protivnom moglo doći do urušavanja temeljnog tla ispod nasipa. Upuštanje se vrši putem preljeva i kontroliranim otvaranjem ustava.

Prometnica Metković-Vid u odnosu na objekt nasipa je znatno niža. Na lokaciji križanja ceste i nasipa, cesta ima kotu asfalta oko +2,75m n.m.. Na tom mjestu, za vrijeme obrane od poplava previđa se postavljanje montažnih elemenata, a cesta se zatvara za promet.

Na opisani sustav se nastavlja identičan sustav obrane od poplava na području Gabele u Bosni i Hercegovini, te sa sustavom obrane od poplava grada Metkovića predstavlja jedinstvenu funkcionalnu cjelinu. Do izgradnje dijela sustava na području BiH potrebno je predvidjeti privremeni objekt zaštite od poplava (vodena barijera i slično) duž ulice koja prati granicu RH-BiH.

Vodnogospodarski sustav Grada Metkovića prikazan je na kartografskim prikazima 2.4.1. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI-Vodno gospodarski sustav-Korištenje voda i 2.4.2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI – Vodno gospodarski sustav – Uređenje voda i vodotoka, odvodnja otpadnih i oborinskih voda, obrada, skladištenje i odlaganje otpada te melioracijsko navodnjavanje i odvodnja“.

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, 3.5.4. Vodnogospodarski sustav, cjelina 3.5.4.3. Uređenje voda i vodotoka, dodaje se novi stavak 6.:

„Regulacijom rijeke Neretve u 19. stoljeću izrađeno je novo korito rijeke Neretve, dok su prirodni dijelovi korita (gornja i donja Stara Neretva) napušteni i vodnim režimom odvojeni od matične rijeke. Također, izgradnjom lijevog nasipa i na njoj državne ceste, u potpunosti je nestala veza ostataka starog korita rijeke Neretve sa sadašnjom rijekom Neretvom. U međuvremenu su izgrađene ustave Kula Norinska i Nokat, koje su povezale donju Staru Neretvu i rijeku Neretvu, kojima uz pomoć plime i oseke omogućuje osvježanje voda starorječja. Osvježanje gornje Stare Neretve prirodnim putem plimom i osekom je trenutno nemoguće te je shodno tome izrađen *Projektni zadatak za izradu idejnog projekta „Osvježanje voda, uređenje korita i obala gornje Stare Neretve“*.

U budućnosti je potrebno izraditi odgovarajuću projektnu dokumentaciju, koja će proći svu Zakonom predviđenu proceduru.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.5. Razvoj infrastrukturnih sustava, cjelina 3.5.5. Postupanje s otpadom, sukladno odredbama Izmjena i dopuna PPDNŽ, mijenja se i glasi:

„Studijom „Zbrinjavanje komunalnog otpada u Dubrovačko-neretvanskoj županiji“, izrađenom za potrebe Prostornog plana županije, utvrđena je strategija postupanja s komunalnim otpadom u Županiji te je izrađen prijedlog cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, koji podrazumijeva smanjivanje nastajanja otpada, smanjivanje količina otpada koji se odlaže na odlagališta kroz odvojeno skupljanje otpada, smanjivanje negativnog utjecaja na okoliš, klimu i ljudsko zdravlje te oporabu (mehaničku, biološku, energetsku) otpada. Također, određene su potencijalne lokacije za građevine u sustavu gospodarenja otpadom. Projekt sustavnog gospodarenja komunalnim otpadom podrazumijeva uspostavu Županijskog centra za gospodarenje otpadom. Usporedo se provodi postupak zatvaranja i sanacije postojećih odlagališta komunalnog i drugog otpada te se na nivou

lokalne samouprave uspostavljaju kontrolirana i uređena sanitarna odlagališta ili pretovarne stanice, kao dio mreže postrojenja i građevina nužnih za funkcioniranje sustava gospodarenja otpadom.

Godine 2012. usvojen je Plan gospodarenja otpadom Grada Metkovića („Neretvanski glasnik“, br.01/12).

Na teritoriju Grada Metkovića danas postoji aktivno odlagalište otpada „Dubravica“, u blizini istoimenog naselja. Nalazi se 3 km jugoistočno od Metkovića, uz županijsku cestu ŽC-6220. Odlagalište je sanirano 2009. godine. Površina tijela odlaganja iznosi 1,9 ha, a kapacitet odlagališta 73 000 m³. Od opremljenosti/mjera zaštite okoliša postoje brtveni slojevi, sustav odvodnje i otplinjavanja te kazeta za azbest.

Za realizaciju programa gospodarenja otpadom kao ciljna je postavljena 2015. godina. Dubravica, već sanirano odlagalište otpada, zadržalo bi se u funkciji zbrinjavanja otpada sukladno zakonskoj regulativi, odnosno do otvaranja Županijskog centra za gospodarenje otpadom „Lučino razdolje“ u Općini Dubrovačko primorje. Nakon njegovog otvaranja ostala sanirana odlagališta, među kojima i Dubravica, mogu se koristiti isključivo kao odlagališta inertnog otpada te za smještaj pretovarnih stanica, odlagališta (skladišta) izdvojeno skupljenih vrsta otpada, do otpreme na središnje mjesto u Županiji.

Prema Prostornom planu Dubrovačko-neretvanske županije („Službeni glasnik Dubrovačko-neretvanske županije“, br.: 06/03., 03/05., 03/06., 07/10., 04/12., 09/13.) na odlagalištu Dubravica locirane su građevine za odlaganje komunalnog i inertnog otpada te građevine za obradu građevinskog otpada, pretovarna stanica i reciklažno dvorište. Ukupna površina iznosi 3,1 ha.

U skladu sa predviđenim sadržajima na odlagalištu, Planom se predlaže proširenje postojeće deponije zbog potpunosti postojeće infrastrukture. Razrađeno je nekoliko varijanti (opcija), koje je potrebno analizirati s obzirom na ekološke, funkcionalne i imovinsko-pravne aspekte te odabrati konačnu varijantu. Ovim Izmjenama i dopuna prikazana je varijanta koja obuhvaća proširenje odlagališta „Dubravica“ sa izgradnjom kompostane i sortirnice. Ukupna površina iznosi 6,22 ha. U sklopu proširenja odlagališta potrebno je postaviti kontejner te urediti površinu za komunalni otpad. Potrebno je isplanirati postrojenje za preradu biomase u plin, pretovarnu stanicu, reciklažno dvorište i građevinu za obradu građevinskog otpada te potencijalno i biokompostanu.

Gospodarenje otpadom na području Grada Metkovića prikazano je na kartografskom prikazu 2.4.2. INFRASTRUKTURNI SUSTAVI – Vodno gospodarski sustav – Uređenje voda i vodotoka, odvodnja otpadnih i oborinskih voda, obrada, skladištenje i odlaganje otpada te melioracijsko navodnjavanje i odvodnja.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, u potpoglavlje 3.6. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš, dodaje se sljedeći tekst:

„Na prostoru Dubrovačko-neretvanske županije posebno je konfliktno Donjoneretvansko područje, gdje se sukobljavaju planirane aktivnosti (melioracije, različita infrastrukturna izgradnja i dr.) sa bogatstvom djelomično ili potpuno očuvanih prirodnih vrijednosti te zaštitom istih.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.6. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš, u cjelinu 3.6.1. Mjere zaštite tla, sukladno odredbama Izmjena i dopuna PPDNŽ, dodaje se sljedeći tekst:

„Za dolinu Neretve nekoliko je problema vezanih za ugrožavanje tla: pretvaranje melioriranih obradivih površina u građevinsko zemljište (neplansko širenje naselja uz kanale i vodotoke, prometni koridori i dr.); zapuštanje i propadanje vodnogospodarskih objekata na melioracijskom sustavu; zaslanjivanje tla prodorom slane vode rijekom Neretvom i kroz duboke aluvijalne slojeve u unutrašnjost; onečišćenja tla uz glavne prometnice zbog ispušnih plinova, ulja i ostalih zagađivača iz motornih vozila (DC-9, DC-62), onečišćenje kemijskim sredstvima i dr.

Monitoring tla na poljodjelskim površinama, vodozaštitnim zonama i drugim ugroženim površinama posebno se mora voditi za teške metale: Pb (olovo), Cd (kadmij), As (arsen), Ni (nikal), Cr (krom), Cu (bakar), Zn (cink), Fe (željezo), pesticide i herbicide.

Funkcije tla potrebno je dugoročno kvalitativno i kvantitativno osigurati i održavati mjerama koje su usmjerene poglavito na korištenje tla primjereno staništu, smanjenje uporabe površina, izbjegavanje erozije i nepovoljne promjene strukture tla kao i smanjenje unošenja tvari.

Smanjivanje trošenja površina tla potrebno je osigurati usmjeravanjem razvoja naselja, prioritetno na postojeće dijelove, uz zgušnjavanje naseljenosti, koju prati poboljšanje stambenog okruženja, prenamjenu, očuvanje sadržaja, obnovu i dr. te ograničavanje rasta naselja na novim površinama. Potrebno je poticati jačanje ekološkog, odnosno biološkog poljodjelstva, kao i sve aktivnosti radi zaštite tla i ekološki usmjerenog korištenja tla.

Zaštitu od erozije i štetnog zbijanja tla potrebno je provoditi odgovarajućim poljoprivredni i šumarskim postupcima specifičnim za pojedine regije.¹⁴

Potrebno je izraditi planove (karte) rasprostiranja osjetljivih i ugroženih područja, koje će obuhvatiti i područja s geološkim, hidrogeološkim i seizmološkim rizicima.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.6. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš, u cjelinu 3.6.2. Zaštita voda, sukladno odredbama Izmjena i dopuna PPDNŽ, dodaje se sljedeći tekst:

¹⁴ Prema dokumentu „Pravila dobre poljoprivredne i šumarske prakse“.

„Vode u Donjoneretvanskom kraju su djelomično onečišćene te time ne zadovoljavaju zakonski predviđene kategorije. Visok je udio bakteriološkog onečišćenja, ali i organskih tvari (amonijak, fosfat, biološka (BPK-5) i biokemijska (KPK) potreba kisika). U rijeci Neretvi zabilježena je visoka koncentracija sulfata i klorida. Visok udio klorida posljedica je utjecaja mora i smanjuje se uzvodno prema Metkoviću.

Najveći utjecaj na kakvoću vode rijeke Neretve imaju onečišćivači uzvodno od Metkovića, koji se nalaze na teritoriju Bosne i Hercegovine. Stoga, rješavanje problema onečišćenja Neretve uključuje integralno djelovanje dviju susjednih država, kao i jedinica lokalne i regionalne samouprave u graničnom području.

Na prostoru Grada Metkovića najveći izražaj imaju lokalna onečišćenja, koja potječu od komunalnih otpadnih voda naselja. Uključuju ispuštanje nepročišćenih otpadnih voda u Neretvu iz kućanstava te manjih pogona. Veliki problem predstavljaju područja gdje nije izgrađena kanalizacijska mreža, gdje se odvodnja rješava na neadekvatan način putem individualnih propusnih sabirnih jama ili direktnim ispuštom u rijeku i kanale. Problem dodatno potencira neplanska izgradnja, koja pritom nije praćena izgradnjom adekvatne komunalne infrastrukture. Na onečišćenje voda utječe i intenzivno poljodjelstvo, u kojem se koriste umjetna gnojiva i brojna zaštitna sredstva.

Pritoci rijeke Neretve, osobito u blizini svog izvorišnog dijela, bolje su kakvoće. Brojna izvorišta u okolici Metkovića, na teritoriju Grada i izvan njega, koja se koriste u vodoopskrbi, imaju određeno bakteriološko i organsko onečišćenje, onečišćenje nitritima, povremenu zaslanjenost, veliku tvrdoću, povećanu mutnost i nepovoljnu temperaturu.

U mjerama zaštite voda potrebno je poduzeti i sljedeće korake:

- zbrinjavanje mulja sa uređaja za čišćenje
- zabrana korištenja otpadnih voda u poljodjelstvu i ispuštanja otpadnih voda u tlo
- zabrana odlaganja otpada na nesanitarnim odlagalištima smještenih u užoj vodozaštitnoj zoni izvorišta koja se koriste u vodoopskrbi“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.6. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš, u cjelinu 3.6.3. Mjere zaštite zraka, sukladno odredbama Izmjena i dopuna PPDNŽ, dodaje se sljedeći tekst:

„Na prostoru Grada Metkovića najzastupljeniji su industrijski izvori onečišćenja (luka Metković, asfaltna baza Bijeli Vir uz naselje Glušci) i onečišćenje iz prometa. Potonji problem je posebno naglašen, s obzirom da se čitav tranzitni i ostali promet odvija preko užeg gradskog područja Metkovića.

U pogledu zaštite zraka od spomenutih onečišćivača potrebno je među ostalom i usmjeravanje na izvorno čistu tehnologiju. Planirana gradnja prometne infrastrukture na prostoru Grada (obilaznica

Metkovića, pristupna cesta do čvorišta autoceste u Novim Selima) utjecati će na smanjenje prometa kroz uže gradsko područje.

U svrhu zaštite i poboljšanja kakvoće zraka potrebno je uspostaviti katastar emisija onečišćujućih tvari u zrak i praćenje kakvoće zraka, koje se, osim područne mreže za praćenje kakvoće zraka, mora realizirati i okviru državne mreže za praćenje kakvoće zraka pozadinskog onečišćenja, regionalnog i prekograničnog daljinskog prijenosa te mjerenja u okviru međunarodnih obveza države, mjerenja kakvoće zraka u zaštićenim područjima i mjerenja kakvoće zraka u urbanim opterećenim područjima.

Na temelju mjerenja utvrdit će se kategorizacija područja s obzirom na preporučene (PV) i granične (GV) vrijednosti kakvoće zraka:

- kategorija čist ili neznatno onečišćen zrak, nisu prekoračene PV
- kategorija umjereno onečišćen zrak, prekoračene PV, a nisu dostignute GV
- kategorija prekomjerno onečišćen zrak, prekoračene GV

Temeljem izrađene kategorizacije Županija, Gradovi i Općine će donositi programe zaštite i poboljšanja kakvoće zraka s ciljem da se gospodarskim razvitkom ne prekorači utvrđena kategorija kakvoće zraka nekog područja, odnosno da se sanacijskim mjerama dostigne veća kategorija kakvoće.

Temeljem Uredbe o graničnim vrijednostima emisije onečišćujućih tvari u zrak iz stacionarnih izvora ("Uredba o GVE"), svi postojeći industrijski objekti moraju uskladiti svoje emisije s graničnim vrijednostima emisije kako je propisano navedenom Uredbom."

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.6. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš, u cjelinu 3.6.4. Mjere zaštite od buke, sukladno odredbama Izmjena i dopuna PPDNŽ, dodaje se sljedeći tekst:

„Ugroženost bukom u Gradu Metkoviću najveća je uz prometnice s velikim brojem vozila (primarno DC-9) te uz industrijske (primarno asfaltna baza) i ostale objekte koji izravno proizvode buku. Državna cesta DC-9 ovdje je najprometnija cesta, preko koje se ostvaruje tranzitni i ostali promet iz Bosne i Hercegovine prema obali Jadranskog mora (najviše Luka Ploče) i obratno. Prolazi kroz uže gradsko područje Metkovića i time utječe na kvalitetu života u tom dijelu Grada. U neposrednoj blizini je i luka Metković, koja po svojoj sadašnjoj i planiranoj budućoj funkciji može pojačati ugroženost bukom okolnog prostora.

Planirana izgradnja i nadopuna postojeće prometne infrastrukture Grada (zaobilaznica Metkovića, spoj na autocestu kod čvorišta Nova Sela) ide u prilog rješavanju ovoga problema. No za smanjenje utjecaja buke potrebno je poduzeti i ostale mjere, kao što su povećanje udjela zelenih površina u ukupnoj površini grada, sadnja posebnih vrsta drveća i ostale hortikulturene mjere.

Sukladno Zakonu, Dubrovačko-neretvanska županija, Gradovi i Općine dužni su izraditi karte buke i akcijske planove.

U cilju zaštite voda, tla i zemljišta, kao i očuvanja biološke raznolikosti, potrebno je provoditi interdisciplinarna istraživanja (biološka, ekološka, pedogeografska, geomorfološka, hidrogeografska,

hidrogeološka, geomehanička) kojima će se preispitati mogućnost proširenja melioracijskih zahvata i navodnjavanja te ovisno o rezultatima istraživanja utvrditi obuhvat i način korištenja zemljišta za poljoprivrednu proizvodnju.

Dijelovi ugroženog okoliša i područja ugrožena bukom prikazana su na kartografskom prikazu 3.3. UVJETI KORIŠTENJA I ZAŠTITE PROSTORA – 1. Područja posebnih ograničenja u korištenju, 2. Zaštita posebnih vrijednosti i obilježja.“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.6. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš, 3.6.5. Mjere zaštite biljnog i životinjskog svijeta, alineja 3. mijenja se i glasi:

„- Korištenje biljnih i životinjskih svojti dozvoljeno je samo za znanstveno-istraživačke svrhe, uz prethodno pribavljeno dopuštenje Ministarstva zaštite okoliša i prirode,“

U poglavlju 3. Plan prostornog uređenja, potpoglavlje 3.6. Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš, u cjelinu 3.6.6. Mjere zaštite od požara i mjere sklanjanja stanovništva, sukladno odredbama Izmjena i dopuna PPDNŽ, dodaje se sljedeći tekst:

„Određivanje zona zaštite od požara vatrobranim pojasevima ovisno je o požarnom opterećenju. Četiri su kategorije požarnog opterećenja (vrlo visoko, visoko, srednje i nisko) s pripadajućim redovima požarnih zapreka (I.,II.,III.,IV.). Požarne zapreke, odnosno vatrobrani pojasevi mogu biti ulice, parkovi i drugi slobodan prostor gdje nije dopuštena izgradnja, ali i prirodne prepreke (rijeke, jezera), što je posebno značajno za prostor Grada Metkovića.

S obzirom na gustoću izgrađenosti, požarno opterećenje i međusobnu udaljenost građevina treba provoditi prema kriterijima utvrđenim propisima, pravilnicima i normativima. Za građevinska područja s gustoćom izgrađenosti iznad 30% potrebno je prostornim planom utvrditi pojačane mjere zaštite, i to:

- ograničenje broja etaža
- obvezatnu interpolaciju građevina većeg stupnja otpornosti
- izgradnju požarnih zidova
- ograničenje namjene na djelatnosti s minimalnim požarnim opasnostima
- izvedbu dodatnih mjera zaštite (vatrodojava, pojačan kapacitet hidrantske mreže)

Također, potrebno je prostornim planom odrediti koncentrični način izgradnje unutar područja, bez obzira na namjenu.

Mjere zaštite od požara temelje se na procjeni ugroženosti od požara i planu zaštite od požara.

Prilikom gradnje ili rekonstrukcije vodoopskrbnih mreža mora se predvidjeti vanjska i unutarnja hidrantska mreža za gašenje požara, sukladno Pravilniku o hidrantskoj mreži za gašenje požara. Ovo se osobito odnosi na sadašnje i buduće zaštićene dijelove prirode, za koje je potrebno donijeti procjene ugroženosti i planove zaštite sukladno posebnim propisima, a na iste zatražiti i suglasnost Ministarstva unutarnjih poslova. Zaštitu je potrebno planirati i na šumskim i poljoprivrednim područjima, koja neposredno okružuju gradska naselja.

Obvezno je štititi zaštitne koridore dalekovoda od gradnje objekata.

Kod gradnje i projektiranja visokih objekata potrebno je primijeniti Pravilnik o tehničkim normativima za zaštitu visokih objekata od požara.

Za zaštitu od potresa potrebno je voditi računa o protupotresnom projektiranju građevina. Potrebno je izvršiti geotehničko zoniranje Općina i Gradova Dubrovačko-neretvanske županije, među kojima i Grad Metković (u mjerilu 1:25 000) te mikrozoniranje pojedinih urbanih cjelina (u mjerilu 1:5 000). Lociranje građevinskih područja i građevina potrebno je provoditi sukladno spomenutom zoniranju prostora Grada i manjih urbanih cjelina. Do izrade ovih dokumenata lociranje građevinskih područja i građevina potrebno je provoditi sukladno postojećim seizmičkim kartama, zakonima i propisima. Rekonstruiranje postojećih građevina, koje nemaju protupotresnu dimenziju, potrebno je provoditi ojačavanjem njihove konstrukcije.

Zaštita od poplava će se provoditi u skladu sa Zakonom o vodama te državnim i županijskim planom obrane od poplava.

Gradnjom regulacijskih nasipa uz korito rijeke Neretve, koji su kasnije rekonstruirani u nasipe za obranu od poplava, osigurana je djelomična zaštita naselja i poljodjelskih površina od velikih voda. Grad Metković nema do kraja izgrađene objekte za zaštitu od velikih voda. Prioritet u zaštiti od poplava predstavlja zaštita grada Metkovića na desnoj obali Neretve. Ovdje je potrebno izgraditi nasip s nadvišenjima po trasi postojećeg nasipa do ceste Metković-Vid, cestom Metković-Vid do vodotoka Glibuša i dalje do granice s Bosnom i Hercegovinom. U Bosni i Hercegovini projektom je obuhvaćen dio Gabela polja. Nasipom je obuhvaćen i lokalitet „Duvrat“, do sada nebranjeni dio Grada.

Potrebno je utvrditi linije plavljenja kod većeg ispuštanja vode rijekom Neretvom iz akumulacijskih jezera u Bosni i Hercegovini ili kod pucanja uzvodnih brana zbog prirodnih pojava, tehničko-tehnoloških katastrofa ili ratnih djelovanja. Unutar ovih zona izgradnju je potrebno regulirati prostornim planom, uz suglasnost nadležnih tijela.

U veljači 2013. donesena je *Procjena ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za Grad Metković* te *Plan zaštite i spašavanja grada Metkovića*, (Neretvanski glasnik, 01/13.). U prilogu *Procjene ugroženosti stanovništva, materijalnih i kulturnih dobara i okoliša od katastrofa i velikih nesreća za Grad Metković* sadržani su *Zahtjevi zaštite i spašavanja*, kojima se utvrđuju i propisuju preventivne mjere čijom će se implementacijom umanjiti posljedice i učinci djelovanja prirodnih i antropogenih katastrofa i velikih nesreća po kritičnu infrastrukturu (poplave i plimni valovi; potresi; suše; tehničko-tehnološke nesreće ili katastrofe u

gospodarskim objektima i prometu; epidemiološke i sanitarne opasnosti; ostale mjere za slučaj velike nesreće ili katastrofe) te povećati stupanj sigurnosti stanovništva, materijalnih dobara i okoliša. Isto je potrebno uzeti u obzir kod zaštite od izvanrednih situacija.“